

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

311060

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేది శుక్రవారము } No. 214
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన బహుళ కృషణ ౧. } సంచిక ౨౧౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొప్ప గొప్పవారితో కలకు కలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. పంపభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాంబుపుబ్బెల్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారబోలును, బొట్టగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల యాపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే జెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఉపశమన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు ౪-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటి తీరున రాబోవు 'క్రోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపబోవుచున్నామి
అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింప
బడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో సమూల్యములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి
మాయుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల
నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాదినాటి కాండ్రుల కర్పింపఁ దలచినాము. నియమిత కాలమునకుఁ
బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు.
సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపువ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు.
కావున వ్యాసములు 1924 డిసెంబరు నెల 31-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను
'సంవత్సరాది సంచిక' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును,
ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక
యని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింపఁ గోరువారట్టి చిత్రములను వాని
సంపూర్ణవివరములను నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే పంపవలెను. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

సుందరమైన పనితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

వీటిని కొనిన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు రా ప్రార్థితులు. సీమ వెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి
నిచ్చుము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 ఫుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి ర్వు. 1.0-0
మ ౨.౦౦ ఇవి అనేక సాగసైన మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేవివి ఆర్డరిచ్చిన మీరు కొరు కాలములోగా తయారు
చేసి యిచ్చెదము. తరుగు సహా మజూరి క్క సవరము క్కి సలి ర్వు 4, 1 సలి ర్వు 5, 2 సలి ర్వు 6. ఒక అక్షరమును
ఎక్ గ్రావింగు చేయుటకు మజూరి ర్వు 0-1-0 వివరములకు వ్రాసివను లేక నేరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)
డిబ్బిడి రామయ్య కెట్టి, గురుసామి కెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి గుర్రపు పందెములు 1924-1925

ఈదిగున తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 ఫలలరం డిసెంబరు నెల 18, 20, 24, 27.
1925 ఫలలరం జనవరి నెల 1, 8, 10, 18, 17, 24, 31.
1925 ఫలలరం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్లెక్ట్రిక్ ట్రోటాయిజేటరు, బుక్కుమేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:-

మొదటితరగతి: పురుషులకు ర్వు 5. స్త్రీలు ర్వు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0-8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్గోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెద్దనోటీసులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగుటన్ సి నీ మా,

వహాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.
6-12-24 తేది తనివారమునుండి 12.12.24 తేది శుక్ర
వారమువరకు ఒకవారము వరకు నూత్రము.
యూనివర్సల్ జ్యూయల్ ఆర్కడ్యుతమైన పందెముగలది.
స్వారింగు యాత్
రజినాల్డు డెన్ని, సాహస ధైర్యకార్యములు మాడతగినవి.
న్యూస్ లేదరు ప్రవర్చుకూడ మాపబడును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసంబరు 12-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

బియ్యంలు బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కొనుమ తెనాలి ,, ప 48 గలవి రు 14.0-0 14.8-0	
కొనుమి ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0	
డిల్లీ ,, డిటా ,, 16.4-0 16.8-0	
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12-0 9.0-0	
మవ్వలు ,, ,, 20.0-0 24.0-0	

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0	
కొనుమ ,, డిటా ,, 10.8-0 11.8-0	
మొసలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినములు ,, డిటా ,, 18.0-0 16.0-0	
ఉలనులు ర 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

మవ్వలనూనె బా 1-కి రు 160.0-0 165.0-0	
కెయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0 25.0-0	
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి ,, 55.0-0 60.0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50.0-0 58.0-0	
వేరునెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 180 మినక నూనె 120	
అనుదము బా 1-కి రు 160.0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 170.0-0 175.0-0	
కూరపసుపు ,, రు 145.0-0 150.0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 129.0-0 140.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముసుగు 1-కి రు 50, 55	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0 49.0-0	

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి రు 80.0-0 81.0-0	
చురం ,, 80.0-0 88.0-0	
రవుండు ,, 80.0-0 88.0-0	

(6) లోహములు

నెండి 100 కులలిక రు 75.0-0 76.8-0	
బంగారము, కులము 1-కి రు 22.8-0 28.0-0	
పకరను 1-కి 14.10.8	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 249.0-0 255.0-0	
రాగి డిటా రు 290.0-0 295.0-0	
అస్కాచక్కెర బా 1-కి రు 85.0-0 85.10.0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణం 20 డిగ్రీలు రు 78.0-0	
తొట్టికృష్ణం డిటా 72.0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

బోండా వెన్నబారప 1-కి రు 820.0-0	
---------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెటై 1-కి రు 9.0-0	
మధుర నెం 12 1/4 పెటై 1-కి రు 8.0-0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెటై 1-కి రు 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెటై 1-కి రు 9.0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9.12.0	
నూనెయేనుగ నెం 20 రు 11.4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11.12.0	
,, ,, 40 ఏ తేలిల అయినను రు 14.4-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9.4-0	
వర్ణాక్షా నెం 24 1/2 రు 11.12.0	
14 1/2 క్విలక పక్షి రు 9.2-0	

జయవళికరణి

మూలక సంబంధమైన తాయతి. ధరించుకొన్న యెడల సర్వ కార్యానుకూలము శత్రుజయము పరీక్షయందు జయము చేయవలయు ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తాయతి 1-కి రు 2.0-0, 5-కి రు 7.8-0 పెనులుగా వలయు విషయములకు రక్ష. తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, చితూరుజిల్లా.

మంత్రశాస్త్రము

ప్రణవము.

కళ్యాణానందభారతి స్వామివారి ఉపన్యాసము
పూజాచక్రములు

మైలాపూరు సంస్కృత కళాశాలయందు శ్రీకళ్యాణానందభారతీ మాంతాచార్య స్వామివారు మంత్రశాస్త్రముపై సంక్షిప్తపాఠాన్ని మొసంగిరి.

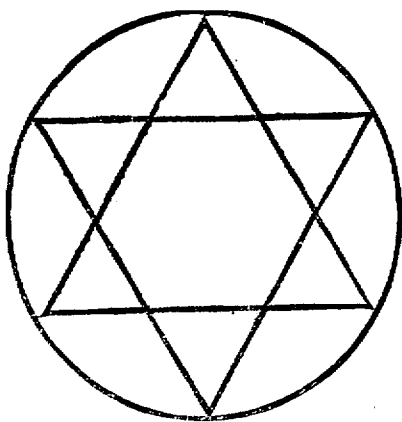
మంత్రములన్నియు “హంసః” అనుదానినుంచి ఉద్భవించినవి. “హంసః” అనుదానినే “హంకతార” యందురు. అనగ నూర్వడు “హంసః” అనుదానిని తలక్రిందుగ జదివినచో “హంహం” అనియగును. (హం + అహం) “హంకాయతలవహ స్వాం ప్రజాదేవీ” బ్రహ్మదేవునికి ఆదియందు జనించిన ప్రభుమోదేశము “కామము” (క + అ + మ + య) “క” మొదలు ‘మ’ వరకుగల హల్లులున్న ‘అ’ అయ్యున్న తెలుపును. ‘హం హం’ అనగ ‘అదిదోనేను’ నూర్వనిలోను మనుజునిలోనునుండు శక్తియొక్కతీయే. ‘హంస’ యనునది తీవ్రమనిగూడతెలియవచ్చును. వృత్తమున రేఖ (Circumference) చుట్టి యుండునట్లు సామాన్యమానవుని బుద్ధిని ఆవరణకత్తి యననది ఆవరించి యుండును. దానినే యనిద్య యందురు. అట్టి ‘అనిద్య’ మనజ్ఞానేం ద్రియ వ్యాపారమును ప్రాప్తపరచినిజమగుబ్రహ్మస్వరూపమును మనదృష్టికి చురుగుపరచును. ఎల్లయాకృతులును స్వతంత్రములని యారంభవాదులును సమభుజత్రికోణమునుండి ఇతర యాకృతులెల్ల నుద్భవించినట్లుల పరిజ్ఞామవాదులును తలచెదరు. సాంఖ్యులు ప్రకృతిని “సత్త్వరజస్తమ సాం” యని వర్ణించినారు. ప్రకృతి “త్రిగుణాత్మక” మనియు నొందొక సిద్ధాంతము గలదు. ‘గుణ’ మన భనుస్సునందలి నారి. అట్టిగుణత్రయమును గల్గియుండునది సమభుజత్రికోణమే.

గుణము

దీనినే సాంఖ్యులు త్రిగుణాత్మకమని ఎన్నెదరు. ప్రకృతి స్వరూపమే ఇండిమిడియున్నది. దీనిని అద్వైతులు “విశేష” మనియెదరు. విశేషకత్తి నవీనరూపాత్మక గావించును. అద్వైతులు మొదలుగాగల అన్ని వత్తుములవారనుకై వారమును (Circumference) ఆవరణమనియు, త్రికోణమును ‘విశేష’మనియు, అందలి బిందువును అనిద్యయనియు అంగీకరించెదరు.

తన్మాత్రలు

విశేషమునుండి (1) ఆకాశము, వాతూవు, వహ్ని, జలము, పృథ్వి యను పంచభూతము లుద్భవించినవి. ఇవి తన్మాత్ర త్రయ పరచగును.

పంచీకరణము

ఇదియే విశ్వాకారము. అనిద్యనుండి ఆవరణయున్న, ఆవరణనుండి విశేషమున్న గలిగినది. మైలాపూరు సుదర్శనము అనగ (బాగుగ పేక్షించవలసినది). ఈచక్రము ఎల్లరకు గుకరము, పూజనీయమునై యున్నది. శ్రీచక్రము బ్రహ్మాండరూపా తరము. అన్నిరూపములందును ఉన్న తాకారమును పునాదియై యున్నది.

“బిందు దశకోణ, బిందుత్రికోణ, వసుకోణ, దశకార, దశా రమన్యస్త్ర వసుదళ, పోదశక, వృత్తత్రయ శ్రీచక్రమేతే పరదేశతాయాః” కావులు అనిద్య (మాం) నే కామకళయందురు. కాత్తేతరులు అచిత్తని పరిగణింతురు. అనిద్యలేక మాయ నుండి వెలువడినదాని కీర్తనసాక్షాత్కారము గలుగును. “ఉపాసకానాం సౌకత్యార్థం బ్రహ్మణోరూపకల్పనం” ఉపాసకుల సౌకర్యముకొరకు యాయాకృతు తానంగబడినది. అద్వైత పత్రప్రతిపాది యగు గౌడపాదుడు జగత్తంతయు బ్రహ్మము

నకు ప్రత్యక్షమున స్ఫురించిన ఊహముదాయమని నుడిసి యున్నాడు.

శ్రీచక్రము

వృత్తత్రయమున ఎవ్వరును ఉపాసించరు. వేదాంతము దీనిని చర్చింపనైన లేదు. ఈరూపములన్నియు కామకళ యొక్క అంతర్భాగములే.

పదప్రపంచము (Universe of words) బీజప్రపంచము (Univers of Mantras) సంఖ్యాప్రపంచము (Univers of numbers) శబ్దాప్రపంచము (Univers of figures) అను నాలుగున్న బ్రహ్మయొక్క ప్రణవచక్రమునుండి జన్మించినది. ప్రణవమునుండియే మనకు నిత్యము వలయు వస్తువులు దాయములభించినది. అన్ని శాస్త్రములును ప్రణవజనకములే. కావున అన్నియు ప్రణవమందే తీర్థము నొందవలెను. ప్రాతస్సమయమున ఆదిత్యానినుండి కిరణములు జయల్వేడలి జగమంతయు ఆవరించి సాయంసమయమందు తిరిగి నూర్వనియందే ఉపసంహరింపబడుతీరిని సర్వప్రపంచమును ప్రణవమందే జరించి అందే విశ్వము నొందును.

నేటితో మంత్రశాస్త్రముపై తమయోగపాఠ్యసములను ముగించుచు స్వామివారు శ్రోతలందరును తైదికధర్మరూఢులగునగులై మాతృభూమియొక్క మహాత్మ్యమును నిలువజేసెదరుగాక యని యాశీర్వదింపిరి.

బెజవాడ శ్రీమైలవరం బాలభారతి

సమాజమువారు

మండవేటలో
13-12-24 శనివారం ద్రాపతి

ప్రదర్శింతురు

టిక్కెట్లు ధర మామూలు ప్రకారమే.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య,

కార్యదర్శి.

తెనాలి. కృష్ణవిలాసనభవారు

బెజవాడ మైలవరంవారి హాలులో

రామదాసునాటకమును

13-12-24 తేది శనివారమురాత్రి ప్రదర్శించెదరు

శ్రీయుత యడపల్లి నూర్వనారాయణరావుగారు రామ దాసుపాత్రను ధరింతురు.

37500- స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్నమెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు లాటరి చేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులోపల జూటుమిల్లు వద్దను నాతాలూరు రియకరముల స్థలమున్న అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు ట్రానసీఫోర్మర్ టిక్కెట్లు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వమూలు అయినసామ్యులో యేజంటలగులూకా కమిషను ఖర్చులుపోను మిగతాసామ్యు గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివుయూనియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరిటిక్కెట్లు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్నస్థలమున్న, ఆఫీసర్లచేదన్ను, ఆంధ్ర, స్వరాజ్యప్రతికలలో తెలియపర్చి లాటరిఅయినవెంటనే లాటరిఫలితమును పై ప్రతికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరికలపు తేదీకి టిక్కెట్లు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును జూండు వారు తమస్వంతభర్తులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలా చాటుంచుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివరములు తెలియగోరువారు ఈడిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప జతును. టిక్కెట్లు మా యేజంటలద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరుచేసిగాని టిక్కెట్లు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్లుకొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని నాప్రార్థన.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాలండుకో, (పిక్కర్ మర్చంటుస్) తెనాలి.

20. అన్ని విషయములలోను నెమ్మది నెమ్మదిగ అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. వ్యత
సాధక ఫలపిన్ 60-వ నెంబరు నూలు యొన్న దగియున్నది.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ

రామదాసు, సావిత్రినాటక ప్రదర్శనములు

చెన్నపురి ఆంధ్రసభాపక్షమున జరిగినట్లుగా (బ్రాడ్వే లో నున్న ప్యాంథెన్ థేటర్) కాలయందు ఈ (డిసెంబరు) 6, 7 తేదీల సాయంత్రముల రామదాసు, సావిత్రినాటకములు ప్రదర్శింపబడినవి. ఈనాటకప్రదర్శనములయందు చెన్నపురి ఆంధ్రసభవారికి సాహాయ్యము జేయుటకై ఆంధ్రజేత సుప్రసిద్ధ చలనచిత్రములను అర్జుని టి. రాఘవాచార్యులు, అల్లూరిపర్వతరాజు రామచంద్రారెడ్డి, యెడవల్లి నూర్యనారాయణరావు, ఉప్పలూరి గండికలూరి గార్లు, హాస్యరస ప్రదర్శనచతురులగు అల్లూరి పొంకా లచ్చారెడ్డిగారును, అల్లూరి కృష్ణవిలాస నాటకసమాజస్థులైన శ్రీయేలూరి మోతే నారాయణరావు జమీందారుగారి శ్రీసీతారామాంజనేయ నాటకసమాజ స్థులు కొందరును చెన్నపురికి విచ్చేసి ప్రదర్శనముల చెన్నపురి రాష్ట్రంలోకమున గాక పువ్వురు ద్రవిడసాహిత్యగూడ నాకర్షించునంత యుత్తములు గావించిరిని వ్రాయుటకు సంత సము.

అసమానలక్షణముగ యని లోకవిఖ్యాతి గాంచిన శ్రీబ్రహ్మరి టి. రాఘవాచార్యులగారిని నాభోటి కించిజ్ఞుడు ప్రత్యేకముగ బ్రకటింప బూతుట వారి దిగంతప్రాంత కీర్తికి గళిక మాపావిత్ర దోడ్పడునేగాని దాని నెంతమాత్రము బెంచ బాలదని నానమ్మకము. నా శుభ్యధనముకంటే ఆచార్యులవారెన్నియోపర్యాయములు చెన్నపురి ఆంధ్రసభ, సుగుణవిలాస గర్భలయం దనేక ప్రదర్శనములతో ప్రధానభూమికలు పెట్టులు ధరించి చెన్నపురిపాతల నానందరసాన్ని నోలబడించి వారి యభినయన సత్కారములకు భాజనలై మించినవారి నాటక కళానైపుణ్యమును జాగ్రత్తగా గమనించు కల్పశేషిని గాదు. అయినను వైసాటకప్రదర్శనముల బాల్సానియండిన తదితర నటరత్నముల కలనైపుణ్యమును విమర్శింప బూనలసి వచ్చి వందున విలసిల్లుచున్న సాయంబుద్ధికి దోచినంతవరకు విమర్శింపకుండిన నేనపరాధి నగుదునను జంతుచే నట్లు గావించుచున్నాడ.

కొందరు నటులకు గొన్ని యేయభిమానరసములై యెప్పి యా రసపోషణము గావించ గొన్ని భావముల నితరులనుండి నేర్చుకొనినాని తేక వారిస్వబుద్ధిచే గల్గించిగాని యభినయించు వారిని లెక్కంప మనము సాధారణముగ జూచుచున్నారము. కాని మనయాచార్యులవారికి మాత్ర మన్నిరసములును అభిమాన రసములే యొప్పుపూయే కాక తత్వద్రవోచిత నూతనభావ తరంగపరంపరలచే ప్రేక్షకుల రసాంబుధినిమగ్నుల గావించు సమానాత్మ్యధృతికలకాల విమళహాసీయని సస్వమని చెప్పిన నతిశయోక్తి కాబాలదు. అభినయ మను పేరుతో శాపాద ముక్తము సహస్రనియమముల వికారముగ గదలించుచు రసాభాసము జేయునటుల వలెగాక మఖశేత్రవిశ్వాసముల మూలముననే రయమగ శిరభినయము గావించి రసమును జోషించి మెప్పు గాంచుచుండును. వీరియకర్తాంతవికాలనేత్రములయందే సందర్శనసాన నూతన భావాభినయ మేర్పడి చూచుట కెంత యో మనోహరముగ నుండును.

రామదాసునాటకము నందలి రామదాసు పాత్రకథా భాగమంతయు భక్తిరసప్రపూరితము. ఆచార్యులవారి రామదాసుపాత్రమును ధరించినపుడు నేపథ్యమందంతయు ద్వాదశ శోర్మపుండ్రుల డెట్టి తల కొక పాడుగు నామలతోపిసి జగిలించి మడిగొట్టుట తింబుచిడతల జేబూని "హరిరాం సీతారాం" అను రంగమునవికారముగ గంతుబేయు రామదాసు పాత్రధారులగుకొందఱునటులవలెగాక గృహస్థాశ్రమరాజమూగి యగు భక్తాశ్రమజన కెట్టి నిరాదంబరసాంసారిక జేష ముచితమో ఆట్టిజేషమునే గర్భించి ప్రేక్షక శేత్రపర్యమ గావించుటచే నొకనూతనభావమును బ్రదర్శించిరి. మరియు భక్తిరసము నభినయించునపుడు తాము స్వయముగ దన్వయత్వము నొంది యందు జెక్కు నూతనభావముల బ్రదర్శించి చూపరుల నిమగ్నుల గావించిరి. చుట్టే మంతయు భక్తిరస ప్రపూర్ణమై నట్లు గాన్పించెను.

ఈ సావిత్రినాటకమున యమధర్మరాజు పాత్రమును ధరించి రంగస్థలమున జోచినపుడు క్రొత్తియముదా ప్రాతయముదా యను ప్రత్యేక క్రొత్తి యముడే యని ప్రత్యుత్తర మిడిగట్టు నూతనజేషభాసాసౌల్యములతో నొప్పి యచ్చటి ప్రస్తుత సావిత్రిపాత్రనత్య భర్తసంస్థాపనాన్ని ముదించిన భర్తదోహదా యనుభవ ప్రేక్షకులకు గల్గించిరి. నటపుంగవుల గొండలు యుచుదన జీవజాల్పపాణముల హరించు సదాభయకగానాడగ నొక ప్రూరదైతమును తలంపు మెండటి నుండి తుదవరకు భయంకరజేషభావలనే నెరపి తత్వబంధ రామసారముగ సత్సయంపవలసినరసమును జంపి ప్రేక్షకుల మనముల నీరసభావము నెలకొల్పుతామ్రవిధాభినయముల నేరెన్నిక గమనముగ్నాట. మన రాఘవాచార్యులవారెట్లు యులేడు

మహాపతివ్రతాశోమణి యగు సావిత్రిజేవి (బ్రాగ నా థుం డై మా తా పి త్యను శ్రా మ ప రా య బంధు స త్య స ం ధు ం డే గు సా స త్య వంతు ని వంటి పుణ్యపుత్రముల (బ్రాణముల హరింప నేతెంచ యము డెట్టి నిజసాత్వికసామ్యరూపముతో బ్రత్యక్ష మగు టుచి తమో ఆట్టిరూపమున వీరు నాటకరంగమున జూపటిరి. ఇది కాస్త్రోక్తభావము. పెండికిని క్రాంత్యునకును నొక్కటే మంత్ర మను నట్లు సదా భయంకరాభినయములనే కావితక సావిత్రితో సభాషించు తరుణమున సందర్శనసారముగ కాంత శోపరసముల నూతనభావములతో ప్రేక్షకహృదయములు గరగి నీరగునట్లు ప్రదర్శించిరి. సావిత్రిపాత్రనత్య శ్రభావముచే దనసామర్థ్యము సాగదని చెబిగొని భయక్రాంతిదైనపు డభినయించిన భావములు వర్ణనాతీతము. నాట్య కలాపికారుల లగ నీ మహావీర్యుని (బ్రకటింపక బూతుట దిటికి దీపముచే గాంతిని బెంపబూతుటయే యగును. వీరు పద్మగీతముల బాడువైలియును వచనవైలియును మనోహరములు నూతనములు విస్మయములు గంభీరములును. అందలి యర్థభావములు విప్పి చెప్పినట్లు శ్రోతలకు జతువునపుడె గుర్పించును.

రామదాసునాటకమున గ మ లా జే వి పాత్రమును సావిత్రినాటకమున సావిత్రిజేవిపాత్రమును ధరించిన తప్పులూరి సంజీవరావుగారి నాటకకలాకాలమును గూర్చి వారు గత ఫిబ్రవరిమాసమున మైలవరము శ్రీ బాలభారతీ నాటకసమాజముతో జెన్నపురి విచ్చేసి ప్రదర్శనముల గావించినపుడు వాత్సల్యతలతో సమగ్రముగ విమర్శించి యుంటిని. మలియుఁ జెన్నగరాలంధ్రసభాజనులు సమాజస్థులఁ బారితోషికాదులచే గౌరవించి కడపటికినమున నాచే సమర్పించబడిన పద్మరత్నములయందును నగ్గడించి యుంటిని. వీరు వీరిసహజ వృదువుధర్మాగ్రగణ్యముతో (బాదు గానమాధుర్యమును, భావపూరితములగు అభినయ ప్రదర్శనములను ప్రేక్షకుల మనముల నప్పటప్పటికి క్రొత్తక్రొత్తచుట్టలారంప జేయుచుండును. జేయోలేతనతరత్నము నాట్యకళకు సంజీవవంటివాడని చెప్పుట తప్పదు.

సావిత్రి నాటకమున సత్యవంతుని పాత్రమును ధరించిన యెడవల్లి నూర్యనారాయణరావుగారు ముగారు రెండుసంవత్సరములక్రిందట ఏలూరి శ్రీమోతే నారాయణరావుగారి శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజముతో జెన్నపట్టణము విచ్చేసియుండిరి. అప్పుడు వారి నాటకకలానైపుణ్యమును జూచి యాశ్చర్యనిమగ్నుమనములై చెన్నపురిరాష్ట్ర ప్రజలు ప్రదర్శనముల మూగి క్రీకొరియుచుండిరి. ఈ సమాజమువారికి జెన్నపురి యాంధ్రసభాపక్షమున విండికి గౌరవించినసందర్భమున రావుగారిని నేను బ్రత్యేకముగ బ్రకటింపక మాన జాలని యంతయానందము నొందితిని.

వీరు రంగమున నిలిచి పద్మగీతముల బాడునపుడు మధ్యమధ్య దీర్ఘ రాగములను లాగుచు నందలియర్థభావములఁ జెప్పక నాటకకలాపితమితసంగీతముతో విస్మయముగ శ్రోతల కర్థమగునట్లు పదముల విడిచిపెట్టి భావముల స్ఫూర్తిపరజేయు నూతనమార్గములఁ ద్రొక్కినవారిలో నొకరు. మరియు వీరు పద్మములను పాటలను బాదు సమయమునఁ దబలాహార్యనియము వాద్యములఁ దమఫక్తి కనుమూరితిని జేసింది కదము ద్రొక్కు గుఱ్ఱమువలె చిత్తపునడక లెన్నియో నడిపించు సామర్థ్యము వీరి కపారము. తామభినయించు రసపోషణమునకై బుద్ధి మతలచే నూతనభావముల బ్రకటించి సభ్యులకునములఁ గరగించుప్రజ్ఞ వీరికి సహజము. వీ రేరసము నభినయించినను తన్వయత్వమునొంది ప్రేక్షకుల ద్రద్రసమగ్నులఁ గావించి మించుకావేగితజ్ఞానము వీరిసామ్య. సత్యవంతు డరణ్యమున కట్టెలుగొట్టు సమయమునఁ గల్గిన శిరోజేషన నభినయించు సందర్భమునఁ బ్రకటించినభావములును, మరణజేషన నభినయించునపుడు ప్రదర్శించినభావములును స్వభావసేద్యమగునండి సదస్యలమైమోహించినది సత్యవంతుపాత్రభాగము నంతయు నతిమాత్సర్యబుద్ధిగల విమర్శకులకైనఁ బరమాణువంత నేరులైన దొరకనంతనిర్దుష్టముగఁ బ్రదర్శించిరిచెప్పు సంతసమగుచున్నది. వీరు కాకుంతలనాటకమున దున్వంతపాత్రమును ధరించి ఆయా ఘట్టములయందు విచిత్ర గతులఁ బద్మములు చదివి వానికి మూలసంస్కృత శ్లోకములఁజనువును నభినయించినభావము లిప్పటికిని మఱపునకు రాకున్నవి. వీ రాంధ్రజేత నాటకరంగములయందు ద మి త కీ ర్తి గడించి యున్నారు.

పర్యుతరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈరెడ్డిగారు నెల్లూరు మండలములోని అల్లూరు గ్రామవాసపులు. భూస్వాములగు గొప్పధనవంతులు విశ్వావంతులు విద్యాభిమానులు దాతలు సరములును గానవికారులును. దేశీయ లలితకలాభివృద్ధ్యాసక్తి వీరికిమెండు. అందు బ్రదర్శనమాత్రముననే మానవుల మనముల నతిమలభముగఁ గరగింపజాలు సు

గీత సాహిత్యాభినయము లుపాంగములగఁగల నాట్యమలయందు వీరికి నైపుణ్య ముపేతము. అభిమానమును దృఢము. వీరికిఁగల నాట్యకలాభిమాన ప్రవీణతలే 1909 వ సంవత్సరమున స్వధనసాహాయ్యముచేతను, అల్లూరి తిరుర రెడ్డిమనోజయల ధనసాహాయ్యముచేతను గృష్ణవిలాసమును పేతో నెల్లూరునం దొక నాటకసమాజమును నెలకొల్పి వీరిని బుకొల్పినవి. వీరి నావిక సమాజమును స్థాపించినవిమృట సాప్రాంతతత్వ పలువురరెడ్డి యువకులను, బ్రాహ్మణేతరజాతి యువకులను బెక్కిండ్ల నాటకకలాభిముఖులఁ గావించి కాస్త్రోక్తసక్రమ శిక్షణాయలఁ బ్రతిబలజేసి సరసప్రదర్శనములచే దమమండలవాసులఁ దృప్తుల గావించుటతో సంతృప్తినిందక అప్పుడప్పు డాంధ్రదేశమున సంచారము గావించి తమనాటకప్రదర్శన సందర్శనభాగ్య మాలక్రతోకమున కబ్బుగాంచి సంస్తుతిపాత్రులై. వీరు ధనార నాసక్తిచే నీనాటకసమాజము నంటగట్టికొని తిరుగుటలేదు. తేవలము కలాభివృద్ధియందు గలవభిమానమే వీరి నిట్లు చెయుచున్నది.

మనరెడ్డిగారి కాంక్షాభిమానము మెండు. అందును అరవలతో కలిసి సంకరముగనున్న చెన్నపురిరాష్ట్రాంధ్రప్రదేశ్కైత్వస్థాపనమునం దనురాగ మధికము చెన్నపురియాంధ్రసభ వారెప్పుడు నాటకప్రదర్శనముల జేయగోరనను నొక్కలేఖనామ్రప్రార్థనచే తమసమాజస్థులనెల్లర జెంబ నిడికొని ప్రయప్రయాసములకు లోనై చెన్నపురికి విచ్చేసి ప్రదర్శనములయందు సాహాయ్య మొనర్చి ఆంధ్రసభవారికి ధనకీర్తలసమహార్యులను యీరామ చంద్రారెడ్డిగారిని సర్వేత్వయందు దీర్ఘాయుతాశోగ్యధనకనక వసువాహనాధ్యునిగఁ బ్రోచు గావురఁ వీ రీసంవత్సరము ఆంధ్రసభ కమిత సాహాయ్యము గావించియుండిరి.

వీరి కీర్తివల నాశోగ్యముకొనవడి జేష ము ధరించి ప్రదర్శనమునఁ జాల్సానఁ గల్గినంత యాశోగ్యనీతి యందు లేకుండియుఁ బైరామశాను నావికమునఁ గల్గి రుపాత్రమునుధరించి మనోహరముగఁ బాడి యభినయించి సామాజికల చిత్తముల హరించి ఎదోవీరికులాభిమాన కాలములఁ బ్రకటించుచున్నది. హిందూస్థానీ కీర్తనల నిర్దుష్టముగఁ బాడుటచేతను హిందూస్థానీభాషను భాతాశముగ స్వభావవలె స్థానిత్యరహితముగ సంభాషించుటచేతను వీరికి హిందూస్థానీభాషయందుఁ గూడ మంచిప్రజ్ఞ మున్నట్లు దోచుచున్నది. వీరు ప్రదర్శించు భావములు నవీనములు మనోహరములు. కల్పరూపాత్రమునుధరించి సహజస్వభావమృదు మదుర గానముచేతను, భావాభినయములచేతను, ప్రేక్షకమానసములఁ జూరగొన్న నటపుంగవులలో మనరెడ్డిగారికరుణ కర్పాటగున్మి నాటకసమాజము నందు కల్పరూపాత్రప్రదర్శనమునఁ గల్గిరుజేషమునుదాల్చిన నట శిఖామణి యొకరును సగ్రగబులుగానయ్యనని నాయభిప్రాయము. కల్పరూపమున రెడ్డిగారు రామదాసుకుఁ దతోవ్రజేతమండేయుచు తన్వయత్వమునొంది ప్రదర్శించిన భక్తియోగము సభ్యుల నిశ్చయలఁ గావించినదని చెప్పిన దీరు.

మన యీ రామచంద్రారెడ్డిగారి నాటకసమాజమునందు నటులగానున్న శ్రీపాణకాలచ్చారెడ్డిగారు హాస్యరసప్రదర్శనమున మిక్కిలి ప్రవీణులు. వీరేజాతీజేషమును ధరించినపుడా జాతీయమును నేర్పుతోమాలటాదు సామర్థ్యముగలవారు. గల్పి నాటక సమాజాభివృద్ధియు విరోధరత్నకర వీరన్నగారి హాస్య రసప్రదర్శనాంబుధినిలబడియుండిననన్ను దృప్తుల గావించగల్గిన యాలచ్చారెడ్డిగారిసామర్థ్యము మెచ్చదగియున్నది.

రామదాసునాటకమున చాందినీజేషమును వేసిన అల్లూరి సుబ్బరామకృష్ణయ్యగారు జేషభావలయందు స్త్రీలును భ్రమజేందునట్లు గాన్పించిరి. తమకు బెరుగుచేయుచు రంగంటిచూపుల ప్రేక్షకుల తిలకించినపుడు నత్వ బుట్టించుచుండిరి. అభినయము అసభ్యముగ లేదు.

ఏలూరి సీతారామాంజనేయనాటకసమాజము నుండివచ్చి ప్రైప్రదర్శనములయందు ఆంధ్రసభవారికి సాహాయ్య మొనర్చిన కొచ్చర్ల కొట రంగరావు, అరసి సత్యనారాయణ అంజయ్యగార్లును మాప్రత్యేకాభినందనములకుఁ బాత్రులు. వీరిలో అత్యధిమనోరాజ్యభావమునుదాల్చిన సత్యనారాయణ గారు వారిసహజమృదుగాత్రగానముచేతను అత్యంతవిస్మయవచన రచనలచేతను మమ్యానందభరితుల గావించిరి. మల్లికానాత్రము నుదాల్చిన అంజయ్యయనువంతుడు పృథ్వీరత్నకయగు గయ్యారితార్థస్వభావముల నతిమనోహరముగ బ్రదర్శింశెను. ఇన్ని అభినయముపట్ల అనసరముమెండు. ఆయభివయములనే శిరోధము కాంతముగ నెరపిన మరింత బాగుండును. విష్ణుశిరపాత్ర ధారియుగు కొచ్చర్లకొట్ల రంగరావుగారును పాత్రోచితజాతీయమును భాగుగ బ్రదర్శించిరి. పశుచుపెండ్లమును గట్టుకొ

ఆధునిక సాంఘిక పరివర్తనము

శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో ఉన్న ప్రాంతము

నిన్నటి సాంఘికము (సాంఘికము) కంటే భవ్యమైనది. బి. వి. నాగేశ్వరరావు అధ్యక్షతన ఉన్న శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో (శ్రీకృష్ణా నది) గాన "ఆధునిక సాంఘిక పరివర్తనము"ను గురించి యువనాథునిది.

"ప్రస్తుత కాలముందు పరివర్తనము మనకేమార్గములచే జరగవలెను? సర్వదా ప్రయత్నమున శాశ్వతమునుద్యమములందు సాంఘిక విప్లవోద్యమము మొకటి. దాదాపు అన్ని జాతులందరి ప్రజలను దీనియందు క్రమపాతముచేయు. ఆధునిక కాలమునందు ఈ సాంఘిక పరివర్తనము అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు వ్యాపించినది. 11 కొట్ల జను లిందు పాల్గొనిరి. వారికి ప్రజా ప్రతినిధి ప్రభుత్వము గలదు. సంయుక్త రాష్ట్రము 48 చిన్న రాష్ట్రములను గణియున్నది. అచ్చటి ప్రజలందరు సంస్కార జాతిలాంటిది. భారతీయులను తదితరదేశీయులను కలెరును అమెరికాదేశీయులు మధ్యపానలోలు రని పలువురు తలంచెదరు. కాని నేను అమెరికా దేశమునందు నానాభాగములకు సంచారము చేసియుంటిని. ఒక్క గృహము కైనను సారాయ యువ యోగింపబడుటను గాంచియుండలేదు. మీకు (భారతీయులకు) నైతిక మాత్రములు గలవు. సాంస్కృతిక ఆశయములు గలవు. అమెరికాయందు స్వల్పవకాశముతోడ నేనీయుద్యమము ఫల ప్రసాదించెను.

ప్రజాపాలన

అచ్చట బహుసంఖ్యాకులగు ప్రజలచే నీరీక్షాసము చేయబడినది. రాజ్యము ప్రజలచేతను, ప్రజల కొరతను పరిచయము నడిచి నూత్రమున మేము విశ్వసించెదము. అధిక సంఖ్యాకులగు ప్రజాపాలననుందు మాకు విశ్వాసముగలదు. కావున దేశమునందలి ప్రజలనిరి, వీరవాడైనను, తన యభిప్రాయమును వెల్లించుచునధికారముగలదు. రాజ్యచక్రమును త్రిప్పెడి యంత్రము ప్రజల హస్తమున యున్నది. తమకు సమృద్ధిలేనిచో ప్రజలు బహు సంఖ్యాకులై పాలనను మార్చవచ్చును.

ఈ పరివర్తనకు అగత్య మగుకారణము విరోధానుహాసం గ్రామము. ఆసమయముందు దేశమందలి ధీమతుల స్త్రీపురుషుల పాఠశాలభిమానములు బయల్పడుపడినవి. వేసకునెల ప్రజలు జలాంతరములు, పాఠశాలలు ఆకాశయానములను పెక్కింటిని నిర్మించుచు రాత్రింబవళ్లు విరామము లేక కృషిచేసిరి. అంతకుముందు అమెరికా యుద్ధములకు సంసిద్ధపడియుండలేదు ప్రజలందరును దేశపూజకులు మార్చుకొని నావశ్యకతను గ్రహించిరి. అట్టి సంస్కరణములకొరకెల్లరు నాశించిరి. అందులకు వారు కొన్నివైకాదర్శము నాధారముగ గైకొని ప్రాణములనుపైత మర్చిపనిపెట్టెడిరి. అట్టి నైతిక బాధ్యత ననుసరించియే సాంఘికవిప్లవ ముద్దహించెను. అందు ధనవంతుడు ధన హీనుడను తారతమ్యము లేక ఎల్లరు పాల్గొనిరి. అది రక్తపాత విరహిత మగు విప్లవము. శాశ్వతాయకమును భావి ప్రపంచము కొరకును తమ స్త్రీలు బిడ్డలయొక్క పురోభివృద్ధికిని వారు పాటుబడిరి. 1914 సం॥ పు పరిశీతులకును 1920 సం॥ శిక్షకులకును చాల భేదము గానపించెను. 1920 సం॥ నందు మధ్యపానము పూర్తిగా నిలిపివేయబడి ప్రజలు ఆరోగ్యవంతులై బలాధ్యులై తమ సంపాదించు ధనముతో తమ కుటుంబసభ్యులను సాక్షులగు గడగలిగిన వారైరి. నిజమగు కత్తివంతులై, ఈ కతాబ్రతుందు ఏకాభియంతనను కత్తియగుట యుండుతరవలెను.

ముసలిమగని యువల జక్కగ నభినయించిరి. విరక చరిత్ర నీళ్ళకుడు ఆయా రోగి వైద్యముల నిడి కాపాడు గాత.

మనరాజువాచార్యులు. మోక్షసారాయణరావు, సంతకరావు రామచంద్రారెడ్డి లచ్చారెడ్డి గారవంటి సత్పుత్రులు మన యాంధ్రమాతృగర్భభూమి నడి వెలువడుచుండుట వలననే యాంధ్రవాచార్యము నానాటికి దిగంతవిక్రాంత కీర్తిని గాంచుచున్నది.

చెన్న పురియాంధ్రసభాభివృద్ధిని చెన్న పురాంధ్రలోక మనోరంజనాశీకృతము బుర్రునెంచుకొని ఆంధ్రసభాభివృద్ధి కలాశాభివృద్ధి పింజల నుబ్బులము ప్రేమిగాను అంధ్రదేశవలరత్నములలో నిర్మలముల నేరి యున్నవైద్యులంద్ర సభివక్షమనఁ చెన్న నగరమునఁ బ్రదర్శించుచుండుట వీరికి గల లలితకలాభిమానమునఁ బ్రకటించుచున్నది. సరమేశ్వరరావు వీరికి శాశ్వతైశ్వర్యమునారోగ్యముల నొసంగి యాంధ్ర సభ కిత్తిధిక సేవాత్మకముల జేయుచున్నాడు!

గద్దె రంగయ్యనాయుడు.

విద్య

ఈ విప్లవోద్యమము ప్రప్రథమమున విద్యతో ప్రారంభింపబడినది. శిశువుల నీత్రాగుడు శ్రీమదుభయశాస్త్రిపాదపంతులు దుటపై విద్యాలయములందు పఠనీయ గ్రంథములం దీచెడుగులనుగూర్చి బోధించిరి. ప్రతి పాఠశాలయందును నిర్బంధముగ త్రాగుడు దుగభ్యాసమనియు, దీనివలన కలుగు నష్టములను గూర్చియు విద్యార్థులు బోధింపబడిరి.

నిర్మాణము

విప్లవమునకు నిర్మాణ మత్యంతావశ్యకము. ఈత్రాగుడు దుగభ్యాసమును పోషించుట కై కృతనిశ్చయములై దాదాపు 50 సం॥ల అమెరికనులు అన్నివిధానములను ప్రయత్నించిరి. (Local Ption) నలన ఆయాపట్టణములందలి ప్రజలు తమకు సారాయములకు అవశ్యకమైనదో నిర్ణయించుకొనుటకు అధికారముగలదు. అధిక సంఖ్యాకులు నిర్ణయించి సప్రకారము జరుగును. త్రాగునీరు సంఖ్య ననుసరించి కైర్ యొక్కయు పోలీసువారియొక్కయు సంఖ్య తీసికొనెను. సంయుక్త రాష్ట్రములందు 1920 సం॥ జనవరినెలలో త్రాగుడు నిషేధచట్టము ప్రయోగింపబడెను. దానిని జాతీయచట్టముగ మార్పుట కడుగుకరము చేశమెల్లడలను, సారాయ తయారుజేయుట, విక్రయము, ఎగుమతిదీనివలన చట్టమువలన నిషేధింపబడెను.

ఉద్యమఫలితములు

నేను రాష్ట్రములందు సంచారము గావించితిని. కొలదిసంస్కరణలక్రమము అమెరికా పట్టణవిధులలో రాత్రింబవళ్లు నింటికిగిరి సంధించుట దుష్కరమై యుండెను. తాళి ముక్కుచే నొకతరుంగనివా రెట్టి ఆపాయము గావించెదరో యనుభవించుచుండెను. నేడట్టి పరిస్థితులులేవు. ప్రజలు త్రాగుడు మానినందులన అనేక కారాగారములు మూయబడినవి. పోలీసులొప్పులు తగ్గింపబడినవి. పూర్వము విస్తీర్ణపానముచేయువారు నేడు తీర పానమునకభ్యాస పడియున్నారు. నిన్ను నేడు ప్రజలలో మానవనితో తానూము వెల్లడియగుచున్నది. నేనింగుబాంకులలో డబ్బువృద్ధి యైనందున నూతనముగ క్రొత్తవానిని నిర్మించిరి. దేశమందు నిరుద్యోగసమస్య పీడించుటలేదు. అనేక పరిశ్రమగారములందు యొల ప్పుడును ఖాళీలుండును. ఇదియంతయు దేశపురోభివృద్ధి నూతనము.

ముగింపు

భారతదేశము ముందడుగువైచి మార్గదర్శక మగుగాక యని వాచించుచున్నాను దాదాపు దేశీయలెల్లరు పానలోలు రగు తదితరదేశీయులం దీయద్యమము జయప్రదమై యుండగ అత్యధిక సంఖ్యాకులు త్రాగుడు కలవదని ప్రజలుగల ఈదేశమందు ఉద్యమము విజయమునుగాంచుట కైసిందియును. తమ దేశీయలెల్లరు త్రాగుడును యాపునవలయునని సంకల్పించుకొని దీక్షతోపనిపెట్టిన సభ్యులకోర్కెలు గాగలరు."

అధ్యక్షులు

పిమ్మట అధ్యక్షులు శ్రీకృష్ణా నది సరిహద్దులలో ఉన్న ప్రాంతమునకు వారిని ప్రకటించుచు అమెరికా దేశమందు మధ్యపాననిషేధము తృప్తికరముగ కొనసాగినది. ప్రజలయొక్క సమృద్ధిచేతనే అట్టి మహత్కార్యము గావించబడినది. భారతదేశము చట్టిఫలితమును గొరుచున్నాము. రాష్ట్రీయమంతులు సంపూర్ణ నిషేధమును తమ ఆశయముగ నుంచుకొనవలెను. త్రాగుడు మార్పుకు దుకాణముల నొకస్థానమునండి శోకస్థానమునకు మార్పుటచేగాక దుకాణములసంఖ్య తగ్గించిన ప్రయోజనముండగలదు. సంస్కరణచట్టముక్రింద మంత్రులకు అధిక సౌకర్యములు తక్కువ యనునదిజమే. కాని బాంబాయిరాష్ట్రముందునలె మనమంత్రులును సంపూర్ణ నిషేధము తమ యాదేశము గనుంచుకొనవలెను. నీ ప్రకారములో దానిని నెరవేర్చుటకు ప్రయత్నింపవలెనని ప్రజలెల్లరు కోరవలెను. మధ్యపానమువలన కలకొలదిప్రజలు జీవితములను భంగపరచుకొని మరణించుటకుంటె మధ్యపానములేనిచో మరణించెడు కొలదిమందికైన విచారపడను. ప్రభుత్వమువారు వీరవారల స్వత్వములను తాము హరింపజాలమునిచ్చిక వాదనను జూపెదరు. విద్య ఆరోగ్యము మొదలగు విధానాభివృద్ధికి ధనము లేదందుచు. కావున ప్రభుత్వపురిపాలనావిధానములు మార్పుగాంచవలెను. ప్రస్తుతమంతులు మార్పుచుండి అనేక కార్యముల గిన సత్పుత్రులమై పన్ను విచారించేదీపలహాసంఘము (Excise advisory committee) ను నియమింపబోవుచున్నారు. అందలి అధికారతరగభ్యులు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పనిచేయుదురుగాక యని పల్కిరి.

పిమ్మట లీయరు గారు అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసములకు పంపనములర్పించినపిదప సభముగిరి.

చర్చ వ్యాధులను త్వరతో బాగుచేయు బోధన

మిక్కిలి కఠినమైన చర్చవ్యాధి నేరు గతిచిన 12 సం॥ రములనుండి బాధపడుచుండిరి. వ్యాధి పూర్తిగా శిరస్సునందు ప్రారంభించి, శిరమునందు అంతటను చెడుకత్తము, మేమునీరు మొదలవలన ఎట్టినిమిచ్చలు వ్యాపించెను. నేరు అనేక సుప్రసిద్ధ బోధనములను లోనితీసుకొని బయటికికూడ ఉపయోగించితిని. అనేకమాతముల పర్యంతము పై ప్రకారము కఠినపర్యముతో బోధనమును నేసించితిని. అట్లుండియు వ్యాధి కుదిగినట్టిసూచన లేవీయులేకుండెను. పై పూతలవలన కొంత పై చర్మము ఉడిపోయి, మచ్చపడుటతప్ప వ్యాధి కుదురకుండెను. నా దేశహోగ్యము మిక్కిలి బలహీననితీయించుండెను. ఇట్లుండ 25 దినములక్రిందట తీవ్రనల్వలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌను, ఆర్మీనియకావిధి నెం 72 రు గృహమునందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారు వ్యాధులను అనేకవధులచే అదృశ్యముగా కుదుర్చుటనుగొంటిచి ఒక వార్తాపత్రికయందు నేను చూచుట లేటనించెను. కాలయాచనచేయక తక్షణమే నేను పండితులవారివద్దకు వెళ్లి వారితో నా వ్యాధినిగుఱించి యోచించితిని. నేను వారితో మొదట మాట్లాడినప్పుడు వారు మిక్కిలి కఠినమౌదయు లనియు, ఆత్యధికకట్టుము పుచ్చుకొనువారని తోచినది. అందుచే వానన్ద చికిత్స పొందుటకుకూడ నా కంతయిష్టము లేకుండెను. అయితే వారి కఠినపద్ధతులను అంగీకరింపక తప్పినది కాదు. మూడుమొరలు వారి బోధనమును లోనికి, పైకి ఉపయోగించితిని. అయితే వారివద్ద బోధనమును ప్రారంభించి 21 దినములు మాత్రమే అయినను వ్యాధి కుదురునూచనలు అగపడుచుండెనని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను. వారిచికిత్సవలన గలిగిన గుణములను నేను తెలుపుచున్నాను. ఎట్టుమచ్చలు, నల్లమచ్చలు మాసిపోయినవి. గాయపుమచ్చలుకూడ పూర్తిగా పోయి క్రొత్తచర్మము అగుపడెను. నాలోనే ఒక మార్పు గలిగినట్లు నాకు తోచుచున్నది. వారివద్ద నాకు గలిగిన కొద్దిరోజుల అనుభవమును బట్టి వారు మిక్కిలి దయామయులు, ఆదరణగలవారని తెలిసినది. మొదట వారినిగిరించి నాకుగలిగిన అభిప్రాయమునకై శ్రమావణఅడుగుకొనవలసివచ్చెను. వారిచికిత్స నాకు బాగుగానచ్చినది. వ్యాధులచే బాధపడుచున్న ప్రజలు కాలయాచనము చేయక తక్షణం పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారియొద్ద చికిత్సను ప్రారంభించుట మంచిది. వారిబోధనములందు అదృశ్యమైనగుణము గలదు. వారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించినవారు చింతించుటకు కారణముండదు. వారు పుచ్చుకొనుకట్టుము, అధికముగా నున్నను కొంత అనుభవ మనతరువాత అది న్యాయమని వారికేతోచును.

ఇప్పుడు నావ్యాధి పూర్తిగా కుదిరినది. అదే ప్రకారము పండిత స్వామివారివద్ద చికిత్సనెందునారందరి జయమును సంతోషముతో వివరించుచున్నాను.

టి. కె. వి. సరిసయ్యసంతులు, మేనేజరు (డివాను) ఆండిపట్టిజమియాదాను, తిరుమనాపల్లికిల్లా "సూర్యవిలాస" నెం 7, ఆవిధానము నామవ్యాధి అత్యురుగి, కాకలపేట, 11-9-1922, (ప్రకటన నెం 20)

వారి సలహాకట్టుము రు 15-0-0

మహాత్ముని లోబరచుకొన గోరుట

బోల్షివిక్కుల ప్రయత్నములు

“ఎంగు యిండియా”

“ఐరోపా ఆమెరికా ఖండములలోగూడ అపుడప్పుడు నాప్రస్తావన కలుగుచుండుట అద్భుతమనవలెనో దురదృష్టమనవలెనో తెలియజేస్తుంది. మానవజాతికి నేనొకరించిన విజ్ఞప్తిని యిప్పుడు పాశ్చాత్యులు పరికించుచుండుట అద్భుతమనియే అనవలెను. నా విజ్ఞప్తియందు అతిశయోక్తులను చేర్చుచున్నామని గ్రహించుకొండనే కొంచుం అతిశయోక్తులతో పాశ్చాత్యదేశీయుల కందజేయుచున్నాను. మరొకరియరు బుద్ధిపూర్వకముగా అసత్యకల్పనలను చేసి నాభావములను పూర్తిగా మార్చివేసి వారికి పంపుచున్నారు. అది నాదురదృష్టము. సత్యమైన విషయముల కన్నిటికిని స్వతంత్ర క్రియాశక్తియును సహజసామర్థ్యమునుండును. కాన యెవరెట్లు నాభావములను మార్చి వ్రాయుచున్న నాకెట్టివిచారమును కలుగుటలేదు. ఐరోపాఖండవాసి యగు నొకమిత్రుడు దయతో నా కీక్రిందివిషయమును తెలుపుచు నొక లేఖ వ్రాసెను.”

“గంధి గారికి ప్రభుత్వపక్షమున స్వాగతమొసగవలెను. ఆరీతి గా గాంధీగారిపక్షమువారిలో బోల్షివిజయమును వ్యాపింపజేయుటకు అవకాశమును గలుగజేసి దానిని ఉపయోగించుకొనవలెను. గాంధీగారు రష్యాకు రావలెనని ఆయనను కోరవలెను. ఆసియాఖండవాసులలో విదేశీయులచే పాలింపబడి పరాధీనులై యున్న ప్రజలలో బోల్షివిక్కు ప్రచారమును సాగించుటకు గ్రంథములను కరపత్రములను ప్రకటించుటకు ధనమొసగవలెను. ఆయన అభిప్రాయములవంటి అభిప్రాయములు గల ఇతరుల ఆయనలనగా గాంధీగారి లేక మాస్కోలోనివిదేశీయుల ట్రెయిన్స్ ముకా లేవు. విద్యార్థుల కొసంబడుట ఓరియంటలు క్లబు, ప్రెకటరేటుల నిమిత్తము గాంధీగారి పేరుకు ధనము ప్రసక్తి నొసంగవలెను. ఈపనిలో ముగ్గురు హిందువులు నియమింపబడుదురు” అని రష్యావిదేశీయుల డెన్లెస్ లో నున్న రష్యా రాయబారియగు క్రెస్టి నీస్కీ-గారికి వ్రాసెనని రష్యా శ్రమకర్మి లిట్టోను ప్రకటించబడెను. ఇదివిజమైనచో రష్యా వారు ప్రమాదమునకో లేక బుద్ధిపూర్వకముగనో మీ తత్వమును సరిగా గ్రహింపలేక పోయిరి” అని ఆమిత్రుడు నాకు వ్రాసెను.

నన్ను జర్మనీరష్యాదేశములవా రాహ్వనింతురని పత్రికలలో ప్రకటించబడుటకు రష్యాపత్రికలు చేసిన యీ ప్రకటన మే యాధార మని యిప్పుడు స్పష్టమైనది. నాకెట్టి ఆహ్వానము లేవియును రాలేదు. ఆ గొప్ప దేశములకు వెళ్లవలెనను సంకల్పము నాకెంతమాత్రమును లేదు. నేను ఏసత్యమును గూర్చి విజ్ఞాపనము చేసెనో దానిని భారతీయులే యింకను పూర్తిగా అంగీకరింపలేదని నే నెరుగదును. దానివిలువ యింకను పూర్తిగా గ్రహింపబడలేదు. భారతదేశమున నాపని యింకను పరిశీలనలోనుండే యున్నది. అట్టిస్థితిలో దానినిగూర్చి నేను విదేశీయులలోగూడ నిపుడే ప్రచారమును చేయగోరుట చాల అసమంజసము. భారతదేశముననే నీపరిశీలన వెగగలిగినచో నాకందువలననే అధికముగ సంకల్పి కలుగగలదు. నా సంకల్పము స్పష్టముగా తెలిసియే యున్నది. అట్టిచో దౌర్జన్య మార్జములకు నన్ను పయోగించుకొనుటకు చేయబడు ప్రయత్నములన్నియును విఫలమగుట నిశ్చయము. నాకు రహస్య ప్రయత్నము లేవియును లేవు. సత్యము తప్ప నాకెట్టి తంత్రములును తెలియవు. దౌర్జన్యపరిత్యాగము తప్ప చేయ ఆయుధము నాకులేదు. ఒకవేళ నాకు తెలియకుండ స్వల్పకాలము ఎవరైన నన్ను భ్రమింపజేసిన చేయగలుగుదురేమో గాని స్థిరముగానన్ను లోబరచుకొనజాలరుగాని నన్ను పయోగించు కొనుటకుగల పరిమితులను నేనుస్పష్టముగా తెలియజేసితిని. అక్రమమార్గముల నన్ను తయోగించుట కదివరకే ప్రయత్నములు జరిగినవిగాని ఆ ప్రయత్నములన్నియును విఫలమైనవి. బోల్షివిక్కు-లేటులుందురోయిం తపరకు నాకుసరిగా తెలియనే తెలియదు. వారిసిద్ధాంతములను నేను చదువలేదు. దానివలన ఎప్పుటికైన రష్యాదేశమునకు లాభముకలుగనో కలుగనో నాకు తెలియదుగాని ఆయుధ్యమునకు వైచరిత్యాసాధనమును దౌర్జన్యమును ఆధారములగుటచే నాకది ఎంతమాత్రమును నచ్చలేదు.

దౌర్జన్యసాధనములవలన క్రైస్తవిజయమును బడయగలుగుదురని నేనెంతమాత్రమును నమ్ముజాలను. ప్రశంసనీరుముల గుళానుములను నేనధికముగా నామోదించి సానుభూతిని చూపెదననిగాని ఎట్టిఉద్దారసంకల్పమును నెరవేర్చుటకై నను సరే దౌర్జన్యసాధనముల నవలంబించుటకు మాత్రము నేను ప్రబల నిరోధనని నాకొంపు ప్రయత్నించుచున్న బోల్షివిక్కులేటులు స్పష్టముగా గ్రహింపగోరెను. కాన దౌర్జన్యపరులకును నాకును సౌఖ్య రశ్మి మెన్నటికిని కలుగదు. దౌర్జన్యపరిత్యాగసిద్ధాంతము

కోహటు అల్లరులు

రావల్పిండిగో మహాత్ముని విచారణ

11 వ తేదీని మహాత్ముడు రావల్పిండినుండి

బయలుదేరెను

మహాత్ముడు 11 వ తేదీ ఉదయమున బొంబాయి మెయిలులో రావల్పిండినుండి బయలుదేరి నిన్ను సాయంకాలమునకు లాహోరుకు వచ్చి ఆమెయిలులోనే లాహోరు వెళ్లెను.

కోహటు అల్లరులలో స్వపక్షి రావల్పిండికి వచ్చినవారిలో చాలమందితో మాటావా మోతారాబీ, బాఫరాబీ, చాక్లరు కిచూగారును నేనును సంభాషించితిమి. రాయబహదరు సర్దారు మఖానుసింగుగారితో గూడ నేను మాటలాడితిని. అల్లరులను గూర్చి యిండియా దొరతనమువారు చేసిన ప్రకటనను నేను చదివితిని. ఆ ప్రకటనను కరణాగరులపై ధ్వజమెత్తుటయేయని నేను నిర్ధారణగా చెప్పగలను. హిందూమహాత్ముడియ నాయకులకు తెలుపకుండ ఎట్టి మరతులకును అంగీకరింపవలదని నేను వారికి సలహాచెప్పితిని. దొరతనమువారి ప్రకటనములలోని వివిధ విషయముల నిజానిజములను గూర్చి నేనిపుడేమియును చెప్పజాలను. కోహటు మహాత్ముడియలలో ప్రముఖులగువారెవరును రావల్పిండిరాలేదు. దొరతనమువారు ప్రభుత్వోద్యోగుల విచారణపైనే ఆధారపడి యీ ప్రకటనను చేసిరిగాని రావల్పిండి వచ్చిన హిందువులనుగాని మహాత్ముడియలనుగాని విచారణ చేయలేదు. తమవాదమును ఋజువుపరచుటకు హిందువులకు అవకాశముగూడ నియ్యలేదు. ఇట్టి ప్రభుత్వపక్షాధిపత్యము తరుచుగా పాక్షికముగా నుండునని అనభవమువలన తెలిసిన విషయమే. ఈ ప్రకటనమువలన రావల్పిండిలో ఆనాధలై యున్న హిందువులకు గాఢసంతాపము కలిగినది. బహిరంగముగా విచారణచేసి హిందువులను మహాత్ముడియలను ద్రక్షింతురని వారాశపడిరిగాని అటుల జరుగలేదు. రాజప్రతినిధి మాలవ్యాజీకి పంపిన ప్రత్యుత్తరమువలన దొరతనమువారిక నేమియును చేయబోరనిగూడ తెలుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో రావల్పిండి లో నున్న హిందువులలో ఆత్మగౌరవము గల వారెవరును మరల కోహటుకు వెళ్లజాలరు. హిందువులకును మహాత్ముడియలకును స్థిరముగ సమాధానము కలుగవలెను. ఇతరుల ప్రాధ్వలమువలన నట్టి సమాధాన మెన్నటికిని కలుగజాలదు. ఏవో కొన్నిమరతులకు ఎవరో కొందరు హిందువులను మహాత్ముడియలను ఒప్పుకొనిరని వారందుచేసి వారు మనఃపూర్వకముగాగాక ఉద్యోగుల ప్రత్యక్షపరోక్ష నిర్బంధములవలననే వారు ఒప్పుకొని యుండురనియే నేను తలంచెదను.

కోహటు మహాత్ముడియప్రముఖులు రావల్పిండిలో నున్న హిందువులకు కలిసికొని మైత్రిని ప్రకటించి వారిని కాపాడెదమని వాగ్దానముచేసి వారిని కోహటు కాహ్వనించెదరుగాకయని నేనాశించుచున్నాను. నిజమున కనుగొనుటకు కోహటు మహాత్ముడియప్రముఖులు మీకు అవకాశమును కలిగితురుగాకయని నా మహాత్ముడియ మిత్రులను నేనును ఆశించుచున్నాము.

ఇప్పుడు రావల్పిండి వచ్చియున్న హిందువులు నిరాధారులుగా నున్నారు. మరల కోహటువెళ్లినచో తమ ప్రాణములు దక్కునను భయము వారికి హెచ్చుగానున్నది. అచట మహాత్ముడియల సంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. చేరువ నున్న దేశములలోనివా రందరును మహాత్ముడియలేగాన కోహటు మహాత్ముడియలు హిందువులను ప్రేమతో మరల కోహటుకు పిలుచుట కంగీకరింతురేదు. ఇతరుల వాగ్దానములపైని నాకేమియును నమ్మకములేదు. కోహటు మహాత్ముడియలు నిజముగా హిందూమహాత్ముడియ మైత్రిని గోరువా రైవచో హిందువుల కభయ మొసగి తీసికొని వెళ్లవలెను.

“సరిహద్దు రాష్ట్రములలో హిందువులు అనుకూలముగా ప్రవర్తించినచోగాని ముందైనను మైత్రినిబలపడదు. కోహటు మహాత్ముడియలు వచ్చి విమర్శలను పిలుచువరకు మీరు వెళ్ల

నందు నాకుమిక్కిలిగట్టిసమ్మతముండుటచే ఆరాజకులకే గాక దౌర్జన్యమునందు సమ్మతముగలవాకిగూడ నేను సహకారమొనరింతుటకు ఎంతమాత్రమును వీలులేదు గాని దౌర్జన్యసాధనములందు యిప్పుడుసమ్మతముగలవారిలో కొందరినైన సహృదయత ససార్థమునకు మరల్చుటకు వీలుగనను సమ్మతముతో ఆందుకొరకే అట్టిసమ్మతముగలవారితోగూడ సంతమాత్రముగనైన నేను కలసియుండుటగానిమరెండులకునుగాదు. అసత్యదౌర్జన్యములవలన స్థిరముగ పేరెన్నిటికిని కలుగదని అనభవమువలన నాకు గట్టి సమ్మతము కలదు. ఇదిశేఖరులు నాదుద్భవుమేయని ఎవరికైన తోచినను అది పరిగ్రాహ్యముగ భ్రమయనిమాత్ర మంగీకరింపక తప్పదు. మో. క. గాంధీ.

కుండుటయే ఉత్తమపద్ధతి. భారతదేశీయులందరును మీకు తోడ్పడెదరు. మీరు భారతదేశమునకు వచ్చినచో మీకు జీవనాధారముకలిగించుటలోగూడ కమముండదు. 1925 జనవరి 28 వ తేదీతో నాపనులన్నియును తీరును. అప్పుడు మరల నేను రావల్పిండివచ్చి ఆపసరమైనంతకాలము మీతోనుండగలుగుదును. ఈలోగా కోహటుమహాత్ముడియలు తన విధిని గుర్తింపగలుగుదురని నేను నమ్మెదను. మాటావా మోతారాబీగారు కోహటు ప్రాముల మహాత్ముడియలతో రాయబారములను జరుపుచున్నారు” అని నేను రావల్పిండికివచ్చియున్న హిందువులకెరిగించితిని.

పంజాబులో మతకలహములనుగూర్చి నేనిప్పుడు చెప్పనలసినదేమియునులేదు. ఈసారి ఎంగుయిండియాపత్రికలో యీ విషయమునుగూర్చియే విశరముగా వ్రాసితిని.

“స్వరాజ్యమైన రావల్ మనము ప్రాణములనైన సదలపలేమని నేనురాష్ట్రీయసభలో తెలిపితిని పత్రికలలో ప్రకటించబడినవిషయమును నేనింకనుచూడలేదు. మనలో కొందరైన యీ దుర్భరస్థితిని అంతమొందింపజేయుట కవకాశములేదాఅను విషయమునుగూర్చి నేనాలోచించుచున్నాను. ఆదియిట్టిదని నేనిప్పుడు తెలుపజాలను. నాశూచనలు కాంగ్రెసుమహాసభలో ఎటులాదరింపబడునో మొదట తెలవలెను. ఇప్పుడంతయును ఆయోమయముగానే యున్నది. గభవారు నానూచనల నామోదింపబట్టు చేయగలకే నాకులేదనియేమియున్నది. అంతకంటే నాకిప్పుడేమియును తోచలేదు. నేను ఏదినిర్ధారణచేసినను ఆ ప్రకారము నేను నడుచుకొనుటనిశ్చయము.

సంచారక్రమము

నేను 13 వ తేదీ శనివారమునాడు సబర్కల్లీని చేరెదను. మరల 18 వ తేదీని అటనుండి బయలుదేరి 20 వ తేదీకి బెల్గాంచేరెదను. ఆనాడు అచటికి వచ్చిన బహిష్కరణవాదులతోను 21 వ తేదీని స్వరాజ్యపక్షమువారితోను సంభాషించెదను. నాయకులలోను దేశారాధకులలోను అందరితోను ధారాళముగ మాటలాడగోరెదను. కాంగ్రెసు మహాసభలో తీర్మానముల నామోదించువా రందరును తమ బాధ్యతలను పూర్తిగా గుర్తింపవలెను. అని మహాత్ముడు లాహోరులో మావిలేజరి కెరిగించెను. (ఆ. పే.)

రంగూను కార్యరేషను

సాము అపహరించుట

ముత్తాయి రిమాండులో నుంచబడెను
రంగూను, డిశంబరు 12:-రంగూను కార్యరేషనునందలి లేబి సర్కిలుత్యూగియగు మాంగుమింగు తరపున జిల్లామేజిస్ట్రేటు గారిని జామీనీయ ఉత్తరువు చేయవలసినదని బార్లెస్టరు వఖేరియా గారుకోరిరి. రూ. 63,000 లు అపహరించెనని కార్యరేషనువారు నీయనపై నెవమాకోపించి కేసుచేసిరి. వారంటు జారీచేయించిరి. అప్పటినుండియు అనగా 20 దినములనుండి ముత్తాయి పరారి అయ్యెను. నేడు ప్రభుత్వమువారివశే మయ్యెను. ముద్దాయి నేరమును ఒప్పుకొని కనికరము చూపుమని బహుశో కోరును. వ్యాపారము పరిష్కారము చేసికొనుటకు ముద్దాయి జామీనుమీద విడుదల చేయవలసినదని కోరుచున్నాడు. వాడులతోను ప్రతివాదివ్యాధ్యువాదితోను మాట్లాడిన పిమ్మట కార్యరేషను వారి అభిప్రాయమును తెలిసికొనవలయునని జిల్లాజడ్జి గారు చెప్పిరి. 23-వ తేదీనాటికి కేసువాయిదా చేయబడెను. ముద్దాయి రిమాండులో నుంచనడెను. (ఆ. పే.)

పన్ను విచారణ సంఘము

రేపు విచారణ ప్రారంభించును

శ్రీయుత రాధాకుముద ముఖర్జీ గారు మొదటిసారి
శిల్లీ, డిశంబరు 11:-రేపు బహిరంగముగ పన్నువిచారణసంఘమువారు సాక్ష్యమును దీసికొనుటకు ప్రారంభించెదరు. లక్ష్యగురువు విశ్వవిద్యాలయము నందున్న శ్రీయుత రాకుముద ముఖర్జీ గారు ప్రధమముగ సాక్ష్య మిచ్చెదరు. ముందు వారమురములో వి. యన్. పక్షిల పండితుడు సర్ గంగారాం గారు సాక్ష్య మిచ్చెదరు. (ఆ. పే.)

ముఖ్యసేనాని పర్యటనము

కలకత్తా, డిశంబరు 11:-ముఖ్యసేనానియగు తాకిన్ ఒక ప్రభువు శిల్లీలో 14-వ తేదీన బయలుదేరి 15-వ తేదీకి కత్తా చేరెదను. (ఆ. పే.)

దేశబంధుదాసుగారు

కలకత్తాపురమందిరమున నుపన్యసించిరి

10 వ తేదీ రాత్రి దేశబంధుదాసుగారి అధ్యక్షతక్రింద కలకత్తా పురమందిరమున బహిరంగ సభ జరిగినది. "మల్లాను యజ్ఞపాదుగారి విజయమున కీసభవారు సంతసించుచున్నారు. విశ్వసూక్ష్మదీక్షనగళన జరుపగోరుచున్నారు. (2) ఈజ్యోతిః ప్రతిభావారిపద్ధతి నీసభవారు నిరసించుచు ఈజ్యోతివారిపట్ల సానుభూతిని చూపుచున్నాడు. (3) కఠినకాసనములు అక్రమము. రాష్ట్రీయకాసన సంఘమున నియోజితసభ్యు లందరును కఠిన కాసనములను తిరస్కరింపవలెను." అనుతీర్మానము లాసభలో నామోదించబడెను.

కడపటి తీర్మానమునుగూర్చి ప్రసంగించుచు దేశబంధు దాసుగారు లిటుప్రభువు ఆశీర్వాదము సమాధానము తెలిపిరి. "రాజప్రతినిధియైన గవర్నరును చేసిన ప్రసంగములను నేను మరచిపోలేదు. వెనుకటిప్రసంగము లన్నిటికంటెను తీవ్రతను మగ ప్రసంగమును చేయుటకు లిటుప్రభువు మరల కలకత్తాను వదిలి వెళ్ళిపోవలెనని వెళ్ళవలసివచ్చినది. మొదట మల్లాలోను, పిమ్మట దివాజుపూరులోను, తరువాత కలకత్తాలోను గవర్నరు ఉపన్యసించెను. "రాష్ట్రీయన అరాజకసంఘమున్న మూల నిశ్చయము. అరెస్టుచేయబడినవారిలో కొందరు స్వరాజ్య పక్షమునా రండినను వారు స్వరాజ్యపక్షము వారను కారణమున వారిని అరెస్టుచేయలేదు. పిమ్మట కొనుటలోను జాంబులను చేయుటలోను వారికి సంబంధము కలదు గాననే వారిని అరెస్టుచేసిరి." అని గవర్నరు కలకత్తాలో నుడివెను.

"అరాజకపక్షమున్నది. అరెస్టు చేయబడిన వారందరును ఆపక్షముతో చేరినవారే" అని అటుపిమ్మట గవర్నరు మల్లాలో నుడివెను. అంతకంటె అధికముగ నిదర్శనము లను గవర్నరు చూపించలేదు. చెప్పినమాటలనే మరల మరల చెప్పెను. అటు చెప్పటయే నిదర్శనమని మనము నమ్మవలెనని ఆయన అభిప్రాయము. ఒకడువచ్చి "నాకు దవ్యాము కనబడెను" అని చెప్పెను. తక్కినవారు నమ్మలేదు. ఇంకొకసారి చెప్పెను. ఎవరను నమ్మలేదు. మాడవసారి గొంతుచించుకొని అమాటలనే మరల చెప్పెను. ఇక వేరునిదర్శన మవసరములేదని తృప్తిచెందెను.

ఇప్పుడు అరెస్టుచేయబడిన వారికి నిజముగా అరాజకులతో సంబంధముగల దని వంగరాష్ట్రీయన నొక్కరుగాని మానవులలో నెవ్వరుగాని సమ్మతించరని నేను గవర్నరుకు స్పష్టముగా తెలుపుచున్నాను. (వంగరాష్ట్రీయన అరాజకము కలదు.) అని నేను చెప్పినమాటనిజము. అమాటనే మతియొకసారి గూడ చెప్పెదను. న్యాయదూరము లగు కాసనములవలన అరాజక ముంతరింపదు. స్వరాజ్యావేళమువలననే అరాజకము కలిగినది. స్వరాజ్యము వచ్చిన గాని అది అంతరింపదు. న్యాయనిరర్థము లగు అక్రమకాసనములవలన అరాజకము మరింత పెచ్చుపెరుగుటకుగూడ నెట్టి సంత్యమును లేదు. 1908లో చేయబడిన ఆక్రమకాసనములవలననే మొదట అరాజకము తలయెత్తినది. అప్పుడు వారు చాల అక్రమకాసనములను ప్రయోగించిరి. వారివ్యాధియేయిది. అశోగ్యవంతమగు దేశభేరిరమున అరాజకమున నీవ్యాధిని కలిగియుటకు వాటిఅక్రమకాసన వ్యాధియే కారణము. నేను నూచించిన సాధనము లెట్టి? అరాజకము కలుగుటకుగల కారణములనుగూర్చి విచారణ సలపవలెనని 1917 మొదలు పెక్కుసారులు నేను నూచించితిని. గాని నిరంకుశోద్యోగులట్టి విచారణను నేటివరకును జరుపనేలేదు. దైవాగ్రహమున ఎన్నటికైనను తమదేతప్పనియు నాదే ఒప్పనియు నిరంకుశోద్యోగులు గ్రహింపకపోరు. కఠినకాసనముల వలన అరాజకోద్యమ ముంతరించిన దని కొన్ని వర్తకములక్రితము వారు నిజముగా నమ్మిరి. అటులైనచో వెడక నిర్బంధమున నుంచి పిమ్మట వదిలివేసినవారందరిని 1818 క్రైస్తవశకమున మరల నిపుడేల అరెస్టుచేసిరి. అరెస్టులు అక్రమము 2తేక ఆరిగ్య లేవను వ్యర్థమా?

1908 లో అరాజకోద్యమము తలయెత్తినది. అప్పటినుండియు అది అంతరింపనేలేదు. అది యింకను నిలచియున్నది. వేరేయిది స్వారంత్ర్యమును వారు గుర్తించువరకును అది అంతరింపదు.

ప్రభుత్వబాధ్యతను నాకిచ్చెదనని గవర్నరు తెలుపగా నేను నిరాకరించితినిగూడ గవర్నరు నుడివెను. రాష్ట్రీయకారమునొనగబడినవారు ప్రధానసభ్యునే మరచుట సహజమా? నాకు బాధ్యత నిత్తునని గవర్నరు ఎన్నడును తెలుపలేదు. మంత్రివదని నిచ్చెద ననెను.

మీరు బాధ్యత నియ్యకున్నచో ఆర్థికారము కలవారెవ్వరును మంత్రివదని స్వీకరింపజాల రని నేను తెలిపితిని. మనము బాధ్యతకారకే అందోళనము చేయుచున్నాము. బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వముగాని ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతనుగాని నాకిత్తునననచో నేను నిరాకరించియుండు ననిన ఎవరైననమ్మెదరా? నేను గవర్నరునుపహాను తిరస్కరించితిని. అందులకు భారతజాతీయతపట్ల నాకు గల గౌరవమే కారణము. (హ

న్యాయు). ఈదేశమున చాలసత్యములనుగ్రహించితిని గవర్నరు కలంచుచున్నాడు. గవర్నరుపక్షవికి లిటుప్రభువు కింతను జనుచుచాలదు. గవర్నరు కుండవలసిన అనుభవము లిటును ప్రభువుకు లేదు. లిటుప్రభువు ఇంకను చాలవిషయములను నేర్చుకొనవలసియున్నదని నేను తెలుపుచున్నందులకు నేను కుంతివ్యుడను.

భారతజాతీయతను నిరసించుట దని నేను గవర్నరును హెచ్చరించు చున్నాను. (వివండి వివండి). భారతజాతీయత జనించినదని కాలవేడులు తప్పక గ్రహించెదరు. (కరతాళములు). మీరిక దానిని కడలింపజాలరు. కఠినకాసనములు జాతీయతాభివృద్ధికి సహాయము లగునని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. (వందేమాతరం). మనజాతీయత అభివృద్ధి నొందుటకు, వెనుక కర్ణకుప్రభువును ఇప్పుడు లిటుప్రభువును చాల సహాయము చేసిరి. అందులకు నేను గవర్నరు నభినందించుచున్నాను." అని దాసుగారు నుడివెరి. (అ. ప్రె.)

సిక్కినుధారసంఘము

పంజాబుగవర్నరుకు విజ్ఞప్తి

పంజాబు రాష్ట్రీయ సిక్కినుధార సంఘసభ్యులు 88 మంది 10 తేదీని లాహోరు గవర్నరును దర్శించి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. వారిలో అన్నిమండలముల ప్రతినిధులు, సీంచెను ఉద్యోగులు, ప్రిడర్లు, గొప్పభూస్వాములు మున్నగు వారుకలరు. "మేము గురుద్వారములచట్టముకొరకు సక్రమముగా ప్రయత్నించెదము. మాప్రయత్నము కేవలము మతవిషయకము. అశాంతిసౌదర్యపట్ల మాశేషమును ద్వేషములేదు. వారిదివరకు చేసిన కొన్ని కార్యములనుగూడ మేము ప్రశంసించెదము. వారి సంస్కరణోద్యమము నామోదించెదము. వారినిమించుచుగా రాజకీయములగు సమస్యలకొరకు న్యాయకాసనములను ధిక్కరించుచుండుటచే దేశమునకు చాలసత్యము కలుగుచున్నందున విచారింపుచున్నాము" అని వారు విన్నవించిరి.

"మీరెల్లము సద్భావముతో నీసంఘమునేర్పరచి అక్రమ చర్యలను నిరసించుట చాల ప్రశంసనీయుము. మేము మీసంఘములో ఏ పక్షమునకు గాని ప్రాత్యహమి మృదులేదు. గురుద్వారముల సంస్కరణమును మీరు కొరుచున్నార. రెండవపక్షమువారి సంకల్పము గూడ నదియే. సక్రమముగా పనిచేయగోరువారికి సహాయము చేయుటమిది. మీసంఘమువారు చాలనిష్కలపాటైరిని మేమెరుగుదుము. మీలో కొందరు సక్రమపద్ధతులను కొరుచున్నారని మేమెరుగుదుము. అట్టివారిలో భైర్యముగా తమఅభిప్రాయములను తెలుపగలవారిని ప్రాత్యహపరచవలెనని మేము ఉద్యోగుల కాహ్వానించితిమి. అట్టిచా రింకనుకొందరుకలరని తెలియుటచే ప్రతిపక్షులకు కష్టముగా నున్నది. అంతమాత్రమున మేము మీకు సహాయముచేయుట అక్రమమని చెప్ప వీలులేదు. వారు నిరాకు లగుచున్నారనిగూడ తెలుచున్నది. గాన మీరు వెనుదీయకును. గురుద్వారములచట్టము చర్యవచ్చినపుడు మీయభిప్రాయములను ముఖ్యముగా నడిగి తెలిసికొందుము. చట్టము ఆమోదించుటకుతో పని ముగియదు. దానిని అమలుజో పెట్టవలెను. కార్యనిర్వాహకసంఘమునకు అనుభవమునుగల ఉచితజ్ఞులను ఎన్నుకొనవలెను. మీరంజంతుండ పనిచేయుడు. మీసంఘము చాల కీర్తినిగడించినది. అక్రమములను ఉత్సాహమును నిలువజెట్టవలెనని" గవర్నరు నుడివెను. (అ. ప్రె.)

జయకరుగారి పత్ని వియోగము

10 వ తేదీల ఆకస్మికమరణము

10వ తేదీ రాత్రి బొంబాయిలో ఎం. ఆర్. జయకరు గారిభార్య క్రిమిరి సుశీలాబాయిగారు ఆకస్మికముగ హృద్రోగమువలన మృతినొందిరి. 11 వ తేదీ ఉదయమున అంత్యక్రియలు జరిగినవి. చాలమంది శృణవమునకు వెల్లిరి. బొంబాయిశ్రీలలో సుశీలాబాయిగారికి మృగౌరవము కలదు. (అ. ప్రె.)

బీహారు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు

వేరుగ కళాశాలాధవనము నిర్మింపవలయునని సూచించుట

పాట్నా, డిశంబరు 11:— వి శ్వ వి ద్యా ల య త గ గ కు ల కొ ర కు భ వ న ని ర్మాణ ము విషయమై ఒక స్కీము తయారుచేయవలసిన దని నియమించబడిన వి ద్యా శాఖ మంత్రి 25 లక్షల రూపాయలతో ప్రత్యేకముగ కళలను కాస్త్రమును అభ్యసించు వారికొక కళాశాలను నిర్మింపవలసినదని సూచించెను. (అ. ప్రె.)

జగ్గయ్య పేట

(ఒకవిలేఖరి)

బదిలీలు

డిశంబరు 11—మద్రాసుములో భూమారు రెండుసంవత్సరములు సహమేజస్త్రిలు పనిచేసిన శ్రీయంతగుండు భీమారావుపంతులు గారిని బెజవాడకుమార్చిరి. వీరియందుగల ప్రేమను వెల్లడించుటకుగాను వీరు వెళ్ళనపుడు సోమల్ కల్లువారు విందు న్నూ, భార్యపడుమును తీయించిరి. ఈకల్లువును స్థాపించుటతో పాటుబడినవారిలో వీరుముఖ్యులు. వీరిస్థానే శ్రీయంత శ్రీ గంధారిజా శీతారామరావుపంతులు గారు వచ్చియున్నాడు.

కల్లుబు

ఈ నెల 7 వ తేదీన బెజవాడ సహకారైక్తరు గారున్న కల్లుబడిస్త్రిక్టు మెడికల్ ఆఫీసును దయచేసిరి. ఆశోజాన కల్లుబుమొబర్లకు అధిగ్రహలకు అల్పాహావియు జరుపబడెను.

పూర్వపుసోమల్ కల్లుబు

9 వ తేదీనుండి తిరిగి తెరవబడి తెన్నీకు వగైరా అటూ సాగుచున్నవి. బహుశః ఈశ్రేయంకల్లుబులను కలపి ఒకటే చేయు అభిప్రాయములో నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

హైస్కూలు

మద్రాసుముందున్న హైస్కూలుకు నిల్వసాములేదు. అయినప్పటికిని క్రిముక్త్యాల రాజావారి సంపూర్ణ సహాయము వలనను, ప్రధానోపాధ్యాయులైన క్రివిన్నకోట రంగారావు పంతులుగారి కృషివలనను నిర్వహ్యముగ సాగుచున్నది. హైస్కూలు ప్రాసనానందు కృతాగ్రకాలలో గుంటూరు కృష్ణాజిల్లాలు ప్రఖ్యాతస్థానము వహించినది. ఇట్టి విద్యాలయమునకు ధనసహాయము చేయుట యత్యవసరముగాన తాలూకావాసు లందరు సహాయము చేసెదరుగాక యని కోరెదము.

నేరములు

9 వ తేదీ రాత్రి ఒక వడ్రంగివని యింటి యొక్క పైకప్పు కొసిలోపలప్రవేశించి కొంత ఆస్తినికొనిపోయిరి. ఉదయము పోలీసువారికి రిపోర్టు చేయబడెను. పోలీసువారు నేరస్థులకొరకు వెదకుచున్నారు.

బెల్గాంకాంగ్రెసు

ఇటలనుంచి బెల్గాంకాంగ్రెసుకు 4, 5 గురు మాత్రము వెళ్లనువ్వేలించియున్నారు. బహుశః ఒక ఖద్దరుపాపుకూడ పోవచ్చును.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి నెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0

జ్వరహరి అందుకూటలు నేనించిన వట్టు నిజమైన జ్వరహరు. చతి పురాణజ్వరహరు మొదలగు నమస్త జ్వరహరు మోసము.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు నెల రూ 0-6-0.

కలరా శ్లేశులతో ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. కలరా తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

చుండుకు నూనె

నెల సీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గొంతులు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెల్లె ఒకలగు శానికలుగక చక్కగగ బెరుగగలము.

కఫహరిచూర్ణము

అన్నిడబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ 2-0-0

ఈ చూర్ణము కుంజురకలచే చేయబడినది. కస్తూరి, అబ్బసము, కాసినస, శ్రేష్ఠజ్వరహరు మొదలగు కాస్తూరుగుల నుకూర్చియును. దీని వెంటకుంచుకొనుట మంచిది.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లను, కొరకు పుండ్లను ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పుటకాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

సుఖభోగి మాత్రలు

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 1-0-0

బలమునకు ధాతుప్రస్థికి యూనానీవైద్యు డీనిన విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.

అమృతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి

సర్వమత శాంతిస్వ రాజ్యములు చేకూరు పెట్టు?

చేసిన, దిచేయబడినది

ఫిల్లీ ఐకమత్యమహాసభ

బాబు భగవాన్ దాసుగారి అభిప్రాయములు
ఫిల్లీలో సమావేశమైన ఐకమత్యమహాసభ
యేమి చేసినదియు, యేమి చేయలేకపోయినదియు,
యేమి చేయవలసియుండినదియు వివరించుచు, మత
మతమును రాజకీయములనుగల అవినాభావసంబం
ధమును బెల్చుచు, 'స్వ'యనుపదార్థమును వివరించు
చు వ్రాసిన చిన్న పోత్రము మాకు జేరినది. ఆం
దలిముఖ్యభాగములను ప్రచురించుచున్నాము. దీనిని
వలయువాని కాశీ, జ్ఞానమండలి మ్యానేజరుకు
వ్రాసిన ఉచితముగనే పంపబడును

ఐకమత్యమహాసభ యేమి చేసెను?

1924 నెవ్రెంబరు 26 నుండి ఆక్టోబరు 2 వరకును ఫిల్లీ
లో సమావేశమైన ఐకమత్యమహాసభ మంచిపనిచే చేసెను. ఉ
పయోక్త ముగ తీర్మానముల గాంచెను. అన్ని పక్షములవారును
స్వపరదృష్టితో పక్షింప ప్రయత్నములజేసెను. అందఱును చాల
వారు పూర్తిగా గాకపోయినను అన్యోన్యము పరస్పరభావము
ల పెట్టి యున్నది యేమి కావలయునో యేమి చేయవలెనో యే
మి చేస్తేయవలెనో అట్లంకముగ నుండునో అన్ని విషయములను
చర్చించుకొనిరి, అయితే పూర్తిగా క్లృప్తాభిప్రాయము గలుగలేదని
మాత్రము చెప్పవలయును. ఒక్కొక్కసారి దెబ్బలాట వచ్చున
ట్లుండెను. అనేకపక్షములు చేరినపుడు స్వాభిమానము లేకుండ
వాదించుట కష్టమే. ఉభయపక్షములతో సంబంధములేని
మాడవవారు విచారణకర్తగా లేకుండ, నెవరికి వారు యితరల
గుర్తి నిర్ణయము గావించుకొనవలసి కచ్చితముగ గూడ క
ష్టము గలదు. అయినను ఈ ప్రయత్నము ఆపూర్వమైనదని
యు బాగుగా ప్రారంభమయ్యెననియు జెప్పవలయును. ఈ ద్వి
రోజులలోనే యెన్నియో సంవత్సరముల నుండియు దెలియన
ట్టి అన్యోన్య భావము దెలిసె నని ఉభయభాతులందును పెద్ద
పెద్దవారు అభిప్రాయముల చెప్పిరి.

ఇచ్చటి కార్యక్రమ మంతయును విషయనిర్ధారణ సంఘ
ములోనే జరిగెను అందు నూమందిసభాసభ్యులలో నాల్గవ
వంతుమంది యుండిరి. కాని మిగిలిన ముప్పాతికమంది గూడ
ప్రేక్షకులతో బాటు వచ్చుచుండిరి అనగా యీసంఘసమా
వేశము గూడ వహాసభతో బాటే యయ్యెను. మహాసభయందు
విషయనిర్ధారణ సభాసభ్యులును అచారిత్రానిర్ధారితపాద
ముండెను. కమిటీలో ఉపన్యాసములను, చర్చలను, ఉత్తర
ప్రత్యుత్తరములను 11 మంది గల ఉపసంఘము దీర్ఘ కాలము
సమావేశమైగావించిన చర్చలను ఇంతకన్న నెక్కువసభ్యులు
తిమిలోదాము గావించుకొన్న సంభాషణలను చేర్చి ప్రకటిం
చుటకు వీలేయను నెడల అన్యోన్య మానసావసరముదెలుసు కొ
నుటకు సవాయకముగ నుండి బోధకముగన, అనేకవిషయ
ముల బెలుపునట్లు నుండగలదని చెప్పవచ్చును.

అసభ చేయలేకపోయిన దేమి?

కాని యొకను చేయవలసినది, విషయనిర్ధారణసభలో
ప్రవేశపెట్టబడి చర్చించి అంగీకరింపబడక పోయిన తీర్మా
నములు యొక్క ఉపయోగకరము లేనవి గలవు. ఫిల్లీలో జరి
గిన పని పైపైన ఆటలను దిద్దుపుటయేగాని ప్రేక్షకు నీరుపోయ
లేదు. ఈసని జరిగినప్పుడు లాభ ముండదు.

రోగికి రోగము మరుసనలెన్న రోగినిదానము చేసి
కారణములను కనుగొని, సరియైనమందో కనుగొని దానిని
వేయవలయును. అవికమత్యసభ యీపనిని చేయలేదు. మామూ
లుగ పైకి గాన్పించుచున్న తీవ్రరోగచిహ్నములు మాత్రము
పక్షమనము జేయబడెను. అట్టిచిహ్నవలన లాభములేదని కాదు
గాని సభవారు సిద్ధముజేసిన మందును నాయకులు టక్కునజేసి
నట్లయిన రోగమును తప్పక చాలవరకు కట్టించును. కాని మరకు
లుచెప్పుచున్నది. వానిక జబాబుచెప్పట కష్టము. వైద్యుడా
నీమందు నీనె తిన్నే కొట్టికో మన్న నామతె అవుతుంది. ఉన్న
కష్టమును కారణములేవో కనుగొని, నిర్మాణమునం దేమైన
ఒక స్థాన జేసియో ప్రత్యామ్నాయముల బెట్టియో రోగమును
పూర్తిగా కుదురునట్లుచేయుటకు ప్రధానవైద్యుడుగ జేరిన మ
హాసభయే నిజమైనవిద్వాంసుగాని ధైర్య నిశ్చయములుగాని,
సంపూర్ణ హృదయముగాని లేనటుల గాన్పించును.

మన మేపని చేయకుండనే ఫలితముల బొందగోరెదము.

అంగీకరింపని తీర్మానములు

కాని కొన్ని ఆశాచిహ్నములు గాన్పించుచునే యున్న
వి కొన్ని తీర్మానములు విషయనిర్ధారణసంఘమునందు లేబడి

బెల్గాం లో నూలు వడుకుటలో పోటీ

రూ 150 ల ఖరీదుగల 5 బహుమతులు

ఎవరైనను పోటీదారుగా నుండవచ్చును

మహాత్ముడు బహుమతులనిచ్చును

బెల్గాం లో ప్రదర్శనశాలలో 1 గంటసేపు నూలువడుకుపోటీ జరుగును. తేదీ ముందు తెలుప
బడును అందఱును పోటీకి రావచ్చును. పోటీదారులు సొంతరాటముల తెచ్చుకొనవలయును. ఆహ్వాన
సంఘమువారు 200 రాటములనుమాత్రమే కొద్దిపాటిరుసుము పుచ్చుకొని సాయముచేయుదురు. పోటీ
రేపుజరుగుననగా పోటీదారులు తమపేర్ల నీయవలయును (రిజిస్టరు చేయించుకోవలెను) 5 బంగారుపతక
ములు 1 కి 150 రూపు ఖరీదుగలవి మహాత్మునిచే నివ్వబడును. 1 బహుమతి ఎక్కువనూలు తీసినవారికి,
మిగతానూలుగు నూలునెంబరు నాజాతులనుబట్టి యివ్వబడును. ఈపోటీ యిదివరకు ప్రకటించినదానికి
అదనమున సి. వి. రంగంక్రేశ్మిగారు (అఖిలభారత జాతీయోపసంఘసభ్యుడు. చిత్తూరుజిల్లా నారాయణ
వరం) ప్రకటించుచున్నారు.

చర్చింప వీలులేక పోయెను. సభ ఆఖరువరకును ముఖ్యమని
నిలిచియున్న తీర్మానము లనుకొన్న వానివలన నిది ఆపివేయ
బడెను. మరియొక శుభచిహ్న మేమనగా సభకు వచ్చినవారిలో
ఐకమత్యసంఘము నేర్పరచుట కుద్దమును బయలుదేరెను.

తిబ్బిగుకట్టి ఉద్వేగములను ఒక సంవత్సరముబాటు ఆపి
యించవలెనను తీర్మాన ముపపాదించబడెను. చాలమంది స
భ్యులు బలపరుచుట కుండిరి. కాని మధ్యాహ్న మయ్యెను. ఆ
రోజు 2 వ ఆక్టోబరు. ఆసాయంత్రముతో సభ ముగియవలెను.
ఈవిషయమును గూర్చి తొందరగా నిర్ణయించుటకు వీలులేక
పోవుటచేత అంతట అంగీకరింపకను త్రోసివేయకను నిలిపి
యించవలసి వచ్చెను.

మరియొక తీర్మానము క్రొత్తదేవాలయమును మసీదుల
ను గట్టుటను యిరువది సం॥ములవరకు ఆపియించవలె నని కోరె
ను. ఈతీర్మానము బలపరచబడి ఆకాలమున 5 సం॥ ములకు
తగ్గింపవలెననియు మతభర్తకార్యములకై డబ్బు వినియోగింప
గోరువారు పాతపడిపోయినవానిని బాగుచేయుటకును విద్యా
వ్యాప్తికి హిందువులు ఆరబడుభావను, మహమ్మదీయుల సం
స్కృత్యమును నేర్చుకొనుటకు వినియోగింపవచ్చుననియు సవరణ
యొపపాదించబడెను.

తీర్మానోపపాదకుడు సవరణ కంగీకరించెను. చాల
మందిగూడ నిందు కనుకూలురుగ నుండిరి. కొందరు నవ్విరి.
కొందరు గినిసిరి. పూర్తిగా వివరించినప్పటి అంగీకరించునటుల జే
యుటకు వ్యతిరేకపోవుటవలన ఈతీర్మానమునకు గూడ పై
దానిగతియే వచ్చెను.

ఇకను మాడవ తీర్మానము త్వరలో స్వరాజ్యవిధాన
మును తయారుజేసి మతద్వేషభయములను అసత్యము లగువానిని
తొలగించుచు అన్ని మతముల లాభములను గాపాడునటుల
జూపవలయునని చిత్తు తయారుచేయబడెను పంజాబునుండి వ
చ్చిన సభ్యు లభయ్యుతములవారును మతవిషయములం దచట
పోట్లాటలేమియు లేవనియు వచ్చిన పోట్లాట ఉద్యోగ
ములకనియు స్వరాజ్యము వచ్చిన పరరాజ్యముననిని ప్రతివారి
కిని భయము గలదనియు జెప్పిరి. అందుచేతనే యీతీర్మానము
చిత్తు తయారుజేయబడెను. కాని దీని నుపపాదించెదగర్హవారు
పైకోజాననే దీర్ఘకాల పోవుటవలన, నిది కమిటీలోని కసలేరాలేదు.
వచ్చినయెడల మిగిలినవానిగతియే దీనికిని బట్టెడిది. బహుశః
ఒక విధానమును తయారుజేయ మహాత్ముడు సిద్ధముగ నుండుట
వల్లను, స్వరాజ్యపక్ష మిష్టముతో నుండుటవల్లను లిబరలుపక్ష
మువారుగూడ కోరుటవల్లను నెగ్గడిచేపా వట్టెననేమి అసలే
రాలేదు.

కుదకు మధ్యాహ్నము 12. 30 యగుసరికి కమిటీ ఆ
ధ్యక్షుడు అన్నిటికన్న ముఖ్యముగ తీర్మానమును అంగీకరించి
నను లేకపోయినను ఉపపాదించగోరెను. వానిచరిత్ర యిది.

మొదటమాడునూలుగురోజులలోను లాహోరు డిల్లీనాగ
పూరు కాశీగభ్యులును మరియితరులను ఆరడజను తీర్మానముల
ను జేసి కవి అధ్యక్షునకు బంపిరి. మాటలభేదమే గాని అందరి
భావము ప్రతిమతము ఇతరమతముతో గలియక వేరుగనున్నదను
అసత్యభావము వ్యాపించి ద్వేషములకు కారణమగుటచేత ఇ
ప్పుడున్న పెద్దపెద్ద మతములన్నిటికిని సమానధర్మములనెత్తి ప్రక
టించిన ఈద్వేషము పోవునను నుద్దేశము తెలుపబడెను.

సభ చివరకోజా ఉదయము 9 గంటలకు అధ్యక్షుడు
ఈతీర్మానము నుపపాదించ గోరువారిలో నొకరికి ఈకాగి
తములన్నియు నిచ్చిఅందరు జేరి సమాలోచనజేసి ఒక చిత్తుదయ
రు జేయవలెనని కోరిరి. అందుచును ఒక మూల జేరిరి,
ప త జా బు స భ్యు లు ఈ వి ష య మై యా స

భ నిర్ణయింపబడవని భీష్మింపుకొనిరి. సరళాజీవి చాధురాణి
దెచ్చిన చిత్తును కొద్దిసవరణలతో ఈక్రిందవిధముగ పంపుట
కు నిర్ణయింపబడెను.

“భారతదేశ మైక్రముగ నుండుటకు మతవై రధ్యము
ముఖ్యముగ హిందూమహమ్మదీయులవండి ఆటంకము గ
నుండుటవల్లను, భారతదేశమునందు విభేదము లున్నయెడల స్వ
రాజ్యము రాజాలదు గావునను, ఈవైరధ్యమును పోగొట్టు
నుద్దేశ్యముతో ఈసభవారు వేర్వేరు మతముల ప్రతినిధులను
(ప్రతిపురుషులసంఘమును (అ) వివిధమతములకు సమానముగ
గలధర్మములను బెల్చుటకును, (ఆ) ఏమతముగాని అసమాన
దౌర్జన్యముల జూపకుండ జేయుటకును (ఇ) ప్రపంచములో
శాంతినుహృద్భావము తేర్చుటకు చేయవలసిన దంతయు
జేయుటకును నియమించు మన్నది. లేదా, అట్టిసంఘమును కాం
గ్రెసు వర్కింగు కమిటీ యైనను సరే నియమింపవలెనని కోరు
చున్నది. ఈతీర్మాన ముపపాదించెద మని బలపరిచెద మన్న
వారిలో కొందరు ఆక్టోబరు 2 వ తేదీకి ముందే డిల్లీనుండి
బయలుదేరి పోయిరి. 12-30 గంటలప్పుడు ఆ తీర్మానమును
పఠాదించవలసినదిగ అధ్యక్షుడు కోరెను. అందరు నెప్పుడు
పోదమా యనియుండిరి. సరళాజీవి దానిని చదివి మాత్రముప
పాదించెను. ఆక్షేప్త ప్రముగ బలపరచబడెను. ఆయన యంత
అలస్య మైనమీదట ఎక్కువ జెప్పగోర లేదనియు నెవరైన
ప్రశ్నలడిగిన జెప్పెద ననెను. కాని ఒకమిత్రుడు లేచి ‘ఇది
ఒకక్రొత్త బ్రహ్మసమాజ ము ను నెల కొలుచు ఆ
లోచనయా యనెను. ‘కాదు’ అని చెంటునే ప్రత్యుత్తరము
వచ్చెను. కాని మతములకు భంగమువచ్చునను గుఱుసలు బయ
లుదేరెను. ఇది యెట్లో అంగీకరింపరని తీర్మానమును బలపరిచిన
వారు ప్రత్యామ్నాయముగ మరియొకదానిని దెచ్చి పండితులు
మాల్వీలు, గురువులు, భిక్షులు యతులు మున్నగుమత గురువులం
దరును తమ శిష్యులకు సర్వమత సమానధర్మముల బోధింప వలె
నని కోరిరి. ఈ తీర్మానోద్దేశము మతకర్మలకు భంగము గలుగ
జేయుటా యని యొకరనిరి.

వాలావా అబ్దుల్ కలాం అజదు వివరించి చెప్పి అంగీ
కరించునటులజేయ కొంత ప్రయత్నము జేసెను. కాని 1 గంట
యయ్యెను. తలనొప్పి ఆకలిబాధ యొక్క వైవాగాటి రుచి
దప్పిపోవు చుండెను. బహిరంగసభ రి గంటలకు సమావేశము
గావలసియుండెను. సభ్యు లొకొకరే లేచిపో జొచ్చిరి

అధ్యక్షునకు రెండుతీర్మానములలో నేడే నొకటి అంగీ
కరించునటులజేయ నిష్ఠమున్నను కమిటీ నింకను కూర్చొనబెట్టి
లాభము లేదనుకొనెను. ఏకాద్విమందినో అంగీకరింపజేసినను బహి
రంగసభలో చచ్చుల ఉపన్యాసములు యెన్నియో వచ్చి అసలు
కాత్యమునకు భంగము గల్గును. కావున ఆయన తీర్మానోపపాద
కుని అంతట వడలివేయుమని కోరెను. ప్రత్యామ్నాయతీర్మాన
ముపై అసలే ఓట్లు పుచ్చుకొనలేదు. కమిటీ లేచిపోయెను.
సభ గూడ పూ ర్తియయ్యెను. కాని సర్వమతశాంతి, భారత్వైక్య
స్పృహములములకు నీరుపోయకుండనే లేచిపోయిరి.

[రేపు భగవాన్ దాసుగారు జెప్పిన కార్యాచరణ
ధర్మప్రణాళిక ప్రచురింపబడును]

రాజప్రతినిధిపర్యటనము

ధానాబాదునకు బోయెను.

కలకత్తా, డిసెంబరు 11:— నేటిరాత్రి ధానాబాదునకు

కాజప్రతినిధివడలేను. రేపునాయంత్ర మిచ్చటకు వైస్రాయ
గారు రావచ్చును. (ఆం. ప్రె.)

కలకత్తా నంధుమువారి ఆతిథ్యము

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

అర్జి నెన్ను నిర్దానావశ్యకతనుచెల్పి తనచర్యను సమర్థింప యత్నించుట

“ప్రతిపక్షులు నిందించుటయేగాని ఉన్నద్రవము నెదుర్కొనుటకు సలహా నీయజాలరైరి”

(నిన్నటి తరువాయి)

అసాధారణశాసనములు

రాజకీయవిధానము ప్రకారముగా భారతదేశమందు గల అసాధారణకట్టముల నెదుర్కొనుటకు అసాధారణకట్టములను నిర్మించుట కొక్క గవర్నరు జనరలునకు మాత్రమే అధికారముగలదు. ఏగవర్నరునకు కోరినంత మాత్రమునను ఇట్టి అసాధారణకట్టము ప్రకటించబడదు. కాని తనవశమందున్న ఎక్కువ లక్షణము ఇట్టి అర్జి నెన్నును ప్రకటించుటకు పూర్వము సర్వవిషయములను, సిద్ధిగతులను సమగ్రముగ దెలిసికొని అవసరమైన యేడ మాత్రమే యిట్టి తీర్మాన నిర్ణయంధ శాసన ప్రయోగమున కియ్యకొనవలయును. ఆదర్శముగనుచోగతయు అదియగుటకుగల జరగాను గమనించి నేను అర్జి నెన్నును ప్రకటించితిని. విప్లవకారుల ఉద్దేశమును, దుండగములను అణచుటకు వంగరాష్ట్రమును నా ప్రభుత్వమును అనలంబించిన యితరమార్గములు స్పాల్ఫర్డు గానందున ఈ నిర్బంధవిధానము ప్రకటించబడినది మిరదుంగలయును.

భారత సామ్రాజ్య శాసనసభా కార్యక్రమమును జాలించి వెడలిపోవువరకును అర్జి నెన్ను ప్రకటనవిషయము నెవ్వరికిని తెలియనిచ్చితిని గానని కొంతమంది చెప్పుచున్నారు. ఇట్టి నూచనలకు తగిన ఆధారములేదు. భారతసామ్రాజ్యశాసనసభ కార్యక్రమము గత పెద్దెంబరు నెలలో అంత్యమయ్యెను. అప్పటికి అర్జి నెన్నునిర్మించుట అవసరమాలేదో చేయుచున్న పది తూర్పు కాశ్మీరు. పశ్చిమగురుంచి అప్పటికికను బరిక్షు సల్పబడుచున్నది. ఎల్లసమాచారములను బరిక్షింపుట కధికమైన ప్రయత్నములు సల్పబడుచుండెను. మామూలు శాసనములు యీ విప్లవము నెదుర్కొనుటకు చాలానా లేదాయని చర్చింపబడుచుండెను. మామూలు శాసనములు యీనూతన విప్లవోద్యమమును అణచుటకు జాలవని నేను సమన్వేషింపుట అక్కోబు నెలాఖరునకు అర్జి నెన్ను ప్రకటించితిని. అర్జి నెన్ను అమలులో తెట్టుట వలననే విప్లవోద్యమము నాశనమగునని నేనుసమన్వేషితిని. గుండగిండ్లను దెలియబడ నది అమలులో తెట్టుటనియుండెను. కాని త్వరితముగను రహస్యముగను నిది ప్రభుత్వమున అమలులో తెట్టుట అవశ్యకమై యొక న ని నా వి ము ర్త కు త రుం గుదురు గాక. నేను మొదటి దిన కార్య మత్వ శసనమైనదియు వెంటనే అమలులోనుంచవలయుననియు అర్జి నెన్నుతో ప్రకటించితిని. కొలదిదినములలో తాత్కాలికముగ అమలుగో నంచబడిన అర్జి నెన్నును కార్యక్రమముగ వంగరాష్ట్ర య ప్రభుత్వమువారి అమలుపాటిలో నుంచుటకు యీ అర్జి ముగ గావించవలయును. తమరాష్ట్రమందుండి ఈవిషయప్రశ్నమును భారదోలుటకు తగినశాసనవిషయమై వంగరాష్ట్ర య శాసనసభా సభినియు ఆలోచించి అడినియబడును. లా ఆర్డరులను సంగ్రహించుటయు, అధికారములను పొగలను బద్ధ ప్రాణములను కాపాడుటయు మొదలగు విషయములందు ప్రతినిధులు బాగుగ నాలోచించెదరని నేను సమ్మతించుచున్నాను. అత్యధికమైన భారము వీరిపై నిమిదియున్నది.

స్వరాజ్య వాదుల పై ను పయోగించుట కి అర్జి నెన్ను నిర్బంధపడిన దని ప్రతిపక్షులు చెప్పుచున్నారు. ఆపక్షమును నిర్బంధించవలయునని యీ నిర్బంధ శక్త్యము ప్రయోగించినది నున్నదని క్రొంతమంది విశ్వసించుచున్నారు. ఇట్టి నేరమును మోపునారు శుద్ధ బొంబాయిబతు చున్నారు. అట్టి దురభిప్రాయమునకు దావెచ్చుటలేదు. విప్లవకారులను వారితో సంబంధించినవారిని విప్లవ ఉద్దేశమువ్యాపకులను దండించుటకు మాత్రమే యిది నిర్బంధపడినది. సన్మార్గ వర్తనలను లా ఆర్డరుల రక్షించువా రిట్టి అసాధారణ అర్జి మునకు గురిగాకుండ మిక్కిలుమగు కట్టుదిట్టములు గావించబడినవి ఋజువ్యాధావలంబున వారివారి పనులను నిర్విచారముగ జేసికొనవచ్చును. దేశీయులను భయభ్రాంతులుగ జేయుట యందు జేతులు కలుపకుండనుండి విప్లవకారులతో సంబంధము లేకుండనున్న రాజకీయపక్ష సభ్యుల కి అర్జి నెన్నునలన భయములేదు. నాకు దెలిసిట్లు అన్ని విషయములను దెలిసిన యేరాజకీయపక్షమువారు విప్లవకారులయెడ సానుభూతి జూపజాలరు.

ఈవిషయమంతటితో ముగించెదను. లార్డు లిట్టనుగారి అంశమును గురించి దీర్ఘపర్యాసముల నిచ్చెను. వంగరాష్ట్రమునకు మాత్రమేగాక ఎల్లరాష్ట్రములకును సంబంధించిన యీ విషయమును నేను ఆలోచించుచుంటిని. తొందరగా గాని

దీర్ఘదృష్టి ని మా పక గా ని నేను అర్జి నెం నును ప్రకటించుట కి యుకొనలేదు. తీవ్రమైన చర్య అవసరమని నేను విశ్వసించితిని. ఈచర్య విప్లవము అణచజాలినయెడ నంతి యే చాలును. నేను నా ప్రభుత్వమును వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమును మియొక్కతో ధ్యానైవ్యము వచ్చునని సమ్మతించుచున్నాను. మిసంఘమువారు స్పష్టముగ నీవిషయమై అభిప్రాయములనిచ్చియున్నారు. అందునకు నా కమితముగా సంతోషముగ నున్నది.

సంస్కరణముల విచారణసంఘము

సంస్కరణములగురించి మిరదుకొంత ప్రసంగించితిరి మి అసోసియేషనువారిచే గత యేప్రిలువందు ప్రకటించబడినట్టి యు కారుగారి సంతకములతో యిండియామంత్రికి వ్రాయబడిన జవాబునే జదివితిరి. సక్రమపద్ధతులనలంబించి సంస్కరణములందు మార్పుకావలయుననియు గోగునారి సంతృప్తిగల భారత ప్రభుత్వశాసనముక్రింద జేయుబడిన నిబంధనలందు మార్పులను గావించుటకు మీసముఖురను చెల్పిరి. సార్వభౌమని శాసనము బ్రకారము స్థాపించబడిన దొరతనమునారికి సహకారము చూపి యిండియా శాసనమును నిర్విఘ్నముగా అమలులోనుంచుటకు తోడ్పడెదమని మీరు చెల్పితిరి. దానిభవిష్యత్తునుగురించి సందేహమునుచెల్పి తగినంత సహకారము దేశీయులు జూపనందులకు జితజాసిరి. సంస్కరణముల విచారణసంఘము మామనకునందుండి మీరిట్లు చెల్పితిరని నేదలచెదను. నాకార్యనిర్వహణ సంఘమందలి దేశీయమంత్రిచే నీవిచారణసంఘముయొక్క పతి మితి గడవిన అసంబ్ధిలో నున్నక్రమచేయబడి ప్రభుత్వమువారి చే ప్రకటించబడిన తీర్మానముందు స్పష్టికరింపబడెను. సంస్కరణముల విచారణసంఘమువని బూర్తిగావించెను. కమిటీవారిచే దాఖలుకాబడిన రిపోర్టు నా ప్రభుత్వము త్వరలో నాలోచింపవలసియున్నది. మేము సార్వభౌమని ప్రభుత్వమునకు చేయబోవు సిఫార్సులను ముందుగా నేను చెల్పప్రయత్నించను.

భావి విధానము

ఎల్లప్పుడును మనమునందుచుకొనవలసిన యొకవిషయమును గురించియు ప్రస్తుత పరిస్థితులకుగురించియును చెల్పెదను. 1919 సంవత్సరములో సార్వభౌమని ప్రభుత్వము యిండియా పరిపాలనవిషయమున నొకవిధానము ప్రకటించెను. అప్పటినుండియు అందు మార్పులేకుండ అమలులో నావిధానము నడచుచున్నది. నేను పరిపాలనచేయుచున్న మాదున్నరసంవత్సరములలోను నేనైదు ప్రభుత్వములతో సంబంధములను నడపుచున్నాను. అదియే యిందులకునిద్యనము. లాయమజార్జి, జోనాథన్, బాల్బు విన్ను, మాక్స్ వాల్టర్ బాల్బు విన్ను గార్ల ప్రభుత్వముతో వరుసగా బనిచేసితిని. సంస్కరణములందలి ప్రధాన మాత్రములగేమి మార్పులేకుండ నడచుటకునున్నవి. నా ప్రభుత్వమును రాష్ట్ర య ప్రభుత్వములు ను యీ రాజకీయ విధానమునకు లు జరుపుటకు నియమించబడినవి. సంస్కరణములు సుగువుగా అమలులో తెట్టుటకు అంతరాయములు గలగుచున్నప్పుడు ఆ అర్జి నెన్ను శక్తులనుగురించి విచారణసల్పవలసియున్నది. కాన అప్పటి సార్వభౌమని ప్రభుత్వము వారితో నాలోచించి సంస్కరణములు అమలులో నుగువుగా నడపుటకుగల యిబ్బందులను నులోటుపాట్లను దెలిసి కొనుటకును తగినచర్య నందువై వీసికొనుటకును నొకవిచారణసంఘము నియమించబడెను. నూతనవిధానమును మేము సార్వభౌమని ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సుచేయవలచుటలేదు. అక్షుజ్ఞదేశము ప్రకారము అమలు గన్నట్లుచున్నట్టికొన్ని యిబ్బందులకును దొలగించుటకు మాత్రమే బూనితిమి. ఇండియాను మరియొక మెట్టు ఎక్కించవలయుననునది నేరు. దేశీయ పరిపాలకులందు యిండియాను మరియొక అంతరపుమిద కెక్కించుటకు తగినసమయమును విధానమును బ్రతిభు పార్లమెంటువారి ఆధీనమందున్నది. పార్లమెంటు వారి విషయమున ఆలోచించు అంశములు యిండియా పరిపాలనశాసనము దుపొద్దాతములో చెల్లబడి యున్నది. వానిని గురించియే మిసంఘమువారు కొంత సందేహమును జూపిరి.

సమయ మురుదించినప్పు డన్నివిషయములను సమగ్రముగ నాలోచింపబడునని మాకు పూర్తి విశ్వసించవచ్చును. విపాదకరముగు సంగతి

సహకారమును సదభిప్రాయములను జూపనందున మిరు చింతించు చున్నారు. భారతీయులు తమ సద్బుద్ధియు సదభిప్రాయమును సహకారమును బ్రతిభువారియెడ జూపవలసిన అవశ్యకము లేదని ప్రయత్నించు చున్నందునకు నాకంతయు విచారముగ నున్నది. ఈ విషయమై నాకు విచారకరముగనే యున్నది. కాని మీరు చెల్లునది నిజముగా వని నే చెల్లుజాలను. భారతదేశ అభివృద్ధి కావలయునని కోరుచు బ్రతిభు ప్రజలపై లేని పోని దురభిప్రాయములను వ్యాపింపచేయుచున్న వారి మనస్సునం దేమిగలదో దెలిసికొన నలవిగానున్నది.

ఇట్టిదురభిప్రాయములు నిజముగా భారతదేశమందలి ప్రజాభిప్రాయముగావనియు, బ్రతిభువారిపైకి విశ్వాసమును నమ్మకమునుగలవారు దెక్కండ్రుగలరనియు, లేనిపోని అపవాదములను బ్రతిభువారిపై వ్యాపింపచేయుటచే నిజమై ప్రభుభక్తి అభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు నే నెరుంగుదును. కాని అపవాదములు యిండియాలోను యింగ్లాండులోనుగల భారతదేశ భాంధవులని కష్టతరముగజేయుచు యిండియా గమ్యస్థానమును చేరుటకు ఆలస్యపర్చుచుండును. విద్యాభివృద్ధిగావించుట, ఆత్మగౌరవము పెంపొందించుట, నైతికాభివృద్ధికి తోడ్పడుట, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమునిచ్చుటకు శక్తిసామర్థ్యములను విజృంభింప చేయుటయు దెప్పకరములనుండి బ్రతిభువారుచేయుచున్నారు. అంతరపుపై క్రమముగా సామ్రాజ్య స్పృహపరిపాలనము నిండియాబొందగలనది బ్రతిభువారివిశ్వాసము హిందూదేశము జనుల అభిప్రాయములను నేను సరిగా దెలిసికొనగలిగినచో వారికిని యిట్టికోరికయెగలదు. ఉభయదేశీయులును పరస్పర అభిప్రాయములను గమనించి భారతదేశము సామ్రాజ్యముయెరి రాజ్యములతోగలసి అభివృద్ధి నొందుట కింకను ప్రయత్నములు చేయవలయును.

* * * కలకత్తా, డిశంబరు 10:— బెల్ వెడేర్ నందు ఈది గున పేర్కొనబడినవారు విందారగించిరి:— సర్ రాబర్టుచే రేహాన్ కోహెన్ సలిక్షింకుదంపతులు ఏ. గేనెల్స్ గుప్త దంపతులు పాశ్చాత్యసంఘసభ్యులతో రీడింగుదంపతులు విందారగించిరి, (ఆ. ప్రె.)

ఒడలరాకపోకలు

జొంబాయి, డిశంబరు 11—యస్. యస్. “సి. టి. ఆప్ మాంచెనైరు” ఒడ నేటిరాత్రి యెనిమిదిగంటలకు బొంబాయిరేవుచేరును. రేపు ఉదయము 8-30 గంటలకు ప్రయాణికులు ఒడనుండి దింపబడుదురు. బి. వి. యస్. యస్. “మంచాల” ఒడ నవంబరు 14 న తేదిన బొంబాయిరేవువిడిచి డిశంబరు 8 వ తాదీఖా నాటికి ప్రిమత్తురేవుచేరెను. 1

బొంబాయిసంఘసేవసమితి

కార్యనిర్వహణసంఘమువారికోరిక జొంబాయి, డిశంబరు 11—తీరుబడిగనున్న సమయమున విద్యయు విజ్ఞానమును పెంచుటకు సోకర్యములు బనిచాండ్రు కలుగజేయవలయుననియు, ఆచలంతెర్వాతీయ కార్మిక సమావేశమునందు చేయుబడిన సిఫార్సులను అమలులో తెట్టుట వసరమగును గురించియు, చెల్లుచు ప్రభుత్వమువారికి బొంబాయి సాంఘిక సేవ సమితి కార్యనిర్వహణకర్తమువారు వ్రాసిరి. ప్రమాదములచే పనివాండ్రు నీ నామకు ముజరావిషయమున దేశీయులకును, విదేశీయులకును భేదమునుండగదనియు నందువిషయమున గావించబడిన ఒడంబడికను మన్నింపవలయుననియు చెల్లుబడెను. ఈవిధానమున విదేశముందలి భారతీయులయెడ నాయా ప్రభుత్వములవారు యిట్లు సంఘించుచున్నారోలేదో, లేనియెడ నట్టి రాజ్యములలో భారతీయులయెడ నీ అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశపు లొడంబడికను పరిమించుటకు యిండియాదొరతనవారు చ్యుదీసికొనవలయుననియు గోరబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రసారస్వత పరిక్షలు

పరీక్షాఫలితములు 1925 మార్చి 20 న తేదీకి తప్పక బ్రదురింపబడును, అంతవరకు అభ్యర్థులు వేచియుండఁ బ్రార్థితులు.

ఏ. కే. ముని, కార్యదర్శి.

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సంవత్సరము 12-వ తేది

శుక్రవారము

రాజప్రతినిధి ఆశ్చర్యము

రీడింగు ప్రభువుగారికి ప్రస్తుత సీతయంతయు వింతగా దొరుకుచున్నది. బెంగాలు నిర్బంధముల గూర్చి దేశమంతయు అసమ్మతి జూపుటకు కారణమేదో వారికి గోచరింపలేదు. ఆ కారణము చేతనే గాబోలు, వారు ఇంతవరకును ఈ విషయమునుగూర్చి ముచ్చటించరయ్యిరి. తాము చేసిన పని సరియని, వారికి ధ్రువమయినది. లిట్టను ప్రభువుగారిచ్చిన సమాధానము వారికి సంపూర్ణ సంతృప్తిని గలుగజేసినది. అందుచే తాము మరల సమర్థించుట కన్నను, లిట్టను ప్రభువుగారిచ్చిన సమాధానమునే జూచుకొనవలయునని, రీడింగు ప్రభువుగారు హెచ్చరించిరి. లిట్టను ప్రభువుగారి హేతువాద మెవరిని సంతృప్తిపరుపలేదు. రీడింగు ప్రభువుగారికింక కన్నను వేరు కారణములు లేవా? సమ్మతిపాటులగు ప్రముఖులకు తమయొద్ద గల సాక్ష్యమును చూపగూడదా? అట్టివా రెవరును దొరకరియ్య, తమ చర్యలకున్నిటికిని తామే బాధ్యులమనియు ఇంకొకటి బాధ్యతయందు వాల్గినచాల రియ్య, లిట్టను ప్రభువుగారు ఖండితముగ బలికిరి. అట్టితరి యీ బాధ్యతనంతను వారే మోసికొనక, శాశ్వతనిర్బంధచట్టము గావించుటకు శాసనసభ వారి తోడ్పాటు సదుపాయం? శాసనసభవారి సలహాలు నిర్బంధములను ప్రయోగించుముందు అక్కరకు రావలయును, పిమ్మట మాత్రము వానితో బని యేమి? రీడింగు ప్రభువుగారియను దూరదృష్టి జూడక, అధికారవర్గవైఖరి నవలంబించుట శోచనీయము.

ప్రస్తుతసమయమున భారతీయులు తమకు మనఃస్ఫూర్తి తోడ్పడలేదని, రీడింగు ప్రభువుగారు ఆశ్చర్యపడుచున్నారు. లిట్టను ప్రభువుగారి నుడువులు వీరి కాశ్చర్యము గలిగింపలేదు. పరిపాలనా బాధ్యతలో ఇతరు లెవరును వ్రేలుబెట్టుటకు వీలులేదని లిట్టను ప్రభువు ఖండితముగ దెలుపుచుండ, దానియర్థ మేమి? ప్రజలతోడ్పాటు వారి కక్కరలేదనియెగద. ప్రజలసలహాలతో లిట్టను ప్రభువుగారికి బనిలేదు. వారెట్టిచర్య గైకొనను, దాని కెల్లరును కట్టుబడి యుండవలెను. అధికారు లీతీరున మెలగుచుండి, ప్రజలతోడ్పాటు కెట్టి యవకాశము గలదు? అధికారుల సహాయనిరాకరణమువలననే, ప్రజల సహాయ నిరాకరణము బయలుదేరినది. అన్ని విషయములలోను సాధ్యమగునంతవరకు శాసనసభవారి సలహాల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు మెలగునెడల, సంస్కరణములు సఫలమగుచుండును. అట్టి సాంప్రదాయము నేర్పరచినచో, నిర్బంధములకును అశాంతికిని అవకాశ ముండెడిదిగాదు. అందుకుమారుగ సంస్కరణములకు పూర్వముకన్నను, ప్రజేచ్ఛ నధికముగత్వోక్తంబు మొదలిడి

నపుడు, ప్రజలతోడ్పాటున కవసర మేముండును? రీడింగు ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధి యయినపిమ్మట, ప్రభుత్వము లయిదుమార్లు మారినవి. లాయడు జార్జి, బోనార్, బాల్లవిను, నూక్లనాల్లు, మరల బాల్లవినుగార్లు మత్రులుగ బనిచేయుట తటస్థించెను.

కాని ఇందర పరిపాలనమునందును సంస్కరణవిధానము మారలేదని, రీడింగు ప్రభువుగారు సగర్వముగ బలికిరి. భారతీయుల కిందువలన గలిగెడి సంతస మేమియు లేదు హైందవాధికారవర్గము సంస్కరణములను నిష్ఫలము గావించుచుండ, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారి ధికారమునకు వచ్చినను ఒక్కటియే యగుచున్నది. అధికార నిరంకుశత్వ మిసుమంతయు తగ్గుటకు మారుగ రానురాను హెచ్చిపోవుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజలు తమకు తోడ్పడుటలేదని రీడింగు ప్రభువుగారు నిందించుట హాస్యాస్పదము. వారితోడ్పాటు నాశించుచుండ, లాఆర్డర్లను రక్షించదలచినపుడు, ప్రజలను నిరంకుశకు కారణము గనుపించెను. ప్రజలు సూచించెడిమార్గ మొక్కటియు రీడింగు ప్రభువుగారికిగానిలిట్టను ప్రభువుగారికిగాని పనికిరాకున్నది. సమాధానపద్ధతి వారికి రుచించుకొన్నది. అట్టిస్థితిలో, ప్రస్తుతనిర్బంధములకును అందువలన గలిగెడి ఫలితములకును వారే బాధ్యతవహించవలెను. సహకారము ఒకపక్షము వారిమీదనే ఆధారపడదు. ప్రజలసహకారమును పాలకులు గోరెన, పాలకులు సయితము మనఃస్ఫూర్తిగ సహకారము సలుపుటకు సంసిద్ధులయి యుండవలయును. పాలకులు తమయిచ్చవచ్చినటుల మెలగుచు, వారెట్టిచర్యల నవలంబించినను ప్రజలు మారుమాటాడక యుండవలయునని శాసించుట సహకారము గానేరదు. ప్రజలలో విశ్వాసమును పురికొల్పకుండ, ఎట్టి నిర్బంధములను విధించినను ప్రయోజనములేదని పాలకు లికినయినను గ్రహింపవలయును. ప్రజాభిప్రాయము తమ కింతవరకును తిన్నగా గోచరింపలేదని రీడింగు ప్రభువుగారు రెంచునెడల, బొంబాయిలో గూడిన అఖిలభారత పక్ష సమావేశ తీర్మానములను గుర్తించిన తెలియగలదు. మితవాదులును జన్మింప వత్తుమువారును గూడ అర్థి నెన్ను ప్రయోగమును నిరసించియుండ, దేశములో వీరి చర్య నభినందించెడి పక్ష మేమిగలదు? చింతామణిగారు ఇట్టి తీర్మానము నామోదించుటయు, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సమ్మతి దెలుపుటయు జూడ, రీడింగు ప్రభువుగారు విచారింపవలదా? దేశనాయకులను నమ్మించుటకు ప్రయత్నింపవలదా? వారి కయినను సందర్భముల నన్నిటిని దెలుపవలదా? తమ కంత సంతృప్తికరముగ నున్న చర్యకు గల కారణములను, ఇతరులకు దెలిపిన నేమిపట్టము గలుగును? ఏవిధమున జూచినను రీడింగు ప్రభువుగారి ప్రసంగము నిస్సారమై, నిష్ఫలముగ గనుపించును. ప్రజలను సమాధానపరుచుటకు చేజిక్కిన యవకాశమును రాజప్రతినిధిగారు కోల్పోయిరి. లిట్టను ప్రభువుగారి ప్రసంగము వలన గలిగిన ప్రతికూలాభిప్రాయమును వీరు నివాదించ జాలకబోయిరి.

ఐక్యచత్వరమావేశము : భగవాన్దాసుగారు

బాబూ భగవాన్దాసుగారివాస్తవములువీధులోచుచనతో గూడుకొనియుండును. వీరెంతకాలమునుండియో స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయవలయు నని కోరుచుండిరి. ఐక్యచత్వరమావేశము వారు తుద కిందుల కంగీకరించిరి. మతకలహము లంతరించుటకును, స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకును వీరుకొన్ని మార్గములను సూచించుచు, విమర్శనార్హమై హాకొక పొత్తిమును పంపియున్నారు. బెల్లం కాంగ్రెసు సభ జరుగనున్న యీ సమయమున భగవాన్దాసుగారి సూచనలనుగూర్చి యిందుక యోచించుట లాభకరము. సంయోగసమావేశ కార్యక్రమము వీరికి కొంతవరకు సంతృప్తి గలిగించినను, కొరంతలు చాల గల వని వీరు దెలుపుచున్నారు. మతకలహము లంతరించుటకు, మార్గ మేమి? ఈ కలహము లెంతఘోర మయినను, హిందువులలో నొకవంకను మహమ్మదీయులలో నింకొకవంకను సంఘభావము బలపరచుటకు తోడ్పడ ననియు, ఇకమిందు హిందువులను మహమ్మదీయులను ఏకమగుట నులభమగుననియు పీరి యుద్దేశము. కలహములు ప్రజాశాంతిఫలములనియు, ప్రజాశాంతిని నరికగొట్టోవకు దెచ్చుట యావశ్యకమనియు, వీరు చాటుచున్నారు. మత మనగ నేమియో, మతసార మనగ నేమియో ప్రజలు గుర్తించవలయుననియు, నిజస్వరాజ్యమును నిజస్వరాజ్యమును రూపాంతరములే యనియు, భగవాన్దాసుగారు నమ్ముచున్నారు. అందుచే కృత్రమతావేశమును బాగొట్టి, సత్యమతిము నెల్లరనునరించునటుల జేయవలయునని వీరు గోగుచున్నారా? మతకలహములకు, ఒక్కసంఘమువారే బాధ్యులని భగవాన్దాసుగారు రెంచుటలేదు. ఉభయలలోను హావములుగలవని పేరినవ్యక్తము. మతోద్దేశ్యము, శాంతిచేహర్పుటయే. శాంతినిగలిగించుటకు మారుగ, వివిధమతములను అల్లరులను పురికొల్పుచున్నవి. స్వమతాధిక్యమును ప్రకటించుటకును, అన్యమతములను తమలో కలుపుకొనుటకును జేసెడిప్రయత్నములు మితిమీరుటచేత, మతిముయొక్క నిజప్రయోజనము అదృశ్యమగుచున్నది. ప్రేమయు భ్రాతృభావమును అంతరించుచున్నవి. అందుచే జ్ఞానబోధ యవసరమని భగవాన్దాసుగారు చాటుచున్నారు. ఎవరిమతమును వారనుష్ఠించుచు సర్వసామాన్యమతమును ఎదుట నుంచుకొని సహనము గనుపరుపవలెనని, వీరితలంపు. మతశాంతి లేనిది, హిందూదేశమునం దై కమత్యము గుదురదని, వీరు గట్టిగ నమ్ముచున్నారు. అంతరంగము పరిశుద్ధమయినగాని జహిరంగముపరిశుద్ధముగాజాలదని, భగవాన్దాసుగారు తెలిపినసంగతి సత్యమనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యస్వరాజ్యము లవినాభావసంబంధము గలవనువిషయమున, భగవాన్దాసుగారిలో నేకీభవింపవచ్చును. సర్వసామాన్యమతమును ప్రకటించుటతో, హిందూదేశమున మతకలహము లంతరించునాయని మాత్రము విచారింపవలయును. ఇట్టి ప్రయత్నము చాలకాలమునుండియు హిందూదేశమున జరుగుచునేయుండెను. హిందువులను మహమ్మదీయులను దగ్గరకు జేర్చుటకు సిక్కుమత ముద్భవించెను. కాని, సిక్కుమతము ప్రత్యేకమై, మొదటి

యద్దేశ్యమును మరచెను. ప్రాచ్యప్రతిచీ సంఘర్షణయందు దృఢించి, వివిధమతములందలి సత్యములను గ్రహించి దేశమునకు ఏకాదర్శమును నెలకొల్పుటకు బ్రాహ్మసమాజము ప్రయత్నించెను. కాని బ్రాహ్మసమాజముగూడ ప్రత్యేకమతమై, వివిధమతసమ్మేళనము గావింప జాలకపోయెను. ధియసాఫికల్ సంఘము బయలుదేరి, సర్వమతములును ఒక్కమార్గమునకే త్రోవ జూపుచున్నవని చాటి, వివిధసంఘములమధ్య ఐక్యమును గుదుర్చు బ్రయత్నించెను. కాని, ఆంగ్ల విద్యాధికులకు కొందరకు దప్పు, ఈ సంఘపుబాధ ప్రజలకు రుచింపదయ్యెను. భగవాన్ నానుగాఁగ నూచనలయినను, ఊహాప్రపంచమునందే నిలిచి యుండు నేమోయని భయమగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని జీవితమువలన నేర్చుకొనదగిన పాఠ మేమయిననున్నచో, మతమనునది అనుష్ఠానమునందే కలదని గ్రహింపవచ్చును. "సర్వేనాః సుఖినోభవంతు", "లోకాః సమనాః సుఖినోభవంతు," ఇత్యాది వచనములను అనుజీవమును పెరించుచు, "ఓం శాంతిః" అని తరుచుగ నుచ్చరించుచు, ఆ చరణతో సూత్రము వేరువిధముగ ప్రవర్తించుచుండ నేమిబాధము గలదు? ఏకమే వాద్వితీయంబ్రహ్మ" అనియు "తత్త్వమసి" యనియు గంభీరముగ చాటుచు, ఆ చరణలో నిట్టి సత్యములను మూలద్రోయుచో, మతకలహము లెటులంధరించును? అన్నివతములును, జీవుడు పరమాత్ముని జేరుమార్గమునే బాధించుచున్నపుడు, బ్రాహ్మచిహ్నములకొరకు పోరాడుటయు, సహనమును సోదరప్రేమను విడిచి రాక్షసభావమును జూపుటయు ఏహ్యకరములు. మతమును, ఈశ్వరుని అగౌరవపరచుట కింతకన్నను సులభమార్గము గనపించదు. గాంధీమహాత్ముడు మతసిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించుటతో కాలము గడపక, వాని ననుష్ఠానమునందు గనుజీవించుచున్నాడు. హిందువుల తన సాధనను విడిచిపెట్టి, మహమ్మదీయులపట్ల ఎంతవరకు సహనము జూప వీలు గలదో అంతవరకును మహాత్ముడు గనుపరుచుచున్నాడు. మహాత్మునిహృదయమును గ్రహించజాలక, మహమ్మదీయులపట్ల సతకు పక్షపాతియు జూపుచున్నాడని నిందించెడి ప్రముఖులు గలరు. మహాత్ముని, హిందువులు హిందువనియు, మహమ్మదీయులు తమవాడినియు, క్రైస్తవులు క్రీస్తుమతానుచరుడనియు, బాల్మివిక్కులు తమపక్షమువాడినియు, పాశ్చాత్యులు తమ రక్షకుడినియు, ప్రాచ్యులుగూడా వాసులు తమగురువనియు, నీ తీరున ప్రపంచమంతయు సతనిని గురుపీతమున నుంచుటకు కారణమేమి? మతములన్నిటికిని అట్టయడుగున నుండెడి సత్యము సతకు అనుష్ఠానమునందు బెట్టుటయే కారణముగాని వేరు గాదు. ఏమతమునకు జెందిన వారయినను, ధర్మానుష్ఠానమునా దానకీ నెవరు జూపెదరో, వారిజీవితములే ప్రజలలో శాంతి, సఖ్యములను నెలకొల్పగలవు.

భాషాప్రయుక్తవిభాగము

సరిహద్దుల విషయమై యెట్టియభిప్రాయభేదమున్నను, భాషాప్రయుక్తవిభాగ మావశ్యకమని,

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

12.12.24

యథా శక్తి ని తో డ్దు డు డ

చందాలు	కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వర	కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలు మొత్తము
ఇదివరకు	50602-6-8	రావు పంతులుగారికి చేసిన వసూలు
నేటి వసూలు	96-0-0	ఇదివరకు 24557-9-8
		తిరుపతినుంచి కె. రాజు
		గోపాలాచారి గారి
		ద్వారా అక్టోబరు
		నెల వసూలు 96-0-0
	50698-6-8	24653-9-8
		24878-9-8

ప్రజాపానిధికి సామునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఎల్ల రంగీకరింపకతప్పదు. ఆంధ్రుల సూత్రమును మున్ముందుగ ప్రతిపాదించి, దేశమునకు మార్గదర్శకులయిరి. కాంగ్రెసుసభవా రీసూత్రము నంగీకరించి, దేశమును భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రములుగా విభజించిరి. సామాజ్యశాసనసభలో మొట్టమొదట నీ మార్గమును సూచించినవారు, ఆంధ్ర ప్రముఖులగు నర్. బి. యస్. శర్మగారే. శర్మగారివాదము, మాంటాగూగారిదృష్టి నాకర్షించెను. మాంటాగూర్ని పోర్టులో వాగ్విషయమును చర్చించి, నూతన రాష్ట్రనిర్మాణమునకువలసిన ఏర్పాట్లను సూచించిరి. అందుచే, రాబోవు సామాజ్యశాసనసభలో నీల కంఠదానుగా రుపపాది పడలచిన భాషాప్రయుక్త విభాగతీర్మానము ఆంధ్రులయోమోదము బడయు ననుటకు సందియములేదు. కాని, ఉత్కళులనందరను ఏకపరిపాలనమున జేర్చువిషయమున, ఉత్కళనాయకులు వివేకపు కోర్కెల గోరుటచే ప్రాతకలహములును మనఃస్పర్ధలును బైకివచ్చుచున్నవి. గంజాముజిల్లానంతను ఉత్కళరాష్ట్రమునందు జేర్పవలయు ననుట, మిగుల నసభ్యము. గంజామునందు ఆంధ్రులును ఉత్కళులును గలసి యున్నారనియు, ఆంధ్రభాగములు కొన్ని ప్రత్యేకముగ గలననియు, అంగీకరింపలేవదు. అందుచే ఆంధ్రోత్కళ విభాగవిషయమున, ఉభయ సంఘములును కలసి సరిహద్దులను నిర్ణయించుకొనవచ్చును. లేనియెడల కాంగ్రెసుసభాయమును గోరవచ్చును. మూలసూత్రమును మరచి, ఉత్కళుల హక్కులను ఆంధ్రులుగాని, ఆంధ్రులహక్కులను ఉత్కళులుగానిభంగపరుపయత్నించుట అనర్థహేతువగును. భాషల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయముల నేర్పరుపవలయునను కోర్కె సర్వసామాన్యమగుచున్నది. పూనాలో నిటీవల జరిగిన సెక్షండరీటీచరుల సమావేశమునందు, భాషల నాధారముజేసికొని హెచ్చు విశ్వవిద్యాలయములను నెలకొల్పవలయుననియు, పూనాను విశ్వవిద్యాలయస్థానముగ నేర్పరుపవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. భాషాప్రయుక్త విభాగసూత్రము సర్వజనాంగీకారము బడయుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితిలో సీమాత్రము సఫలముగాకున్నను, స్వాధీనభారతవర్షము దీని నాధారపరచుకొనియే ముందుకు జనుననుటకు సందియము లేదు.

గాంధీమహాత్ముడు: బాల్మివిక్కులు

గాంధీమహాత్ముడు తమవాడిని ఎల్లరును భావించుచున్నట్లునై, బాల్మివిక్కులును తలంచుచుండుట వింతగాదు. కాని యిటుల తలంచుటలో తమ తమలోపములను మహాత్మున కంటగట్టుటకు ప్రతివారును ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవారపు యంగు ఇండియాపత్రికలో, గాంధీమహాత్ము డెచ్చిన ప్రత్యుత్తరమును గమనింపవచ్చును. తనసందేశము పాశ్చాత్యప్రపంచదృష్టి నధిముగ నాకర్షించినను, వానిని హుచ్చి వివేకాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవనికూడా మహాత్మునకు దెలియవచ్చెను. గాంధీకి స్వాగత మొనగి, బాల్మివిక్కు ప్రచారమును సాగించుటకు రుష్యను లాలోచించుచున్నారట. రుష్యా వార్తాపత్రికలలో నిందుకుసంబంధించిన వివరములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. తమసందేశమును హిందూదేశమే తిన్నగ నిర్వహించుటలేదని మహాత్మునకు దెలియును. అందుచే స్యదేశమునందు విజయము బడయకుండ, విదేశములకు బోవుటకు మహాత్ముడంగీకరింతుటలేదు. ఆవిషయ మటుంప మరీయొక విషయమును, మహాత్ముడు స్పష్టపరచుచున్నాడు. బాల్మివిక్కుల సిద్ధాంతము తెలుసున్నను, దౌర్జన్యమును వారు సాధనముగ నుపయోగించుచున్నారు. అందుకు తా నేమాత్రము సమర్థింప నని మహాత్ముడు సూచించెను. మహాత్మునితో కలసి పనిచేయవలయుననిన, దౌర్జన్యమును విసర్జించుట ముఖ్యము. మహాత్ముని సందేశమునందు, ఆహింస ప్రధానమయినది. మహాత్మునకు రహస్యపద్ధతులుగాని, మంత్రాంగముగాని సరిపడవు. ఆధునికప్రపంచము మహాత్మునిసందేశము ననుష్ఠించుచో, ప్రస్తుతదుస్థితి త్వరలో దొలగిపోగలదు. సంగ్రామము లంతరించి, శాంతి నెలకొనగలదు.

అకాడిమిక్ కౌన్సిలు

నేటి సాయంకాలము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు అకాడిమిక్ కౌన్సిలుసభ జరుగును. ఈ సభయందు, యల్. యం. యస్. పరీక్షను దీసివైచి, యం. బి. పరీక్ష నొక్కదానినిమాత్రమే నిలుపవలయునని డాక్టరు గురుస్వామి మొదలిగారు ప్రతిపాదించెదరు. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమును విచారించునపుడు,

విదేశ వార్తలు

కామన్వెల్త్ లో చర్చ

జనీవీపు లేఖ

ఇంగ్లండు - అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

లండన్, డిసెంబరు 11:—నేడు కామన్వెల్త్ లో వివిధ విషయములను గూర్చి చర్చ జరిగెను.

జనీవీపు లేఖ

క్లయన్సుగారు రష్యా సంబంధములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. ఈ లేఖ ఎన్నిక పరమయమున చాల పనిచేసెననిరి.

జనీవీపు లేఖ నిజమైనదనే ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. ఈ పయమై ఉపసంఘమువారు విచారించి రష్యా అంతయు రుజువైనదనియు తెలియజేసిరి. చాంబర్లెనుగారు ఇంగ్లండుకు రాగానే పార్లమెంటులో మరల చర్చ జరుగుననిరి. ప్రభుత్వముతరపున, కార్మిక పక్షమువారు రష్యా, ఈజిప్టును గూర్చి సవరణను ప్రవేశజేయవచ్చును, ప్రత్యక్షము నిచ్చెదరు.

అంతర్జాతీయమండలి ఋణములు

ఫర్ బాక్స్ నెమన్ గారు అంతర్జాతీయమండలి ఋణసహస్యను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. యధములో గ్రేటు బ్రిటను 2000000.00 పానులను మిత్రమండలికి రుణమునిచ్చెను. ఇంకొక 1000000000 పానుల మొత్తము నిచ్చెద నని ఆభిప్రాయ మొనగెను. దీనికి వడ్డీ 3000000000 పానులు. సాలుకు దగ్గరగా 1200000000 పానులు వడ్డీయగుచున్నది. గ్రేటు బ్రిటను ఆభిప్రాయమిచ్చిన పిదప యునైటెడ్ స్టేట్స్ యూరపియన్ ప్రభుత్వములతో ఇప్తముగ మెలగుటకు ఒప్పందము చేసెను.

ఫ్రాంసు అమెరికన్ ఋణ రాయబారములను గూర్చి తెలుపుచు పరిస్థితులు క్లిష్టముగ నున్నవనిరి. దుస్సహముగ నున్నది. ఖండాంతరములందు మిత్రమండలికి ముట్టుట అమెరికానుండి దీసికొన్న ఋణము మొత్తమున దీర్చివేయుటకు గ్రేటు బ్రిటను ఆభిప్రాయమిచ్చుటతో ఫ్రాంసుకు అమెరికాకు వ్యవహారము గురురనున్నది. ఈ విషయములో గ్రేటు బ్రిటనుకు ప్రమేయ మెద్దియు లేదు.

బ్రిటిష్ పరిస్థితులు

చర్చిలుగారు నైమన్సుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు యిట్లు చెలిపిరి:

అమెరికా - ఫ్రాంసు ఋణవిషయమై సంభాషణలు తాత్కాలికముగ ప్రాంతభ్రమైనవని తెలియజేయుటకు అంతకుండు యెక్కువదేయియు చేసెను. అందుచే బ్రిటిష్ వా రేమియు ప్రకటించుటకు అవసరము లేకుండెను. యుద్ధములో కలిసి తని చేసినట్టియు స్నేహముగ నున్నట్టి రెండుదేశములకును ఆభ్యంతరము గలుగుపనులననేర్చుట మాకీష్టములేదు. మన ఋణము దీర్చుకొనినా రెండైన అమెరికాకు యియ్యవలసిన ఆస్తులను దీర్చివేసి నునకుగూడ కొంతవర కియవలెను. (మంత్రుల, విభాగాల సభ్యుల సంతకము.)

అమెరికా ఋణపరిష్కారము చాల లాభమును గలుగజేయును. నుండు అంతర్జాతీయమండలి ఋణసహస్యపరిష్కారమున కిదే మార్గదర్శకముగ నుండును. మన విదేశాలను ఆస్థులను ఋణదాతలను ఐదుకొన్నచో మనకు ఇతరు లీయవలసిన మొత్తమును ఐదుకొన్నెదము. లేనిచో అమెరికా

కొన్నిలునభ బహిరంగముగ జరుగుట న్యాయము. ఆందు జరిగెడివాదప్రతివాదములను గ్రహించుటకు ప్రజలు కుతూహలులుగ నుండు రనుటకు నంది యములేదు. కాని, కొన్నిలునభలకు వార్తాపత్రికా ప్రతినిధులు పోవుటకు వీలు లేదని వైసుఫాను లకుగా రుత్తరువిచ్చిరట. వీరియుత్తరువు న్యాయముగాదు. పత్రికలలో నిట్టివిషయములను ప్రచురించుట వలన, అకాడిమిక్ కొన్నిలుకు తగిన ప్రాముఖ్యము గలుగును. ప్రజాభిప్రాయమును గ్రహించుటకు సభ్యులకు వీ లేకుండుగ గలుగును. లేనియెడల నూతనవిశ్వవిద్యాలయవ్యవహారములు ప్రజలదృష్టి నాకర్షింపజాలవు.

మనల నుయెంత యీయవలెననిగోరునో అంతమొత్తమునే మన కీయవలసిన వారినుండి రాబట్టెదము. అమెరికా ఋణసహస్య పరిష్కార మగుటకు మూడేండ్లకు ముందే ఆయ్యది తెలియజేయబడెను. ఇప్పటికి గూడ అదే బ్రిటిష్ విధానమునకు ఆధారము. ఇదియే బాల్ఫూరుగారి లేఖలో జెప్పబడిన సంగతి.

జర్మనుపరిహారములు

లండన్, డిసెంబరు 11:—జర్మనీ యభివృద్ధిగాంచిన మనకుగూడ సప్తపరిహారములు దానినిబట్టి ఎక్కువగ వచ్చును. కాని ఎంతవరకు మన ఆర్థిక సౌకర్యం జెప్పజాలము. జర్మనులు ఒకవేళ పరిహారముల నీయలేకున్న బాల్ఫూరుగారి లేఖలో జెప్పబడినటులనే దానికి మించకుండ మనము ఇతరులతో ఏర్పాటు జేసికొనవలెను. మిత్రమండలితో స్నేహముతో నుండుటకు ఈవిధానమును అవలంబించ నున్నారమనిరి.

జనవరిలో ప్యాసిఫిక్ నందు జరుగు మిత్రమండలి ఆర్థిక మంత్రులసభ జయప్రద మగుగాక యని స్పష్టపరచుకొనగార్లు గోరిరి. అచ్చటికి చర్చిలుగారు మన సహాయముతో ఏగెదరనిరి.

రషియాకు హితవు

జనీవీపుగారి లేఖ స్పష్టమైనంతయు గాదనియు నిజమైనదేయనియు మంత్రులందరూ రెప్పుడుజేసిన ఉపసంఘమువారి నివేదికమును ఆధారముగ కొనసమర్చుననియు జోయిక్సన్ హిప్పగారు రనిరి ఇది ఎట్లు జెప్పగల్గెనో ప్రభుత్వమువారు సాక్ష్యము నీయవలసికొనలేదు. సాక్ష్యముల నిచ్చినవారి పేర్లను ప్రకటించిన వారిప్రాణములకు మోసము వచ్చును. కాన కార్మికసభ్యులు దీనిని విశ్వసించి ఊరకుండ వలెను. బ్రిటనుతో రషియా స్నేహముగ నుండగోరునో జోలివీరు ప్రచారమును మానవలెను. ఇండియాలో ఈజిప్టులోను మరికొందేశములందును ప్రచారమును మానవలెననిరి.

చర్చ ఆపుజేయబడెను

సోమవారమువరకు చర్చ ఆపుజేయబడెను. రేపు శుక్రవారమునాడు ఇతరకార్యక్రమమును చర్చించెదరు.

ఈజిప్టు రాచకీయములు

జెనరల్ హామెగారి హెచ్చరిక

లండన్, డిసెంబరు 8:—తైముస్ పత్రికా విశేషములు కెయిరోనుండి తెలుపుచున్నాడు:—రాష్ట్రీయ గవర్నరు లండనును బయటవారి ప్రమేయము లేకుండపాలించవలసినయు ఆక్రమముగ ఆరాష్ట్రీయముగ రాచకీయ ఆందోళనమును తమరాష్ట్రీయములందు జరిగకుండ జేయవలసినయు జవరహామె గారు రాష్ట్రీయ గవర్నరులకు కబురంపి హెచ్చరించిరి.

ఇదివరలో జనులపక్షపాతులగు సెనెటరులు, పార్లమెంటుసభ్యులు గవర్నరులకు సలహా నిచ్చుటచే ఇచ్చడది గూడదనిరి.

ఈ ఏర్పాటువలన పరిస్థితి లెన్నియు వెచ్చుదిబడి ఎవరికిని తొందరలేకుండ జేయును. జరులు పక్షపాతులు అధికారమునకు రాకపూర్వ మున్నటులే ప్రభుత్వవిధానము సాగుననుచున్నాడు.

ఆంగ్ల సర్దారు హంతకులను చెదకుట

విద్యార్థినాయకుని అనుమానించుట

కెయిరో, డిసెంబరు 8:—ఆంగ్ల సర్దారు హంతకులగు విద్యార్థులను చెదకుచున్నారు. వీరికి నాయకుడైన ఇబ్రాహిం ములజిగానిని అనుమానించుచున్నారు. ఇతడు పరాగి అయినాడు. తాను నిర్దోషియగునో ఎదుటకు వచ్చి నిరపరాధుడన తెలియజేయుట మంచిదిగాని పారిపోవుట వలన మరింత అనుమానము బలపడునని కాకాబోల్చుర్కు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

పారశీక పు వ్యవహారములు

భక్తియారీ పక్షనాయకులను మన్నించుట

లెహరన్, డిసెంబరు 10:—అగజానే మర్రి జగోయి ఖాన్ భక్తియారీగార్లును ప్రభుత్వమువారు మన్నించిరి. ప్రధానామాత్యుడు రెండోజులు చదురుగనలను భోయి జూచును. మానసాశ్రమాను సంధర్శించెదడు.

ఇండియాకు వచ్చుట

కర్జున్ ప్రభుని అల్లుడు మాతుడు ఇండియాకు బయలుదేరిరి.

జర్మన్ మంత్ర వర్గము

రాజీనామా నీయనిశ్చయించుట

జాతీయవాదులు కొయిలిషను కంగీకరించుట

బెర్లిన్, డిసెంబరు 10:—త్వరలోనే రాజీనామా నిచ్చుటకు మంత్రులందరూ తీర్మానించిరి. ఎట్లు ఆధ్యక్షునితో ఆలోచించి ఒక తేదీని నిర్ణయించవలెనని డాక్టరు మార్క్సుగారిని గోరిరి.

మంత్రులందరూ సాగించుటకు కావలసినంత బలము ఎన్నికలందు లభించకపోవుటచే మంత్రులందరూ రాజీనామా నిచ్చుటకు కారణము ఏపక్షమువారు, ప్రభుత్వమును స్వీకరించెదరో తెలియజేయవచ్చును. జర్మను జాతీయవాదులకొయిలిషను మంత్రులందరూ ఏర్పడు ననుకొనుచున్నాడు.

పార్లమెంటు ప భువు

సిలోను కేసులు

లండను, డిసెంబరు 10:—త్వరలో పార్లమెంటు ప్రభువు సింహాళమున కేగనున్నాడని కర్జున్ ప్రభువుల సభలో తెలియజేసెను.

‘బొంబాయి సిటీ’ అను పొగయోడ అంటుకొన్న ను సప్త పడలేదనియు నేడు మరల బయలుదేరుచున్నదనియు తెలియజేసెను.

గట్టెక్కినట

తాత్కాలిక మరల సీటిలో ప్రవేశించి పోవుచున్నది. నష్ట మేమియు గలుగలేదు.

ట్రాప్స్ గారి అస్వస్థత

మరల ఒక నెలనుండి ట్రాప్స్ గారు విశజ్వరముచే బాధపడుచున్నారు. ఆరోగ్యమునిమిత్తము కాకసముఖ బోవలెనని వైద్యులు సలహా నిచ్చిరి.

సూయీజు కాల్య సుంకములు

పర్తవ్యాపారము బాగున్నచో చాలవరకు తగ్గించబడుననియు ప్రస్తుతము టన్ను 1 కి నూటికి 25 చొప్పున తగ్గించెదరనియు ఇంచితే ప్రభువు తెలియజేసెను.

జనీవా ఒడంబడిక

ప్రభువులసభలో చర్చ

కర్జున్ ప్రభుని ప్రకటనము

లండన్, డిసెంబరు 11: జనీవా ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రభువులసభలో చర్చించుచు ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారేమియు తమ విధానమునుగూర్చి జెప్పటకు సాధ్యముగాదని కర్జున్ ప్రభువు తెలియజేసెను. జనీవా ఒడంబడిక చాలవిధముల అనుకొన్నదానికంటె సక్కువగానే యున్నదనిరి. సామ్రాజ్యసంరక్షక సంఘమువారు దీనిసంతన ఆలోచించెద రనిరి. కవిసెంటుకంటే ఇదే బాగున్నదనిరి. జనీవా ఒడంబడికలో ప్రపంచకాంతికి ముందు గావలయు సంగతులన్నియు జేరియున్నవనిరి.

అమెరికా విషయమును ఆలోచించవలసియున్నది. ఫ్రాంసుమాట అట్లుండనీయుదనిరి. క్రొత్త అమెరికన్ ప్రభుత్వ వైఖరికిని ప్రాతప్రభుత్వవైఖరికిని అంతవిభేద ముండదనిరి. జాతిపరిమితిగాని కవిసెంటుగాని లాభకరముగ నుండగోరెదరని అమెరికాసానుభూతిని గడించవలెననిరి.

అమెరికా ప్రాంసుసంగతియుండ దొమినియనుల సంగతిని ఆలోచించవలసియున్నది. తమతో సలహాచేయుటకు విదేశాంగ వ్యవహారములందు జోక్యము గలుగజేసికొన్న దొమినియనులకు కోపము వచ్చును. అంత్యపరిష్కారము జేయుటకు ముందుదొమినియనులతో ఆలోచించుటకు వీలులేకుండ లేదనిరి. ప్రభుత్వవిధానమును ప్రకటించుటకు ముందు చాలకాలము బట్టుననిరి.

లండనులో ప్రెంచిరాయబారి

లండను, డిశం 11:—ప్రెంచిరాయబారి లండనుకు వచ్చిరి విదేశాంగ కార్యాలయమును సందర్శించిరి. త్వరలో పార్లమెంటు కేసును, ఇతరవిషయములను ప్రెంచి రాయబారి ఈవారంత మున లండనుజేరును.

ఇంగ్లండులో హెచ్చుధరలు

విషయమై ఆలోచించుటకు కావలయు కమిషను ప్రారంభించెను. సాక్ష్యములు దీక్షింపబడు ప్రారంభించిరి.

బ్రిటనులో పొగమంచు

లండను, బ్రిటిషుడ్రవ్వములందు అన్ని భాగములను పొగ మంచుచే చీకటిమయముగ నున్నది. పంచెలు, క్రాస్ షాన్సు సర్వీసులు, కాన్స్టేబులు ఆపుజేయుటకై. రైలుబండ్లు, మోటారుబండ్లుగూడ తక్కువగా పోవుచున్నవి.

సర్వీసులందు బండ్లుగూడ లండనుకు వచ్చి. ఆంగ్లో ముగ నున్నారు.

ఇండియన్ రోలు

వేతనాభివృద్ధి

కామన్సునధిశా ప్రశ్న

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

డిశంబరు 12:—ఇండియాదేశమునకు యిండియన్ రోలు నునందు చేర్చుకొనబడుచున్న దొరలకు విదేశములకు బోయి నందులకు ఆధికారము, నెలపువరకులు పెక్కికలు అలెచెన్ను లనుగూర్చి గలయుద్ధులందు దొరలు యెట్లుగా రడిగినప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగా కామన్సునధిశా వింటుంటున్న ప్రశ్నగూర్చి, లీగ్ జేడిక నూచులు అంగీకరింపబడినవియు పెక్కికలు జీతములు తీసివేసి అసలుజీతములనే యిండియను యిండియన్ రోలులలో నందరికి గూడ నెలకు 75 రూపాయలు చొప్పున పోచ్చింప బడుననియు చెప్పిరి.

సయాంప్రభుత్వము

సర్ ఇ. కుమార్ గారిని సయాంప్రభుత్వ ఆర్థిక సలహాదారు గా నియమించిరి.

కెయిరో విద్యార్థులు

మంత్రివర్గపు చర్యలను సమము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

డిశంబరు 12:—పాఠశాలలలో సభల జేయరాదనియు సభలు జరుపుచున్నట్లు ప్రకటించరాదనియు విద్యార్థులకు గారి నిషేధపుటలను నిరసించుచు కెయిరో విద్యార్థులు ఆగ్రహపత్రికలలో నిరసనమును ప్రకటించిరి. అందు విద్యార్థు లెన్నడును అరాచకము నుద్దేశపడెదనియు, దేశాభిమానము గలవారగుటచే తమదేశభావిదేశముగూర్చి శ్రద్ధవహించక మాన రనియు ప్రకటించిరి.

కావలయును

తిరునెల్వేలిజిల్లా, టిట్టిపాడులో, పాఠశాలకు తెలుగునేర్పడగిన, ఒక ఉపాధ్యాయుడు కావలయును. జీతము మొత్తమున వాటికి, నక్షత్రాంధ్రభాషాభివృద్ధి సభ, కార్య దర్శి, 9 వ నంబరు, త్రీనివాసపేట్ పేజి, ఎలంబూరు, క్రింద కను పరచియుండు నానుభవమునకు వ్రాసి కనుగొన ప్రార్థితులు. సాధు వరదరాజంపంతులు.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నిక

స్వరాజ్యవాదుల దిగ్విజయము

శ్రీయుత బి. చక్రవర్తిగారు ఎన్నుకొనబడిరి కలకత్తా, డిశంబరు 11—ముగ్గురు పోటీకర్తలకు వారి అభ్యర్థిత్వముల నుపసంహరింపకొనుటచే ప్రెమెండు హర్షునిస్తానంబున పోటీలేకుండ శ్రీయుత బి. చక్రవర్తిగారు వంగరాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నికసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి. స్వతంత్రవాది కడుకు చక్రవర్తిగారు నాయకులు.

(ఆంధ్రపత్రిక)

టారిఫ్ బోర్డు

కలకత్తా అభివృద్ధియుములు

ప్రెమెనవిత్ బోధావములు

కలకత్తా, డిశంబరు 10—స్టేట్స్ మెన్ బుత్రికయొక్క ప్రతినిధులకు మూడువారాలపాటు, ఇంగ్లీషు మెన్ బుత్రిక ప్రతి నిధియకు గేలు, మరికొన్ని యింగ్లీషు దేశీయభాషాపత్రికల ప్రతి నిధులు, టారిఫ్ బోర్డుయెదుట నేడుసాక్ష్యమిచ్చిరి. టారిఫ్ బోర్డు అధ్యక్షుడగు రేసీగారు యేభాషానుమిత వార్తాపత్రిక లయ్య వేయబడు కాగితములపై పన్ను విధించబడుండ జేయవలగలదని సాక్షుల నడిగెను. మె కాని కలు పల్కు పె ర నెం టి జి తె లి సి కొ ను ట క వ్వ ము. 60 శేక 65 పెర సెం పెరవరకును సామాన్యముగ పెట్టుకొని యేర్పరచెడిది ఇండియాలో అప్పువేయబడు వార్తాపత్రికల వారికి సంస్కృతీనిచ్చునని వాట్ సనుగారు నడిపిరి. కాని స్టేట్స్ మెన్ బుత్రిక 70 పెర సెంటులవరకును మె కాని కర్ పల్కుగల కాగితముల నుపయోగించుచున్నదని వాట్ సన్ గారు చెప్పిరి. ఇండి యాలో వార్తాపత్రిక నునుపుగా నుండవలయునని చదువువారు గోరెదరు. కాని అచ్చుబాగుగ పడవలయున్నది. కాగితము అధికముగా నునుపు కావించబడినచో అచ్చుబాగుగ బడదు. కనుక రెండు మరుగునట్లును, వార్తాపత్రికల జనువలను ముద్రా యంత్ర వ్యాపకులకు సంతోష జేయుటకు ప్రయత్నించుమం దెను.

దిగుమతికాబడు కాగితములపై బన్ను విధించినయెడ ముద్ర జాయంత్రాధికారుల వర్తకమునకు కష్టముగ నుండునని చెప్పి బడుచున్న విషయము సాక్షికి రేసీగారు చెప్పి యావర్తకమునకు యెంతవరకు పన్ను విధించుటచే నష్టముగల్గునో చెప్పవలసినదని సాక్షిని గోరెను. తాను సరిగా యీ విషయమై చెప్పజాలనని వాట్ సన్ గారు నడిపిరి. తాను ఈదేశమునకు వచ్చి 19 సంవత్స రములైనదనియు, యీలోపల దేశమందలి ముద్రాయంత్రములు విశేషాభివృద్ధి నొందెననియు, విదేశమందలి ముద్రాయంత్రపు వర్తకముతో పోలికని స్వల్పంబనియు, తమ యభిప్రాయముని వాట్ సన్ గారు జవాబిచ్చిరి. 19 సంవత్సరముల క్రితము ఇంగ్లాం డునుండి యీదేశమునకు అనేకులు వచ్చుచుండిరి. సామాన్య ముగ అచ్చుపనులెల్ల నిచ్చటనే గావించుచుండిరి. ఇప్పుడు నా ణ్యమైన అచ్చుపనులను గూడ యిండియాలోనే జేయించుచు న్నారు. కాన దిగుమతికాబడు కాగితములపై పన్ను విధించి నచో యీవర్తకమున కాటంకములు జటవచ్చు.

అచ్చువేయుట చొకగుటచే అచ్చుపరిశ్రమ విస్తారము భారతదేశమును వ్యాపించియుండునని చూచుచున్నదని రేసీగారు చెప్పిరి. టారిఫ్ బోర్డుపంపిణీచో చొకగుండుటకు మారుగ అచ్చు పనులు బ్రియమైవర్తకమున సకంపచేయవచ్చు నని మారుగారు నిరి. కాగితములపై పన్ను విధించినయెడ దేశీయముద్రాయంత్రపు పరిశ్రమవారు ఎంతవరకు విదేశపువాటి కాగితలతో లేదో అను విషయము సరిగా చెప్పబడవలయునని రేసీగారు సాక్షులకు గోరిరి. చిన్న పత్రికయొక్క కాగితపుపరిశ్రమకు రక్షణమిచ్చిన యెడ దెవ్వపరిశ్రమలకు వార్తాపత్రిక ముద్రాయంత్ర పత్రికయొక్క నష్టమునొందునని మారుగారు చెప్పిరి. అచ్చు పరిశ్రమరక్షణ నిచ్చినచో నెంతవరకునష్టము నొందునో చెప్పవలసినదని రేసీగారు ప్రశ్నించిరి. ఈ వర్తకమునకు నష్టముకొం తగాక పూర్తిగావచ్చునని మారుగారు చెప్పిరి. లిఖితరూపముగ దాఖలుచేయబడిన స్టేట్స్ మెంటు ప్రకారముగ యిండియాలో అచ్చుపరిశ్రమయందు సుమారు 50,000 పనివాండ్లుగలరు. ఈసంఖ్యలో నెన్నవంతువారు చక్కగబరిచేయ నేర్చుగలవారో తెల్పవలసినదని రేసీగారు తిరిగిప్రశ్నించిరి. వెంటనే తాను సమాధా నము చెప్పజాలనని వాట్ సన్ గారు చెప్పిరి. కాగితపుపరిశ్రమపై పెట్టుబడికంటె పెక్కురెట్లు అధికముగ మిగిలిన రెండుపరిశ్రమ లందును పెట్టుబడి పెట్టుబడినది చెప్పెను. అచ్చుపరిశ్రమనుగరించి మాట్లాడునప్పుడు చెక్కు భారతీయులచే స్థాపించబడిన చినదన్న వ్యాపారములను మరువజనదని రేసీగారు చెప్పిరి. కాగితపు పరి శ్రమకు రక్షణనిచ్చుట కనేకమైననూచనలు చెల్లుబడెను. దొర తనమువారి ఆర్థికమునకు పరిమితగలదనియు నూచించినరక్షణ మార్గమువలన యీపరిశ్రమవలన యెంతసామ్య త్యాగము గా బడుచున్నదో భారత సామ్రాజ్య సభ్యులకు

దెలుపవలయునని రేసీగారు చెప్పిరి. గడ్డి, గడ్డలమీద వీసికొను రాయల్ టీ వీసివేయవలసినదని సాక్షి చెప్పెను. అటవీశాఖ ఉద్యోగులను పల్కుపరిశ్రమదారుల కును సహకారము మెండుగ నుండవలయుననియు, అసవరమై నచో ప్రభుత్వమువారు నిపుణులగు అటవీశాఖ ఉద్యోగులకు కంపెనీవారికి సహాయము నిమిత్తమియవలయుననియు, కొన్ని కంపెనీలకు చొకవడ్డీమీద అప్పునీయ వలయుననియు, పల్కు యొక్క ఉత్పత్తివృద్ధితే తుదకు పల్కు ఎగుమతి విజృంభించు టకు, దిగుమతి అగుచున్న పల్కుపై పన్ను విధించవలయుననియు, నీటిమీదను భూమిమీదను పల్కు, కాగితముల మోతరేటు తగ్గించవలయుననియు సాక్షికోరెను.

వేవరు పరిశ్రమరక్షణము

కలకత్తావర్తకుల సాక్ష్యము

రక్షణము ప్రస్తుత మవసరములేదు.

కలకత్తా, డిశంబరు 11:— టారిఫ్ బోర్డునెదుట నేడు విదేశ విహారిజరు మరీమగ్గురు ప్రాందవర్తకులు కాగితరక్షణమువిషయమున సాక్ష్య మిచ్చిరి. ప్రస్తుతపుకాగితము పరిశ్రమకు రక్షణనిచ్చుట అవసరములేదని సాక్షులు చెప్పిరి. కాగితపు పరిశ్రమ లాభదాయకము గావించుటకు కార్యనిర్వహణమందును సరకుతయారుచేయుటయందు తదితరశాఖలందును గలతోటపాట్లు రక్షణమియ్య బూనుటకు ప్రార్థనము దిద్దవలయు ను. కాగితముపై రక్షణపన్నువసూలు చేయుటకంటె సంవత్సర మునకు సుమారు 25 లక్షలు దిగుబడియగుచున్న పాతవార్తాపత్రి కలపై టన్నున కొక రూ.10 చొప్పున పన్ను విధించియు కాగిత ముపై వసూలుకాబడుచున్న 15 పెర సెంటు దిగుమతిపన్నులో ను 5 పెర సెంటు వేరుజేసియు నొకనిధి సమకూర్చవలసినదని సాక్షులు చెప్పిరి. జేడెంటుదాఖ్ వ్యయదారుల హక్కులకు భంగ ములేని పద్ధతిని దేశమందు దూరుకాబడుచున్న కాగితపు గు జ్జాధర విదేశమునందుండి దిగుబడికాబడుచున్న గుజ్జాధరతో సమానము జేయుటకు బాంటీ నీయవలయునని సాక్షులు చెప్పిరి. రెండుపరిశ్రమలయొక్క ముడివస్తువులైనను తయారుకావడిన వస్తువులైనను రైల్వేవారు రిటేలునీయవలయును. పన్నుపూర్తి గ లేకుండగాని లేకతగ్గించికాని ముడివస్తువులను అధికముగ దిగుమతి చేయవలయును. (ఆంధ్రపత్రిక)

బొంబాయిగవర్నరుపర్యటనము

భేరుపురసంస్థానమందలి సన్మానము

కరాచీ, డిశంబరు 11—గవర్నరుగారిని వారిభార్యను సన్మానించుటకు నిన్నును భేరుపురమందు చక్కని యేర్పాట్లు కావించబడెను. కరాచీ నుండి రాత్రి ప్రయాణముచేసి ఉదయము లొమ్మిదిగంటలకు విల్ సన్ దంపతులు యిచ్చు టదిగిరి. సంస్థానాధీశ్వరుడు, పాలిటికల్ కమిషనరు, జజ్మ, పెక్కు మంది హామిల్ జాదాయి గవర్నరుగారిని సత్కరించుటకువచ్చిరి. 17 సెల్యూటులు ప్రేల్పబ డెను. గవర్నరుగారి గౌరవాధ్యక్షయేర్పాటుగావడిన సైన్యమును బరిశీలించినవీధులు, ఆరుబంటెలచేలాగబడిన బండినెక్కి గవర్నరుగారు భార్యయు సంస్థానాధీశ్వరుని పర్యాయమునకు ఊరేగుచు వెడలిరి. దారిపాడుగునను జనులు సంతోషముతో జయజయధ్వనులు వేయుచుండిరి. జండాలోను, పుష్ప దండలలోను వీధులంకరింపబడెను. గవర్నరుగారు భవనము చేరగానే సంస్థానాధీశ్వరుడగు మీరుగారు మామూలుపద్ధతిని గవర్నరుగారిని తనఆధికారులతో సహితముగ సందర్శించెను. గవర్నరుగారు తిరిగి మీరుగారిని సందర్శించిరి. మధ్యాహ్నము సంస్థానపు జలయంత్రమును, సర్వేమరాద్ ఆల్ పరిశ్రామిక బా కశాలను, రేడియోగ్రండ్స్ ఆసుపత్రియు గవర్నరుగారుసందర్శించిరి. ఫలహారానంతరము జేలాడిరి. సాయంత్రము బాజాసం చా గాల్పబడెను. పిమ్మట విందుప్రారంభమయ్యెను. మీరుగారును, గవర్నరుగారును ప్రసంగించిరి. రాత్రి 11-30 గంటలకు గవర్నరు భార్యసమేతముగ జోబాబాదు పయనమైబోయిరి. నేటి ఉదయమున నచ్చటచేరిరి.

(ఆంధ్రపత్రిక)

నెల్లూరుజిల్లా ప్రాథమికోపాధ్యాయులసభ:

ప్రై సభవారి 4 వ సమావేశము 25, 27, 28. లేదులలో రా|| సా|| వి. కృష్ణస్వామిరావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద కావలిబోర్డు హైస్కూలు మందిరమున జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు శాసనసభ:— మదరాసు శాసనసభ తిరిగి ఏప్రిల్ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు సమావేశమగును.

ఆర్యభక్త్యోచిత ప్రవచనసభావర్ధంతి:— వై సభవారి 24 వ వర్ధంతి ప్రాగ్మేష్ యూనియన్ పాఠశాల మండలమున ఆదివారము ప్రార్థన 8 గంటలకు జరుగును.

టీచర్స్ సంఘ వర్ధంతి:— మదరాసు గవర్నమెంటు ట్రయినింగ్ స్కూలు టీచర్స్ సంఘముయొక్క వర్ధంతి శనివారము 5 గంటలకు హాస్ట ఎం. ఏ. గారి ఆధ్వర్యమున జరుగును, అరవములో మార్కండేయనాటక మాడబడును.

అస్పృశ్యతానివారణసభ:— మైసూరు తిరువల్లూర్ ఆలయంలో 14 తేదీ 8 గంటలకు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద అస్పృశ్యతానివారణ సమావేశం జరిగిన నాయకులు లుపన్యసింతురు.

సంగీతసభలు:— తిరువల్లికే.డి. కృష్ణశాసన సభవారి యాజమాన్యముక్రింద తిరువల్లికే.డి. పెద్దపిల్లిలో కారదా మండలములో శనివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు బన్ని బాయిగారి నందవార్ హరికథ ఆడివారం 4.15 గంటలకు పిరలమ్మి అమ్మల్ కారదమ్మల్ గార్ల పాటకచ్చేరి జరుగును.

ఆంధ్ర భారతీవీర:— 14 వ తేదీని వై విశ్వవిద్యాలయ కళ్యాణ అడయాడు దివ్యజ్ఞానకళాశాలాభివృద్ధి (గిండి) ప్రార్థన 11 గంటలకు జరుగును. కార్యక్రమము (1) ప్రెసిడెంటు సీపేడికము (2) ఆర్థిక సీటి (3) నిబంధన నిర్ణయము (4) నిర్వాహము (5) పరీక్షలు (6) విద్యాలయసంస్థలు (7) ఉపాధికారి, లక్ష్మీపతిగార్లయొక్క గ్రంథములు (8) ఇతర ముఖ్యవిషయములు.

జ్యోతిర్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు గారికి సన్మానము:— రేపటిదినము సాయంత్రం 5 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా భవనమున, ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయ సభ్యులు జ్యోతిర్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి సన్మాన పత్రమును సమర్పించెదరు. ఆ సమయమున శర్మ సోదరులు సంగీతము బాడెదరు.

రాకపోకలు:— రైల్వేబోర్డు సభ్యుడు టి. ఏ. షేడోగారు ఈ యవధయను విచ్చిరి. వీరు 14 తేదీ నుండి ఎస్. వి. ఆర్. వై పరీక్షించుచు సంచరించుదురు. 27 తేదీకి మరల మదరాసు వచ్చుచు, కొచ్చిక్కునుండి ప్రాతరాజాగారు లూపునయం వచ్చి, మోహన్ బాగ్ ఎలక్ట్రీక్ క్లబ్ వారు మదరాసులో క్రికెట్టు పోటీలాడుటకు వచ్చిరి. అందులో డి. ఎన్. గన్ గారు ఆక్జిట్ కాయకుడు విలియం. జి. మెలోనీ గారు కలకత్తామీదుగా డిల్లీ వెళ్లిరి. ఏ. రంగస్వామయ్యగారు నిన్న వెళ్లిరి. జాబ్బిలిరాజు గారు విచ్చిరి. కొలంబోనుండి టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు స్వరాజ్యపత్రికాసంపాదకుడు సేతు వచ్చిరి.

ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ సభ

బెజవాడలో 18 వ తేదీని జరుగును బెల్లము కాంగ్రెసులో ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీ వారి కర్తవ్యమును చర్చించుటకును యీనెల 21 తేదీని గాంధీమహాత్ముని కోరిక ప్రకారము ఆయనను నందర్చించుటకు ప్రతినిధులను నియమించుటకును ఈనెల 18 తేదీ గురువారం మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో ఆయ్యదేవర కాశ్యపరావుపంతులుగారి యింట్లో ఆంధ్ర స్వరాజ్యపార్టీవారి సభ జరుగును అని అధ్యక్షుడు పేమవరపు రామదాసు గారు సేతు వ్యాసిరి.

భారత వైద్యసంఘము

నిబంధనలు

(1) సమ్మతిని బడసిన సంస్థలపట్టిక (ఏ) ఈసంఘమువారు సమ్మతించిన భారత వైద్యసంస్థల యొక్క పట్టిక ప్రతియేడునెల తయారుచేసి యీసంఘపు కేంద్రపరిపాలకవర్గమువారు ప్రచురింతురు. శిక్ష పూర్తియై నట్లు జయమందినట్లు యీసంస్థల ప్రధానోద్యోగి సర్టిఫికేటు తెచ్చినవారు యీసంఘసభ్యులుగా నుండవలెను వారు వైద్యులుగా నుండవచ్చును. (బి) ఈపట్టికలనే సమ్మతిని బడసిన సంస్థలందుము. (సి) ఆడెంగా, కోరిగెంగా (కార్యక్రమము నియమములు)ల ప్రకటనల నపుడప్పుడు చేయుచు యీసంస్థలలోని వానికి కలుపుటకుగాని దిద్దుటకుగాని యీ కేంద్రపరిపాలనవర్గము చేయవచ్చును. సాధారణపరిపాలకవర్గమువారి నూచనపై గాని, సాంవత్సరికసాధారణసమావేశమునందు గాని ఒకమాటు సమ్మతిని బడసిన సంస్థను తీసివేయుటకు సాధ్యమగును.

(2) అర్హత 1 నిబంధనలో చెప్పిన సర్టిఫికేటులేనివా రీసంఘమున సభ్యుడుగా నుండుట కర్తవ్యము, లేదా కేంద్రపరిపాలకసంఘము గాని స్థానికపరిపాలక సంఘముగాని వైద్యుడుగా నుండుటకు అర్హుడని సర్టిఫికేటు చేయవలయును.

(3) దరఖాస్తు సభ్యత్వము కావలసినవారు దరఖాస్తుపాత్రం ప్రకారము తా నున్న స్థలములోనున్న యీసంఘశాల కార్యదర్శికి (వాయవరము) (ఏకాక్షిక్రిందలేని పూరివాడైన జనరల్ కార్యదర్శికి (వాయవరము) ఆదరఖాస్తుపాత్ర యీసంఘసభ్యులు యిచ్చుచు దస్తావేజు చేయవలయును. వారు యీతరు తగినవాడు మెంబరుగా నుండవచ్చునని నూచింపవలెను. 2 నిబంధన ప్రకారముగా దరఖాస్తుపాత్రను సర్టిఫికేటు కోరవచ్చును.

(4) శాఖలద్వారా ఎన్నికలు (ఏ) ఎన్నికలు జరుగునని శాఖ కార్యదర్శిగాని జనరల్ కలెక్టర్ గాని ప్రకటన ప్రతిసభ్యునికి పంపును. వై నిబంధనల ప్రకారముగా అర్హుడైనవానిని స్థానిక లేక కేంద్రపరిపాలకవర్గము లోనికి ఎన్నుకొనవచ్చును. నోటీసు వచ్చిన 7 రోజులలోగా జరిగిన ఏసభలోనైనా యీ ఎన్నిక జరగవచ్చును. (బి) శాఖలలో ఎన్నుకొనబడిన వారిపేర్లను ఎన్నికలు జరిగిన 15 రోజులలోగా వారి అడ్రెస్సులతో సహా జనరల్ కలెక్టర్ కి పంపవలయును.

(సి) నిబంధనలప్రకారము ప్రవేశమును సంవత్సర చందా శాఖలేక సంఘకోశాధికారి కీయనినో ఆ సభ్యుని నామము సంఘసభ్యుల పట్టికలో నుండదు. సభ్యులకు గలహక్కులాలెనికి యుండవు. శాఖ కోశాధికారులు వసూలుచేసిన చందా రుసుమున వారములోగా సంఘకోశాధికారికి పంపవలెను.

(5) సభ్యుల సాలుసరి పట్టిక (ఏ) ప్రతి డిసెంబరు నెలలోను 30 నంబరు తేదీనున్న ప్రకారంగా సభ్యులయొక్క పేర్లు విలాసములతో సహా యీసంస్థల కేంజు విభములుగా (1) మదరాసులో వున్న సభ్యులు (2) ఇతరులు అని ప్రచురింపబడును. ఈకేంజు విభములలోను మరల 3 మాదిరి లుండును. (1) ఆయుర్వేద (2) సిద్ధ (3) యూనానీ. (బి) దీనిని సభ్యుల సాలుసరి పట్టిక అని పిలుతురు.

(6) ప్రవేశ రుసుము చందా (ఏ) సంఘసభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడిన ప్రతివాడును 10-0-0 ప్రవేశ రుసుము నీయవలయును. (బి) జులై 1 తేదీన తర్వాత ఎన్నుకొనబడిన వారికి తక్కు విగతవారికసాలును 5-0-0 చందా జులై 1 తేదీన తర్వాత ఎన్నుకొనబడినవారికి సాలును సగము చందా ఏసభ్యుడైనా ఒక్కసారిగా 5-0-0 యిస్తే అతడు జీవితసభ్యుడుగా నుండును. అతనికి సాలుచందా అవసరముండదు.

(7) చందాలు అందరు సభ్యులు శాఖాకోశాధికారికి గాని శాఖలేనినో జనరల్ కోశాధికారికి గాని సమర్పింపవలెను. (8) సభ్యులకు ప్రత్యేకపు చందా ప్రత్యేకపు హక్కులు కావలసిన సభ్యులకు శాఖలు ప్రత్యేకపు చందాలు వసూలు చేయవచ్చును. సాధారణపుహక్కులతో సభ్యుడుగా నుండువారు సాలు చందాతప్ప ఏమియు నీయవచ్చురలేదు.

(9) శాఖలకు సహాయము సాలుకు శాఖలవారు వసూలుచేసిన మొత్తములో 100 కి 20 వ వంతు శాఖలకు సాలుసరి సహాయము యివ్వబడును.

ఆడబ్బు నాశాఖలవారు ఆలోచించి వారికి కావలసినవాని క్రింద వెచ్చించుకొన వచ్చును.

(10) సభ్యుని కాలపరిమితి ప్రతిసభ్యుడూ యిప్పుడున్న సభ్యుడైనా సరే ముందు కాశీపు సభ్యుడైనా సరే తన సభ్యత్వము అయిపోయేవరకు యీక్రిందనున్న సిద్ధాంతముల ప్రకారము సభ్యుడుగా నుండును.

(11) సభ్యత్వ ముగిసేపుట ఈక్రింది ప్రకారముల సభ్యత్వ ముగిసేపుట (ఏ) నిబంధనల ప్రకారముగా యిచ్చిన రాజీనామా (బి) 3 సంవత్సరములనుంచీ చందా యివ్వకుండావున్న సభ్యులసభ్యత్వము తీసివేయబడును (సి) ఏతప్పకైనా కొద్దికేట ననుభవించిన వారు ఇది సాధారణ సమావేశములో 5 రోజు 4 వంతులు తీర్మానించిన జరుగును.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా ఖిద్దురులభిమానుల సమావేశము ది 10.12.24 సం॥ తేదీని తూర్పుకృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘం ఆఫీసు (బందరు)లో మహారాజశ్రీ భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన ఖిద్దురు అభిమానుల సమావేశములో చేయబడిన తీర్మానములు:—

1. ఈజిల్లాలో వుత్పత్తియగు ఖిద్దురును చాకచేయించుటకు, దూదిసప్తయి నూలుబట్టలువుత్పత్తి అవిచ్చిన్నముగ జరుగుటకును యీజిల్లాలో ఒక కో. ఆవరేటివ్ ఖిద్దురుఅభివృద్ధిసంఘమును స్థాపింపవలెననియు, యీజిల్లాలోనున్న అభిమానులందరును సర్వవిధముల సీకార్యసిద్ధికి తోడ్పడవలెననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 2. ఈసంఘస్థాపనకయ్యే ప్రారంభవ్యయమును తరువాత దానికయ్యే ఖిద్దురు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారి ధనములో నుండి జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘమువారు భరించునట్లు కోరవలెననియు రాబోవు 1925 సంవత్సరము ఆరంభమునుండియు యీ జిల్లాలో యీకార్యమునే జరగవలసిన ముఖ్యనిర్మాణ కార్యక్రమముగావించి నివ్వహింపవలెననియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. 3. ఈసంఘమునకు కానుక వనవెంకటదాసయ్య గొట్టె పాటి ప్రహ్లాదయ్యగార్లను తాత్కాలిక కార్యదర్శులుగా నియమించడమైనది. 4. వాటా ౧ కి పదిరూపాయలు పేరుధనముగా నిర్ధారణ చేయడమైనది.

(బి.విలేఖరి)

ఆంధ్రజిల్లాల జమీందారీ గ్రామఉద్యోగీయుల ప్రత్యేక సభ

ది 8.12.24 తేదీని ఫితాపురం డివిజను గ్రామ ఉద్యోగీయులు పితాపురం గ్రామంలో మహారాజశ్రీ పంకాయల పాటి కామేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున సభగావించి యీదిగువతీర్మానములు ప్యాసుచేసిరి.

ఆంధ్రదేశ జమీందారీ గ్రామ ఉద్యోగీయుల ప్రత్యేక సభను గోదావరిజిల్లా పితాపురం గ్రామంలో శ్రీకుక్క-శేష్యర స్వామివారి ఆలయము ఆవరణలో 1924 సం॥ డిసెంబరునెల 30, 31 తేదీలందు జరుపుటకున్నా.

కోలంక కరణమును కో.ఆవరేటిపు సాసయ్యల ఆనర్గి అసిస్టాంటు రిజిస్ట్రారును అగు శ్రీ పంకాయలపాటి కామేశ్వర రావు పంతులుగారినినీ మల్లాంగ్రామ మున్నబుగారగు కొప్రవెంకయ్యగారినినీ ఆహ్వాన సంఘాద్యక్షులుగను.

పొన్నాడ కరణం రాయవరపు లచ్చిరాజు పంతులు గారిని కొమలిగిరి కరణం ఓలేటిపేటి వెంకట్రాజు పంతులుగారిని కుమారపురం కరణం మల్లెమడుగుల శేర్రాజుగారిని జల్లూరు కరణం కూచిమంచి కుక్క-శేష్యరరావుగారిని కుమారపురం మున్నబుగారగు జట్లా కృష్ణమృగారినినీ జాయింటు కలెక్టర్ రీలుగా ఉండుటకున్నా తీర్మానించడ మైనది.

ఈ సభకు శ్రీయత అయ్యగారి తిరవతిరాజుగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా నుండుటకున్నా ఏకగ్రీవగ్రీవముగా తీర్మానించడమైనది.

ది 30-12-1924 సం॥ తేదీ పగలు 12 గంటలకు సభ ప్రారంభమవును గనుక ఆయాజిల్లాల జమీందారీ గ్రామ ఉద్యోగీయులందరు దయచేసి సభ జయప్రదముగా సాగవేర్చుటకు కోరుచున్నాము. ఈము ఎరియన్నంతవరకు ఆహ్వానము లను పంపియున్నాము. ఆహ్వానములు అందినవారుకూడ సభకు తప్పక దయచేయ గోరుచున్నాము.

పంకాయలపాటి కామేశ్వరరావు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

మైసూరు శాసనసభ

ముఖ్యమైన ప్రభుత్వపు బిల్లులు

బెంగళూరు, డిశంబరు 11:— మైసూరు శాసనసభ సమావేశమై ప్రభుత్వపు బిల్లులపై యోచించుట పూర్తిగావించెను. బీకార విషయమున నొకటి ప్రజాశక్తిపట్టబడెను. పెక్కుసభ్యులందునకు ప్రతిపక్షించిరి. బీకార విషయమున రెండుభిన్నాభిప్రాయములున్నవని ప్రతిపక్షులు చెప్పిరి. క్రిమినలు జాతుల చట్టమును సవరణ చేయుటకు కాఫీలోటలపై పన్ను విధించుటకు బిల్లులు ప్రజాశక్తిపట్టబడెను. రియేకరమలకంపై బెడ్డతోటలపై రియేకరమునకు రెండు అజాలు పన్నువిధించబడును. ఆదాయముతో కాఫీలోటల ఆభివృద్ధికొరకు పరిశోధనగావించుటకు నొక ప్రైవేటు నిర్మింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

తెలంగాణ కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు

ఆర్. కే. వజ్రాభిరామి (ఎం. ఎల్. ఏ. కోయంబు తూర్పు) కాంగ్రెసులో చేరిరి. మొత్తము 850 మంది ప్రతినిధులు తెలంగాణ కాంగ్రెసుకు ఎన్నుకొనబడిరి. రామలింగంపెట్టి, వెల్లింగి గొండయ్య, వజ్రాభిరామి గార్లు గూడ ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. దాక్షుడు వరదరాజులు నాయకుగారు 20 వ కేదీ రాత్రి నేలమునండి జయిలుదేరి బెంగళూరు మీదుగా తెలంగాణ వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాదు ప్రభుత్వము

కార్మిక రిపోర్టు

ఖానుపూర్, డిశంబరు 11:— 1923 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1 వ తేదీన స్థాపించబడిన సమష్టి శాసనసభయొక్క ప్రతినిధులు మాసములకును వెంబడి రిపోర్టు ప్రకారము యీ సంఘమునందు 78 సభ్యులు గలరు. 34 సభ్యులు ఖానుపూర్ వాస్తవ్యులు సంయుక్త రాష్ట్రమునందలి యింకర జిల్లాల సభ్యుల సంఖ్య 16, రాజపుత్రాస్థానమువారు 11, మధ్యప్రదేశ్ జాలవారు 7, వంగరాష్ట్రమువారు 5, బీహారువారు 2, పశ్చిమ బెంగాలు సభ్యులవృత్తి వారాప్రకారము నిర్వహణము, పదకొండుగురు దేశారాధకులు. సభ్యులవృత్తిలో ముగ్గురు స్త్రీలు మొత్తము గలరని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికింకరకు సంఘము వారిచే ప్రకటించబడిన కరపత్రములలో రెంటిని నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తాజాబు

పారిశుధ్య కాలక్షేపము

డిశంబరు 10:— రాజమండ్రి కాపురములను బ్రహ్మాశ్రీ వాణియోజుల నుబ్బయ్యశాస్త్రిగారి క్రియశీలుడును అగు పుచ్చల భవరాజుగారు 9.12.24 తేదీన రాత్రి 9 గంటలకు నెంట్లు ఎవన్నూలోడ్డన ఆంధ్రవిద్యార్థి నిలయమున బాసకేశవధమును ఉత్తర రామయ్యచరిత్రమును తెలుగున పారిశుధ్యమున బెట్టి పభికులకు పౌరదయానందము గలిగించిరి. వారి పారిశుధ్యప్రదర్శనము, హాదభావరసని రూపకాసానర్థముల తెల్పి విరియించుచు, శ్రోతల కర్ణపేషుముగావించెను. “ఏకోరస కరణమిక్”, యని తన నాటకముఖమున జాతీన భవభూతివచనముల నాయనసార్థకపఱచెను. అపూర్వరచనాధునికముడగు నారాయణరామగారి, కృతిపెంపు సాంపు మలచినట్లు గావించినవి రచితకాలములో యశోపాండితీమండితు లగుదురుగాక!

సరిహద్దుల పరిస్థితులు

చంపబడిన టాప్ గారిని గురించి వివరములు

ధర్మి, డిశంబరు 11:— రెస్టి నెంటు జి. హెచ్ టాప్ గారి మరణము విషయమున ఈదిగువవివరము లరుదించెను: టాప్ గారు 30 మంది నూతన సైనికులతో క్రొత్తస్థానమున చార్జీకేయందు సైన్యమును తరిగిదు చేయుచుండెను. ఆకస్మాత్తుగా నూర్గురు మాపుదురువచ్చి వారిని మట్టించిరి. వీరినుండి దప్పించుకొనుచుండ రెస్టి నెంటును ఏడుగురు సైనికులును మిడిసిరి. సార్వే కీస్థానమునందుండి సహాయము వచ్చువరకును మిగిలినవారు ధైర్యముతో బోరాడుచుండిరి. ఇంతలో మాపుదురులు ముగ్గురు హెచ్చుఅయ్యెను మరియుక స్కాటుపూర్వీకమువచ్చిన పిమ్మట మాపుదురుల బాంసుండి తప్పించుకొనుటకు సాధ్యముయ్యెను. గీగాభైర్, అబ్దుల్ రహమాన్ ఖైర్ అనునాయకులు మాపుదురులను నడిపిగిరియు హతలై కారిలో నలుగురు ఎనిమిదిమంది గాయముల దిని రినియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

వట్టప్రదానోత్సవము

రంగూను, డిశంబరు 11:— రంగూను విశ్వవిద్యాలయ వట్టప్రదానోత్సవము నేడు జరుపబడెను. 117 వట్టప్రదాన దీక్షితులు, డిప్లొమాలను నీయుటడెను. ఈసంఖ్యలో 12 మంది స్త్రీలు గలరు. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే అపాయము

సికింద్రాబాదు, డిశంబరు 11:— బ్రాఫీక్టు నూపరింపించెంటు యిట్లు కంటి నంపుచున్నాడు:— వాటగా పోవు సవకులబండి నిన్నురాత్రి కొన్ని వాగనులు లంకనుండి జారెను. జారిన వెనుక భాగము బాల్బానేషను వరకును వెనుకకు పోయి మంటింగు యింకెను. డీకోని నొక గార్డును (రైలా వేయవారిని బంపెను. ప్రేక్షకులను సరకులబండిన కాదు చేసెను. కాని మామూలు బండ్లరాకపోకలకు అభ్యంతరము కలుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

దారుణహత్య

రెండు మృతక శేఖరములు కన్పించుట

సికింద్రాబాదు, డిశంబరు 11:— సికింద్రాబాదు రైలుస్టేషను ఆవరణలో రెండు మృతక శేఖరములు కన్పించెను. రైల్వేస్టేషన్ గుండును అనువానితల తీసివేయుచు రైలుమార్గముమీద వానిక శేఖరము కన్పించెను. ఉంతును యొక్క భార్య తమ్ముడగు ఎల్లిగ అను వాని ఇరము క శేఖరమునుండి చేరుచేయుటడెను. పోలీసువారు విచారణ చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మోసము జేసినాడని కేసుచేయుట

లాహోరు, డిశంబరు 11:— మొంతాయియందలి టాజ్ మహల్ వసతిగృహవ్యవస్థాపకుడగు రాబర్టు హుసేనాల్లు మోసముజేసెనను నేరముమీద లాహోరు మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట ఎర్రబెట్టు ఎలెన్ స్కాల్డరు అనునామెకేసుచేసెను. 1921 సం॥ నవంబరులో ముక్తాయి తనయు తన పెనిమిటి యొ విశ్వాసమునకు బాత్రుడై ముక్తాయితోకలిసి తన్ను ఆధికము, మాంగునీను, ముషిటిగింజలు మొదలగువస్తువుల వ్యాపారమునందు బాల్బానుటకు ఒప్పించెను తనద్వారాను రైసరను వానిద్వారాను 1921 అక్టోబరు మొదలు 1922 జూనువరకు రూ 2000 లు తన యొద్దనుండి దీసికొనెను రైసరనువాడు మై నూరు సంస్థానమునకు బడమట ఆధికపుగని కావులదీసికొనెననియు అందునకు సామ్య ఆశ్చర్యపరమనియు ముక్తాయి చెప్పి తనయొద్దనుండి సామ్య దీసికొనెను. పిల్చెవిలోగాని మార్చి 1822 సంవత్సరములోగాని ఎగుతుచేసిన అబ్రకమునకు రూ 1900 లు దీసికొనెను. ఈసామ్య అక్రమములతో కేరలేదు. కాన ముక్తాయి నమ్మకపూరించిచేసెను. జనవరి 11-వ తేదీకి కేసు హీరింగువేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛముగ నేపాళేశ్ కస్తూరి, మందిగోలాజనము, అదిపచ్చికాన, పావుదారు, మందింపుమపుత్త్య మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి కైత్యము, కైత్యభారము కైత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అక్షిర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అక్షిర్ణము వగైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. మాఖ్యముగ పిల్లలంగు గృహమున దుండతగినవి.

కవహరి

నీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహాయ 1-6-0 వర్గ క్యాంకోశములందు బుహినరలన ఏర్పడునట్లు ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన వర్గ. కిరకాలమున కలుగించు వర్గ. క్యాంకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడువర్గ. ఉబ్బునము, తుయనగ్గ వర్గకు నేనిచటకును నుండు వర్గ విధమున బట్టి యుండును

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి నెల రూ. 0-2-0 డబ్బా 1 కి 1-4-0 ఈతరచూరముతో పండ్లతోముటలన చిగుర్లు గట్టిపడును. అండ్లబండి రక్తము కారకుండును నోటదర్శంధములేక నుండును. పండ్లముత్యములతో తెల్లగా నుండును. అమ్మతాంబూలము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కమ్మమహాజనుల కొకవిజ్ఞానస

మియదారస్వరూపమునలనను విద్యయందు మిగున్న యాస కేవలనను విద్యార్థులయందుండెడి యవ్యాజకరుణచేతను కమ్మమహాజన సంఘమునకు యిదివరలో భూరివిరాళముల నొసగియున్నారు. ఇచ్చినవారిసంఖ్య కొలదియగుటచే కావలసి నంతధనమును నేకరింపజాలక పోయిరి. అయినను ఆప్రేక్షములన వచ్చువడ్డీని యితరవిరాళములను వినియోగించి విద్యార్థులకు చాలకాలమునుండి సహాయమునకేసి విద్యాభివృద్ధిని గావించుచుండిరి. రానురాను విద్యార్థులసంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నందున వలనను ధనతోపముచేతను సహాయమునకు తన సహాయమును చేయజాలక పోవుచున్నారు. విద్యార్థులకు సహాయ మత్సవ సరము. ఏకారణముచేతనో గాని యీసంవత్సరము మా కమ్మ మహాజనసంఘమువారు సహాయముచేయు నూచన లేమియు గనుపించుటలేదు.

ఈసంఘముగాక వ స తి గృహములున్న ప్రతిపట్టణ మందును విద్యార్థి సహాయసంఘములు నెలకొల్పబడినవి. అందరులో సంఘ మేర్పడి యీ మామవత్సరమునుండియు విద్యార్థులకు పలుతెంతంగల సహాయమును చేయుచుండినది. ఈసహాయ సంఘములకు చందాల నిధ్యువారు బహు అరుదు. సామాన్యముగా నాపట్టణములోనున్న కమ్మ మహాజనులే చందాల నిధ్యుదరు. ఒక్కొక్క వసతిగృహమునకు సంవత్సరమునకు కపి సము చేయిరూపాయ లయినను కావలసి యున్నప్పుడు యీకొలదినుండి మహాసీయము యెంతవఱకు సహాయము చేయగల్గుదురు? గుడివాడలోకూడ యీసంవత్సరమే వసతిగృహమును స్థాపించి విద్యార్థులకొరకు సహాయసంఘమువారు పాటుపడుచుండిరి. కాని జారును, ధనతోపముచే మిగుల సహాయమును చేయజాలకుండిరి. “ధనమూల మిదం జగత్” అనినట్లు ధన మన్నగాని యేకార్యమైనను నెరచేరుటలేదు. ఈసంఘముల యందు తగుధనము లేకున్నందున యొక్కనమంది విద్యార్థులు సహాయమును పొందుటకు పీలు కాన్పించుటలేదు. సహాయమును బడయవలసిన విద్యార్థులసంఖ్యమాత్రము చాల హెచ్చగుచున్నది. కావున యీసంవత్సరము మేమే యీనెలవులందు గ్రామములయందు తిరిగి వసతిగృహములను బీదవిద్యార్థులకును ధనము ప్రోగుచేయు నిర్వయించుకొంటిమి. మిసహాయము లేకున్న యిక్కార్యము నెరచేరదు విద్యార్థులు యీనెల 20 వ తారీఖు మొదలు 28 వ తారీఖువరకు గ్రామములవెంట జట్టులుగ బయలుదేరి రోజుకు రెండుగ్రామముల చొప్పున తిరిగి డి. ప్రస్తుతము అనగా యీవారం రోజులు బెజవాడ, గుడివాడ, కైకలూరు, తాలూకాలలో మాత్రమే తిరిగెదరు. ఈవారం రోజులలో యేదో యొకపూటవచ్చి మిమ్ముల సందర్శింతుడు. మీరుపూనుకొనిన యిక్కార్యము తప్పక నెరచేరును. కావున విద్యార్థులు మిగ్రామములకు వచ్చినప్పుడు తమ సహకారదార్యముల జూపి భూరివిరాళముల నొసగియు యితరులచే నిప్పించియు మిగుల సహాయమును చేయుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

కైకలూరి కమ్మమహాజనులు.

శిరోవేదన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి 0-12-0

ఈ మాత్రల నుపయోగించుటలన కైత్యపు తలనొప్పి ఒంటితిల నొప్పి వెంటనే బోవును

పగుళ్లకు తైలము

నెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 డబ్బీ మొత్తము 6 డబ్బీల వరకు పోగొడి 0-5-0 మాత్రమే. అరికార్లు, అరిచేరులు, చర్మము కారకములన, కితగాకలన కగిలి నీకుకారుటయన, జిలపుట్టుటయన సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన వగుళ్లమీది జిలపోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాతి తగుళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ నెల రూ. 1-0-0

ధారుపుష్పకీ, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్పయనరకటుత్సమున కారణములు. రక్తపుష్పకీ మంచి ఆరోగ్యనకు మూలము. ఆరోగ్యము అపారంగ కరివ్యాధుమునులనన జితేంద్రియత్వములనను గలుగును.

దంతశుభాల హరి

నెల నీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహాయ 0-14-0

దంతశుభాలకు కైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, తగ్గి కలిపిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల నోరుమీది మందుతో కడిగి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే బోవును. అమ్మతాంబూలము డిపో బొంబాయి - మదరాసు

4-వ వాయిదా నూలుపంపిన సభ్యులు

వరుస నెం.	పంపినవాడ పేరు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	గజములు	నూలు నెంబరు
1	అయ్యలపేట కాశీశర్మరావు	ప.కృష్ణ	8	2000	22
2	గాడిచెర్ల హరిశర్మరావు	కర్నూలు	5	2080	20
3	మామిడి లక్ష్మీపతి	గోదావరి	18	2000	22
4	భమిడిపాటి సత్యనారాయణ	"	19	1880	14
5	ద్రోణరాజు కామేశ్వరరావు	"	21	1000	14
6	పరిమి శ్రీరాములు	"	86	2000	17
7	గజ్జా వీరభద్రస్వామి	"	41	1080	15
8	అంకరావు శంకరరావు	"	51	2000	22
9	జోన్నల రామచంద్రరావు	"	54	2000	45
10	చెన్నేటి సత్యనారాయణ	"	62	2000	7
11	పల్లివీడు వెంకటస్వామ్యకృష్ణరావు	"	64	6500	15 to 45
12	మల్లెపాడి బాబ్జివెంకట్రావు	"	67	800	11
13	పున్నమరాజు శైవవెంకట్రావు	"	74	2400	19
14	దంతిలూరి లక్ష్మీపతి	"	80	2000	17
15	పోతుపాడి నరసింహమూర్తి	"	82	500	35
16	ఇంటూరి వీరభద్రరావు	"	84	2000	34
17	చెన్నా వీరరాజు	"	85	2000	17
18	రవణా మల్లయ్య	"	87	2000	25
19	కళా వెంకట్రావు	"	89	1500	38
20	దంతిలూరి వెంకటకృష్ణరాజు	"	92	2000	16
21	చెన్నకృష్ణ సత్యనారాయణ	"	98	2000	24
22	నడింపల్లి గుబ్బరాజు	"	99	2180	25
23	గోడేటి వెంకటచలం	"	100	2000	18
24	కూచిమంచి గంగారాజు	"	101	1148	15
25	కూచిమంచి లక్ష్మీనరసింహస్వామి	"	104	1200	7
26	నములూరి వెంకట్రావు	"	105	2000	45
27	కేసాప్రగడ నూర్యనారాయణ	"	109	2000	36
28	వహీధర కామేశ్వరరావు	"	110	20000	28
29	కుమ్మకుంట వెంకట్రాజు	"	167	2000	18
30	చేలియ్యం సోమయ్య	"	188	2000	36
31	చేలియ్యం సోమయ్య	"	189	800	34
32	పొన్నాడ నూర్యరావు	"	168	2000	19
33	తణిక్కెళ్ల రామకృష్ణరావు	"	169	2000	22
34	పరకాళా మారాండం	"	171	2000	24
35	సాగి పుష్పంరాజు	"	189	2000	14
36	బులుసు సాంబమూర్తి	"	225	2000	10
37	మండపాక రంగయ్యనాయుడు	"	227	2000	20
38	మొదలంటి తిరుమలరావు	"	228	2100	12
39	మాచిలమర్ల సోమయాజులు	"	282	2000	14
40	పాడుపూడి సత్యనారాయణ	"	284	2000	15
41	నేత్రకంటి శ్రీనివాసకోనేటిరావు	"	285	650	18
42	గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావు	"	246	2000	15
43	శ్రీపాడ జగన్నాథం	"	247	2000	22
44	రామచంద్రుని వెంకటప్ప	"	252	420	17
45	మార్కెట్లపాడి పుత్రసత్యంశర్మ	"	258	670	11
46	గరిమెళ్ల కుమారస్వామి	గంజాం	314	2000	18
47	మల్లాది దేవేంద్రుడు	గుంటూరు	346	1116	12
48	గాడెరాజు లక్ష్మీనారాయణ	"	358	1500	17
49	రావూరి గంగారావు	"	364	1700	15
50	ఉన్నెల లక్ష్మీబాయిమ్మ	"	384	1100	21
51	అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావు	"	394	2000	38
52	మద్ది రామకోటి	"	408	2520	17
53	గంధం శివరాజుశర్మ	"	414	2000	18
54	కవుతా వెంకటచలపతిరావు	"	416	1129	16
55	నాగళ్ల కృష్ణయ్యచౌదరి	"	433	4900	22
56	తాడేపల్లి సుందరరామయ్య	"	436	2000	17
57	భృగుమళ్ల గోపాలకృష్ణయ్య	"	441	2000	20
58	భాగవతుల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మ	"	497	2000	14
59	అమ్మిరాజు హనుమంతరావు	"	506	2000	24
60	ధూళిపాల శివరామయ్య	"	523	2000	15
61	నాళం మట్టుపల్లి	"	548	2000	26
62	వేమూరు సుబ్రహ్మణ్యం	"	576	2000	51
63	ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	578	2140	11
64	కవుతా లక్ష్మీబ్రహ్మప్రసాదరావు	"	598	2232	18
65	గోవర్ధనగిరి శేషయ్య	"	606	2000	14
66	పొన్నాడ సంజీవరావు	"	637	4000	26
67	అన్నయ్యల రాఘవయ్య	"	652	2080	17
68	అత్తూరి, నాగేశ్వరరావు	పా.కృష్ణ	661	2000	35
69	గోరేపాటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	704	2000	18
70	గూటాల శుబ్బారావు	"	709	2018	28
71	గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య	"	714	1064	14
72	గొల్లపాడి నూర్యప్రకాశరావు	"	715	500	25

తెలిఫోను ద్వారా ఫోటో గ్రాఫులు పంపుట

విచిత్రము

ఫ్రెంచి జేతీయడను ఎడోర్డు తెలిసుగారు తీగలేని తెలి ఫోనుపద్ధతులపై ఫోటో గ్రాఫులను (చాయాపటము) చూపే పద్ధతి ములకంపుట కనిపెట్టిరి. ఆమెరికాలో న్యూయార్కు నగరము నుండి యాపద్ధతిపై నెంటులూయింగరములోని ఫోటోలు పంపించబడెను.

పదేండ్లనుండి అనేకమంది శాస్త్రజ్ఞులు యావిషయము న కృషి జేయుచుండిరి. చివరకు 1921 సం. తెలిసుగారు ఫలితమును బడయుటలో ప్రధానులైరి. కాని యాఫ్రెంచి జేతీయ ని పద్ధతులను కొన్ని ఆక్షేపణలు గలవు. ఈయనపయోగించు గాలివాహనములు కాస్త్రపరిశోధనాలయములలోనోయండ నట్టి అతిసునానునస్తువులగుటచే ప్రతి సామాన్యమానవునికి చిక్కునవిగావు.

ప్రస్తుతము వాడుకలోనున్న తెలుపద్ధతి తెలిసుగారిపద్ధతి కన్న రెండువిధముల మించియున్నది. ఆసలు ఫోటో గ్రాఫు నుండి తీయబడిన చాయాపటము స్ఫుటముగా గనపడుచుండును. ఎక్కువకాలము మున్నును. తెలుపద్ధతి నకనరించి శాస్త్రపరిశోధనాలయములలో నిపుణు లనే యేండ్లనుండి జేయుచున్న కృషి యొక్క ఫలితమిది. వీరి ప్రధమప్రబోధము ఆమెరికాలో మే మానమునందు జరిగెను. కైవలండునందు బహియోనగరమున తీయబడిన ఫోటో గ్రాఫులు వెంటనే 5 నిమిషములలో న్యూయార్కునగరమునకు తెలిఫోను చేయబడినవి.

మామూలు జేజోలేఖన పద్ధతులయందే విధ్యుచ్ఛక్తి న పోయియున్న గొని, రెండిటిసహాయమున యాయేర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

ఇట్లు తెలిమూలమున చాయాపటములు రవానాజేయుచుండుట నుంచి లాభకరముగానుండును. గజదొంగలలో నొకనివ్రేలిముద్ర స్కాట్లండుయార్డునుండి పారిసునకు(ఫ్రాన్సు) తెలిమూలమున పంపబడెను. అచ్చటి పోలీసువారు ఆయనలై లుదిగిగతోడనే పట్టుకొనిరి. తనకన్న ముందే తనచాయాపటము వ్రేలిముద్ర యచ్చటికి వచ్చినవని పాపమాయనకు తెలియదు. ఈమానసపద్ధతి ప్రకారము విరక్తవ్యాపార మధికముగా నుండునారు తెంతయూలమున డాక్కుమెంటులు ఇంచుకొని ప్లానులకు స్థలంతుకములకంపి కాలము వృధాగానుండ జేసికొన జూచుచున్నారు. వైనదెలిపినట్లు త్వరితముగా నేరస్థులను పారి బోవజూచు దొంగలను పట్టుకొన టును న్యాయసంస్థాపనమును వీలగును.

కొడలి

నూలు పంపుట

ఈ గ్రామమునుండి ప్రతి నెల నలుగురు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖద్దరు బోర్డువారికి నూలును పంపుచున్నారు.

కాలమానము - పంటలు

ఇర ములు అనుకూలముగ కురిసినవి. అన్నిపంటలు కొంతవరకు బాగుగానేయున్నవి. మాగాని సకాలములో ఊడుపు అగుటకు తగినకాలవలేదు. ఈలోపమును వెంటనే డి. వి. డబ్లి యు, వారు నివారింపనిచో ముందుచాల చిక్కుకలుగగలవు. (ఒకవిలేఖరి)

పంటశాల (దివితొలూకా)

వడుకునూలు నిలువ యందుట

ఈ గ్రామములో నుమారు ఆయిదారు మానములకిందల పాపింపబడిన నాగేశ్వరఖద్దరు ప్రశ్రమాలయమువారివద్ద ప్రస్తుతము ఖద్దరుపైతి విశేషముగా కాకుండుటచేతను తయారైన ఖద్దరు వెంటనే వికడల యగుకారణము! లేకుండుటచేతను దాదాపు రెండేళ్లును నడుకునూలు నిలువయున్నది. ఈనూలం తయు ఈ ప్రశ్రమాలయమువారు దూది యిచ్చి పడికించినదై యున్నది. నిలయునారు గొట్టిపాటి. బ్రహ్మయ్యగారి పేర వ్రాయవచ్చును. (ఒకవిలేఖరి)

అధికార అసభికారుల సమావేశము

వ్యవసాయవిద్య మాధమికపాఠశాలయందు

గరపుటకు చచ్చిండుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 11. — అధికారులను అసభికారులను శేడు ఇచ్చట సమావేశమై మాధమికపాఠశాలయందు వ్యవసాయవిద్యగల విషయమును చర్చించిరి. (ఆ. ప్రె.)

“శ్రీగిరిరాధాధర్మక్రంథాలయ పతనమంతిరముల కుచిత
ముగ శ్రీస్వామినారి కల్యాణముంబువ మిచ్చి, శ్రేష్ఠాధర్మతో
తనభివృద్ధిని గురించి విచారించుచున్న ఆర్యవైశ్యపుర ప్రముఖు
లలో ముఖ్యులును, పలుకుబడిగలవారైన, దేవస్థానక మిట్టి
ధర్మకర్త, అధ్యక్ష కాశ్యపర్యులగు, పల్ల రా|| శ్రీ. నంబూరి
జంగమశ్రేష్ఠి, నాంతల వెంకట్రామయ్యశ్రేష్ఠి, కైరేపల్లి నేం
కటస్వామిశ్రేష్ఠి, మాకం మునుస్వామిశ్రేష్ఠి, గాల్ల వేంకట
పులమయ్యశ్రేష్ఠి గారైతయు వందనార్హులు.

మంగళగిరి

(స్వకీయతేఖరి)

వగలు దొంగతనము

డిసెంబరు 10:—ఈ గ్రామములో మూడుదినముల క్రిందట పెద్దకోనేటి ప్రకాశుని నొక కంసాలివా రింట్లో సాయంత్రము నాలుగుగంటలవఱక దొంగలుపడి గుమారు మూడు నాలుగువందల రూపాయలు వివగల ఆస్తిని దొంగిలించిరి. ఇంటిమనిషి కూడికి పోయినట్లున్నా, ఆసమయములో దొడ్డిలోని తలుపులను తొలగించి లోన ప్రవేశించినట్లు తెలియచున్నది ఆయింటిద్రక్కనున్న తోటకూర కోటిరత్నం అనువాని ఒకనిని అనుమానపై పోలీసువారు అరెస్టుచేసి జైలులులో పెట్టిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

ఒక యాత్రకుడు

వంగరాష్ట్రములోని మిమాన్సింగుజిల్లాలో ముక్తగాచా గ్రామ కాపురం. బ్రాహ్మణుడు శ్రీయుత సుధాంశు శారాయణ ఆచార్యశిష్యాదర్శి అనువారు యాత్రామమున వచ్చిరి. వారు తమరాష్ట్రమునుండి కాలినడకచే యిచటకు వచ్చితిమనియు, రామేశ్వరమునకు కాలినడకచే పోవుదుననియు, యామధ్యనున్న దేవాలయములు, గోపురములు మొదలగు కట్టటములను గురించి పూర్తిగా గ్రహించి గ్రంథ మొకటి వ్రాయదలంచితినియు చెప్పిరి. వారు ఖద్దరునే ధరించిరి. ఇచటనుండి గుంటూరుమీదుగా అమరావతి వెళ్లిరి.

శ్రీరామమూర్తి నాటకసమాజము

శ్రీరామమూర్తినాటకసమాజముపేర నొకసమాజము నేర్పరిచి ఇచట నాటకముల నాడ ప్రయత్నముల చేయుచున్నారు. సుమారు మూడువందలరూపాయలను ఖర్చుపెట్టి నాటకపాక నొకటి వేయించినారు. ప్రప్రథమమున వారము దినములలో సత్య హరి శృంగధరాటకము ప్రదర్శింపదలచినట్లున్నా, వచ్చిన ధనము ప్రస్తుతము పూర్తిగా నిద్రాస్థలో నున్న పుస్తకభాండాగారము వపయోగింతు రనియు తెలియచున్నది. వీరి ప్రదర్శింప నున్న నాటకములలో ఒకటి రెండునాటకములకు వచ్చినధనమును శ్రీయుత ఉన్నలక్ష్మీనారాయణగారిచే స్థాపింపబడిన శారదానికేతనముకు సమర్పించి తమ స్వధర్మమును నిర్వర్తించుకొందురు గాక.

వర్షములు

వర్షములు యాసంవత్సరము బాగుగ కురియుటచే త్రాగుటకు నీరు సమృద్ధిగానున్నది. మాగానీపైలులు బాగుగానున్నది. ఈ ఫిర్కాలో నంతయు విశేషముగా వేయబడిన వేరుశనగ పంట బాగుగా ఫలించినది.

శ్రీశారదానికేతనము. గుంటూరు

కాకినాడ కాంగ్రెసులో జరిగిన వస్తుప్రదర్శనకాలకు శారదానికేతన బాలికలచే తయారుచేయబడిన పేములైత్రపుఅల్లిక మొదలైన వస్తువులు ప్రదర్శనకమిటివారు పరిక్షించి పేముపతలయొక్క ఉత్కృష్టతమే బంగారుపతకమును యిచ్చియున్నారు.

గడచిన సెప్టెంబరులో జరిగిన హిందీపరీక్షలలో రాష్ట్రభాష పరీక్షకువచ్చి ఉత్తీర్ణులైన స్త్రీపురుషులలో మద్రాసు రాజధాని మొత్తముమీద 1, 2 స్థానములు శ్రీ శారదానికేతన బాలికలచేత ఆక్రమింపబడినవి. (ప్రాథమిక పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన స్త్రీపురుషులలో (వకటి, మాడు) 1, 2 స్థానములు శ్రీశారదానికేతనబాలికలకు వచ్చినవని తెలియజేయుటకు గంతరించుచున్నాను.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

తదిబల

తేజ్జీబల్:—ఉష్ణముచలన పలుచబడిన పీర్వమును గట్టిపరచి శుక్లనక్షత్రమును, నపుంసకత్వమును మాన్పి మందు పుచ్చుకొనిన వక గంటలో సంసారశక్తి నిచ్చును. యామందు బలహీనులగు స్త్రీలకుగూడ మిక్కిలిపువయోగము, 20 మాత్రలు సీసా 1 కి రు 2.0-0. వి. పి. ఛార్జి వేరు.

కుసుమ:—యామందు గనేరియా అను సెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు స్రావమును మూత్రము విడుదలనప్పుడు గలుగు చురుకు పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధు లయిననూ ఆశ్చర్యముగా కుదుచ్చును. సీసా 1-కి రు 2-0-0. వి. పి. ఛార్జి వేరు.

ఆనందకురీరము, పోస్టుబాక్సు. 246 మదరాసు.

శ్రీ పామండల ప్రాథమికో పాధ్యాయసంఘము

ఏ లూ రు

ఆ 1924 సం॥ డిసెంబరు 7 వ తేదీన ఏలూరు పవరు పేట స్కూలు భవనమున ము||రా||రా|| శ్రీ వెంపటి శీతారామయ్యగారి యాజమాన్యమున జరిగిన స్థాయిసంఘ సమావేశము:—

19 మంది సెంట్రల్ క్లాసు సెక్రటరీలును, 15 మంది శంజీసంఘ సెక్రటరీలును సుమారు 50 మంది ఇతరప్రాధ్యాయులును హాజరైరి:—

(1) ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ ఏలూరుపురమున ఆ 1925 సం॥ జనవరి 2, 3 వ తేదీలలో జరుపుటకు తీర్మానించబడినది:—

(2) ఏలూరు మ్యూనిసిపల్ టీచరుగారైన ము||రా||రా|| శ్రీ వేమూరి ఆయ్యన్న పంతులుగారి ఆధ్వర్యతతో 10 మంది గల ఆహ్వాన సంఘము నేర్పాటు చేయడమైనది:—

(3) మహాసభకు అధ్యక్షునియొక్క కొనుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారికి ఆమధికార మియడమైనది:—

(4) రాష్ట్రీయసంఘమునకు పంపవలసిన చందాలబాపతు ప్రస్తుతము శంకరు సెక్రటరీలు, సెంటరు 1 కి రు 5.0.0 లు తక్కువకాని మొత్తమును విసాలుచేసి డిసెంబరు 15 వ తేదీలోగా రాష్ట్రీయసంఘకార్యదర్శిగారికి (త్రాళ్లపూడికృష్ణజిల్లా) పంపవలెను.

(5) జిల్లాలో ప్రచారము నిమిత్తము వేతనముపై నొక్కని నియమించువిషయమున జిల్లామహాభా తీర్మానమును మరొకసారి జిల్లాస్థాయిసంఘముకూడువరకును నిలుపు జేయుటకు,

యీలోపున ఆపని సెంటరు సెక్రటరీలును శంజీ సెక్రటరీలును సంపూర్ణ సహాయముజేయుటకు తీర్మానించడమైనది.

(6) ప్రతియొక్క శక్రీటరీయును తమ జమాఖర్చులను ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమికోపాధ్యాయసంఘపత్రికకు (పెదపాడు-ఏలూరు) ప్రతి నెల 1 వ తేదీన పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.

తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వరరావు, దోనేపూడి సుబ్బారాయుడు,

కార్యదర్శులు.

వెంపటి శీతారామయ్య,

అధ్యక్షుడు.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాషధముల జాబితా.

- 1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు 1 2
- 2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి 1 0
- 3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి 0 12
- 4. అమృతాంజనం అన్నిరొప్పలకు సీసా 1-కి 0 10
- 5. మూలశోకకు తైలము డబ్బి 1-కి 0 12
- 6. తామర తైలము; తామర, తీటకు 0 6
- 7. కలరా మాత్రలు, వాంతి ధేనులకు 0 6
- 8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి 0 8
- 9. దంతశాలహరి, పండ్లుపోటుకు 0 8
- 10. కర్ణశాలహరి, చెవిపోటుకు 0 6
- 11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీదలకు డబ్బి 1-కి 0 4
- 12. పసుళ్లకు తైలము, శిశుపసుళ్లకు 0 6
- 13. పేలకు మందు సీసా 1-కి 0 4
- 15. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి 0 8
- 16. దంతమార్దలు, పండ్లుతోముటకు 0 2
- 17. నుఖభోగి మాత్రలు 1 0
- 18. నుఖభోగి తైలము, పుండ్లుకు 1 0
- 19. రోమహరి, పెండ్రుకలు ఊడుటకు 0 8
- 20. మోహినీతైలము, పెండ్రుకలు పెరుగుటకు 0 12
- 21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి 0 6
- 22. గ్రహణి మాత్రలు డబ్బి 1-కి 0 8
- 23. జులూబిమాత్రలు, మలబద్ధము 0 8

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు

వశ్వీమ గోదావరిజిల్లా సంఘము

జిల్లాసంఘమువారిచే నెన్నుకొనబడిన 20 మంది ప్రతినిధులు లుగాక యిదిగవ వారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసంఘమువారు ఏర్పాటు చేసిన ఉపసంఘముచే నెన్నుకొనబడిరి.

- 1. శ్రీయుత మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారు,
- 2. శ్రీయుత మాగంటి బాపిసీమగారు,
- 3. బందా విన్నయ్యగారు,

య|| మంగయ్య

కార్యదర్శి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర రైల్వేసమన్య - ఒకనవరణ

3 వ వ్యాసములో నీతిగుణవరణ చేయుచున్నాను

“శక్తింద్రాబాదునండి గద్వాల వేయబడిన యినుపదారి శుద్ధ ఆంధ్రప్రదేశ్మునుండ వేయబడుటచే చాల ముఖ్యమైనది. తిరిగి ఆమార్గము కర్నూలునకు కలుపు నుద్దేశముతో నేటికి గద్వాలనుండి 28 మైళ్లు ఆలంపురంకోడ్డువేమన (కర్నూలుకైదు మైళ్లు) వరకు త్రొత్తదారి తయారైనది. ఒకటిరెండు నెలలలో రైలు నడచునని రైల్వేకంపెనీవారు ప్రకటించియున్నారు. ఆలంపురంకోడ్డు నుండి తదుపాత్తేమన కర్నూలురైయిండి మధ్య తుంగభద్రానదిఅడ్డు గానుండుటచే ఆనదికి క్షిడ్డి కట్టవలసియున్నది. వంటెనొకటి రెండు వత్సరములవరకు తయారుకాదుగాన యీలోగా ఆలంపురంకోడ్డువరకు రైలునడచును, యిదివరలో రాయచూరు గద్వాలనుండి మార్గమువేయు ఆలోచన విరమించుట ఆంధ్రావనికి మేలుకలిగినదని చెప్పవలెను.”

సునర్ల శ్రీరామనృసింహం

వాతావరణ సిద్ధి

1924 సం॥ డిసెంబరు నెల 12-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	80.9	66.1	...	24.88	44.96	
విశాఖపట్టణము	81.7	72.5	...	15.44	87.09	
కాకినాడ	80.1	68.7	...	21.97	39.09	
మచిలీపట్టణము	81.4	69.1	...	12.04	44.59	
కర్నూలు	86.2	64.1	...	8.5	26.01	
బళ్లారి	88.8	63.5	...	2.45	20.51	
కడప	88.4	69.4	...	7.20	81.28	
నెల్లూరు	84.5	72.6	...	21.29	87.98	
మద్రాసు	84.2	72.8	0.88	21.80	50.74	
కడపూరు	88.0	78.3	0.10	23.45	52.94	
సేలము	89.6	72.4	...	5.76	39.30	
కోయంబతూరు	86.8	68.7	...	11.24	22.29	
తిరుచనాపల్లి	89.9	72.1	...	9.27	38.18	
నాగపట్టణము	82.7	75.2	0.15	22.87	54.98	
మధుర	88.8	71.8	...	5.05	33.58	
పాంబన్	85.0	75.9	...	18.29	87.00	
తిరునల్వేలి	20.18	28.34	
తిరువేంగడము	82.4	74.1	...	14.52	64.51	
కొచ్చిన్	87.8	73.0	...	15.81	114.51	
బాలికట్టు	90.4	71.1	...	20.71	117.16	
మంగళూరు	89.2	72.2	...	4.18	125.68	
బెంగళూరు	89.4	62.8	...	2.92	85.37	
మొరకూర	75.6	68.2	...	6.96	125.46	
కొడైకనాల్	65.4	48.0	...	12.92	62.18	

సర్కారులలో అచ్చటచ్చట కొంచెము వేయబడు గలవు. రాత్రివేడివి గోపాలపురములో 5½ డి. విశాఖ. ట్టుం లో 4½ డి. కాకినాడలో 3 డి. బందరులో 2½ డి. తక్కువ గానున్నది. బళ్లారిలో 2½ డి. కడపను ప్రదేశములో యింకా 4 డి. తక్కువగా నున్నది. మదరాసులో 0.88 వర్షము పడినది. దక్షిణతూర్పుభాగములలో చిన్నవర్షము పడెనున్నది. సి. ఆర్. సామ్రా, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

భారత వైద్యభవిష్యత్తు

మేజరు జెనరలు గిఫర్డు ఉపన్యాసము

(నిన్నటితరువాత)

ఇండియాలోని యూరోపియను వైద్యులు

ఈవిషయమే వచ్చి ఆభిప్రాయభేదము వలన వివర ప్రశ్నయొకటి యుద్ధమయమైనది.

“ఇండియాలోని గవర్నమెంటు సినిమెడికలు సర్వీసులందు యూరోపియనులు జేయుచుండ వలయునా?”

భారత రాజకీయశక్తి లీ విషయమును నిర్ణయింపవలసి యుండునట్లు లేదనియే ప్రత్యుత్తరము వచ్చును. భారత మంత్రియూ భారతప్రభుత్వమున లీకవిషయ నూచనల సంగీకరించునట్లు యునునట్లు యూరోపియను వైద్యులను భారత ప్రభుత్వ సేవలో శ్రవణించునట్లు జేయుట చాలకష్టమగును.

భారతదేశములో వైద్యోద్యోగి యనగా, మూలధన మేమీ అక్కర్లేలేదు. మంచి జీతమిస్తారు. ప్రాతఃఇండియను మెడికలు సర్వీసుఅఫీసరు ఇంపీరియలు ఆఫీసరు, సార్వభౌముని కమిషనునా సుండును. ఇంపీరియ మెడికలుసర్వీసు అఫీసరు సినిమెడికల్ గవర్నమెంటులు భారతమంత్రి కేబిలో నుండును. యెవరిచేతిలో నుండును, ఇండియాలోని మెడికలు కాలేజీలలో ప్రొఫెసరు పదవులు సర్వీసు అఫీసరులకే యుండును. ప్రైవేటు ప్రాక్టీసుకాగా ఉండును, మంచిపెన్షనుండును. వటుంబువు జేసను ఫంక్షనరీయైనను తప్పక యిచ్చెదమని యుండుటయు మున్నగునవి ఆకర్షకముగ నుండెను. ఈ లో జులలో పెన్షనులోనే మాత్రము న త్రాచెడు. లండనులోని తరువాత వచ్చునది నమ్మకములేదు. పెన్షనుమే తమనంతను ఇంగ్లాండులో దేపాడిటుజేయవలెనను నూచనల లీకవిషయవారు చేయవలసిన అట్లుజేయుటవలన భారత ప్రభుత్వముయొక్క గౌరవమునకు భంగముగల్గినది చెప్పిరి. కాని యిరువది ముప్పదియేండ్లనాటికి భారతదేశ మే మగనో యెవరికిని తెలియదు. అందుచేతను, ఆకర్షకముగనున్న పెన్షనులను వచ్చుము లేకపోవుటవలన యూసర్వీసులోనికిరక్తాయులు రాకపోయిరి.

వి. యం. యస్. సు పూర్తిగ తీసివేసి రాష్ట్రీకప్రభుత్వములు సినిమెడికల్ గవర్నమెంటులోని రాయమెడికలు మెడికలు కౌన్సిలు నుండి మార్చియు, ప్రావిన్షియలు సినిమెడికలు సర్వీసులలోనికి ప్రత్యేకముగ రెక్రూయిటు జేసియు జేర్చుకొనవలెనని లీకవిషయ సలహానిచ్చెను. ఆర్. ఏ. యం. సి. యందు సర్వప్రయోజనములకే తగిన సంతకము కలరక్రూయిటు దొరకుటలేదు. ఇండియాలో రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల క్రింద పనిజేయుటకు యొక్కవ రెక్రూయిటులువచ్చుట కవకాశములు లేవనియే జెప్పవచ్చును.

లీకవిషయవారు నూచించిన ఇండియనుపత్తిక సర్వీసు కవిషయ ప్రతిష్ఠింపబడినపుడు సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు జేజువలెన రెక్రూయిటుమెంటు వలనను వత్తికసర్వీసువై యధికారమును గల్గియుండును. ఈకవిషయ సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటు స్థానముననుండి రాష్ట్రీకులందు మంత్రియ యధీనముక్రింద అనిశ్చయముగనున్న సర్వీసుల విషయమునదప్ప మిగిలిన సర్వీసులపై సత్కారముగల్గి యుండుటయు రెక్రూయిటుమెంటువలననున్న జేయుచుండును.

వారి నిజేదికమునందు యిదియొక పెద్దలోపము. దీని లో ఇండియాలోని యూరోపియను మెడికలుసర్వీసుకు గంట కొట్టవలసియుండును. ఈపత్తిక సర్వీసుకవిషయ రెక్రూయిటు జేయకుండగూడ రాష్ట్రీయమంత్రి యుత్తరువులక్రింద ప్రావిన్షియలు మెడికలుసర్వీసులలోజేరు ఆంధ్రయు జేయకుండునా? ఇప్పుడుండి జేరుచున్న పాక్లలను వివరింపకుండ మంత్రియిచ్చుచువచ్చినట్లు ఉద్యోగములపై జేసియు అనిశ్చయినియకను జేయునట్లు లీనిలేదికము చేసెను. అని జెర్రాగురు జెప్పిరి.

ఇండియాలో యూరోపియను వైద్యోద్యోగులు యొకను అవసరముగనడల లీకవిషయ నూచనలు వాకికవియు ఆకర్షకముగనుండునని ఆయనకు దొరుచున్నది. ఇకనుండు మెడికలు అఫీసరుకు కవిషయలేకుండ పోవును. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు ఆర్. ఏ. యం. సి. ఇండియా అఫీసరులను తప్పకుండ నియోగింపవలసియుండును. ఉపన్యాసకుడిట్లు చెప్పరొడంగెను. “రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు విలసియైడల ఆర్. ఏ. యం. సి. అఫీసరులను నియోగింపరు. వారికి సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేటుయొక్క గాని పత్తికసర్వీసు కవిషయయొక్క గాని రక్షణ లేకుండ పోవును. ఇండియను డిగ్రీగల భారతీయునితోబాటు పనిచేయవలసి యుండును. వాకిఅభివృద్ధిగాని పెద్దఉద్యోగములకుపోవునట్టి ఆకర్షకములేకుండపోవును. అకాని భారతమంత్రి చేతులలోనుండునా? ఇండియను మెడికలు సర్వీసులో లాభకరమైన ఉద్యోగములులేకుండ పోవును. ఏకంపెనిలో గాని యూరోపియను పనిజేయునట్లు డిప్యూటీనిచ్చు తక్కువజీతము స్కేలును అలపె న్నునుండుచెప్పెదరు. పెన్షనియరు.

సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు

భారతదేశములోని వైద్యవిద్యనుగూర్చి చెప్పవలసిన సర్వకరణగూర్చి ఇండియాలో నిష్పాదున్న వైద్యవిద్యవిభాగ మిష్టములేదనియు అందువలన సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల శ్రేణిలోకటియు, ఉన్నతవిద్య బొందిన శ్రీమంతుల శ్రేణిలోకటియు శేర్మడుచున్నదని చెప్పిరి. గ్రామములలో వచ్చిరాని వైద్యముజేయుచు మిడిమిడి జ్ఞానముతో పూర్వకాలపు దేశీయవైద్యము జేయువారిని మించి వ్యాపించవలసినదేశములలో బాగాకుబాంది ఉత్సాహముగల శ్రీమంతులవలె వైద్యము జేయవలయును. ఇప్పుడున్న సబ్ అసిస్టెంటుసర్జనులు సరియైనశ్రమము లేక పోయిన పిదప మరల నేర్చుకొనక పోవుట వలన పాశ్చాత్య వైద్యము ను బాగాగ వ్యాపింపవలయున్నది. వారిలో చాలమంది బాగా పనిజేసిరి. చాల మంది యెందుకెగాకుండ పోయి రని ఆయనకు తెలియును. భారతదేశమునందు వైద్యవిద్యను ప్రభుత్వమునా కొనగలుగవచ్చును. దానికి నానాటికి ఖర్చు చాలపెడుగుచున్నది. ప్రైవేటు విద్యార్థులిచ్చు జీతములు గ్రేటులిటనులో కన్న చాల తక్కువైనను మెడికలు డిగ్రీబొందుటకు విద్యకు చాల ఖర్చునని తలదండలు దలంచుచున్నారు. మద్రాసులో ఉపకారజేతనములు చాల గలవు. శ్రీమంతు జీతములేలేవు. ఇండియాలో మెడికలుడిగ్రీడర్లు గ్రేటులిటనులో అంతగ తృప్తికరముగ లేదన చెప్పవలయును. భారతవిద్యార్థి గ్రేటులిటనుకు వచ్చి వైద్యమును దెక్కువ డిగ్రీని బొందవలసరము లేకుండనే భారతదేశములోనే పూర్తిగ విద్యబడయుటకు జేయవలయునని ఆయన అభిప్రాయము.

ఉన్నదేశ వైద్యపరిశోధనమును గూర్చి అంతలు జెప్పవలసి భారతీయులకు వైద్యపరిశోధనావత్సాహములేకపోవుట శోచనీయమని సర్ జెర్రాగురు నడిపిరి. ఇరువదియేండ్లకపైగా ఆయన విద్యార్థులకు పరిశోధనావసరమును బోధించెను. మద్రాసు మెడికలు కాలేజీనుండి పోయిన విద్యార్థులిందుకు యేమియు పనిజేయలేక. ఉన్నదేశ వైద్యమునం దన్ని విషయములను యూరోపియనులే కనిపెట్టిరి.

యూరోపియనులకు ఉద్యోగములును దబ్బును ఉండుట చే యెంతవలెనైన జేసెదరు. భారతవైద్యవిద్యార్థి ప్రాక్టీసునకు అంతదబ్బు ఖర్చుపెట్టి పరిశోధనా కార్యమును జేయగల్గువాడుని ఆయనకు జవాబుజెప్పిరి. ఇదిసరియైన ప్రత్యుత్తరముగానేరదు. భారతీయులు ఉన్నదేశ వైద్యమునందు పరిశోధనను జేసి యనుసరించునట్లు యూరోపియనులకు చాలసంతోషముగ నుండును. భారతీయులు జేయు వైద్యపరిశోధనల మీదనే భారతవైద్య భవిష్యత్తు ఆధారపడియుండును.

ప్రభాలోగ్య ప్రచారవిషయములందు జేన్నరాజధానిలో దైర్ఘ్యకు చాలపనిచేసెనుగాని ప్రభాలోగ్యమునకును, ప్రచారమునకు తత్వవిషయములో ధనమునకును చాలదబ్బు ఖర్చుజేయవలెను. కారణము జనసామాన్యము యొనిగ్నోరోగముల చే పీడితులగుచున్నను మనకర్మములేయని మూఢత్వములో మునియుండురు.

‘భారత వైద్యవృత్తి’

ఒక్కపత్తిక హెబుల్ మెడికలు సర్వీసులన్నియు బోయి భారతవైద్యవృత్తి (ఇండియను ప్రాప్రెషను ఆఫ్ మెడిసన్) అనిసంస్థాపనయొక్క వలె న ని తు ద త స క్ జెర్రాగురు జెప్పిరి. లీకవిషయ జేదికము ఇండియను మెడికలు సర్వీసుకు సమాప్తిజెప్పెను. అవిధముగనే ఇండియాలోని మెడికలుసర్వీసులన్నియు సమాప్తిగావలెనని ఆయనకోరెను. గవర్నమెంటు ఉద్యోగములందు హక్కు తగిపోయినగాని యేదేశములోగాని వైద్యవిశిష్ట బలపడదు.

భారతదేశములోని మెడికలుసర్వీసుల ప్రస్తుతికి చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నట్లు ఆయనకు గాన్పించెను. వైద్యవృత్తి యేదేశమునైనగాని విభజింపబడి ఒకదానికొకటి సంబంధము లేకుండ జేయబడెనా? గ్రేటులిటనులోవలెనే వైద్యవృత్తి యేదేశమునైనగాని విభజింపబడి ఒకదానికొకటి సంబంధము లేకుండ జేయబడెనా? గ్రేటులిటనులోవలెనే వైద్యవృత్తి యందందు ఉచ్చదశకు రాగలకొన రావలెనని ఆయన కోరెను. “గవర్నమెంటు మెడికలు మెడికలు అఫీసరుల పట్ల ముందు నియామకము జేయకున్నయెడల అచటి ప్రజలు ప్రభుకు పెట్టని కొందరుగవచ్చును. అప్పుడే పట్లజనులన్నిటి యందును వైద్యవృత్తి నభ్యసించువారెక్కువుండునెడల తమకు లాభముండవలె యీవైద్యులకుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారందులకు దబ్బునుఖర్చు పెట్టవచ్చుయెడల చాలమిగులును. ఇట్లుజేసినయెడల ఇండియాలోని మెడికలుకాలేజీలకు ఆ సుపత్రులకును యూరోపియనులు వచ్చి పనిజేసెదరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో సర్వీసులందు ప్రవేశింపరు.

చెన్నపురిలో ప్రారంభము

అంతలు సర్ జెర్రాగురు మద్రాసు శ్రద్ధానామాత్ముడగు పానుగల్లు రాజాగారివద్దనుండి వచ్చిన పత్రమునకు సంతోషమును దానితో తాను ప్రవేశపెట్టిన స్వతంత్రవైద్యవృత్తి ప్రారంభమున ననియు, అందులకు ప్రభుత్వమువారు కొన్నిసం

వత్సరములబాటు మందులను కాశలసినదానిని డబ్బునిచ్చి వృత్తిలో నింపి వీడవ జడలిజేసెద రనియు దీనితో స్వతంత్రముగ పనిజేయు వైద్యవృత్తి యేర్పడుననియు జెప్పిరి. లీకవిషయ నూచన లంగీకరించి వృత్తియందు సర్వీసులోనివా రుండకున్న యెడల స్వేచ్ఛగ స్వయంసహాయమై నాధారపడి స్వతంత్రముగ పనిజేయు వైద్యవృత్తి యేర్పడి భారతదేశమునకు భవిష్యత్తునందు కాశ్రీయ ప్రపంచమున స్థాన మేర్పడగలదని చెప్పి ముగించిరి.

చర్చప్రారంభము

అంతలు యగ్యక్షుడు లేచి జెనరలు గిఫర్డు జెప్పిన దానంతటితో నే కీ భవింతుట లేదని చర్చప్రారంభించిరి. ఆయనకు 88 యేండ్లుసర్వీసుండును. సర్ హవులకు భారతదేశముతో 42 సం॥ముల సంబంధముండును. జెనరలు గిఫర్డుగారు మద్రాసులో శ్రాత్రయ్యవైద్యముని జెప్పినది బెంగాలులో పూర్వము బయలుదేరిన ఉద్యమమే. అది చెన్నపట్నము చేరినందులకు సంతోషమని చెప్పిరి. జెనరలు గిఫర్డుగారు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనుల మాటజెప్పిరి. సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు బాగుగానే పనిజేయుచుండిరిని ఆయన అభిప్రాయము. సంపూర్ణముగ బాగుండకపోవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారికి వారు లేనిదేమియును పనిగరుదు. వారు చొక్కరునులేరే ప్రభుత్వమువారు వారిని పనిజేయించిరి. ఇకను మూడవ ప్రశ్నవిషయమున ఇండియాను ఇంగ్లాండును పోల్చి లాభములేదు. ఇండియాలో వలంటీరులవలన లాభములేదు. దానిని యుద్ధసమయమున పరీక్షించి చూడగా లాభము లేక పోయెను. ఆయన లేద యువాని పద్ధతులగూర్చి చెప్పవలసిని గవర్నమెంటు మెడికలుకాలేజీలో ప్రవేశపెట్టగా విద్యార్థులు కొన్ని మాసములుజూచి, కఠినమయ్యెనని చెప్పెను జేయుచోటి బోయి చూడగా రెండును సరిభూగక పోవుటవలన వదలిజేసి రది చెప్పిరి.

జాన్ కంపెనీ నాటనండియు ఇంగ్లీషు సినిమెడికల్ గులకు ఇంగ్లీషు వైద్యులే చికిత్సజేయుచుండిరి. నూరు సంవత్సరములనుండియున్న ఆచారమునకు కాపముజేసి నిర్బంధము జేయవలసరము లేదు. ఎన్నార్థముండియో యున్నదానిని తీసివేయుట మోసముజేయుటయని ఆయన తలంచెను. ఇండియాలో యూరోపియను వైద్యులందరే పనియు, మాంటాగుగా గి భారత కార్యాలయము నందున్న యెడల యీ విషయ ముసలేరాదనియు జెప్పిరి. ప్రస్తుతము ఇండియను మెడికలు సర్వీసులో నెవరును యూరోపియను ప్రవేశింపరాదని తనసలహాగా జెప్పెను. పరిస్థితులు బాగుపడుటకు ముందు చెడి పోవును. 1870 లో ఇండియను మెడికలు సర్వీసు పూర్తిగ తీసివేయబడెను. కాని విరుసంవత్సరములైన పిదప మరల దానిని తీసికొనిరా నవసరమువచ్చెను. అట్లే మరల జరుగవచ్చును.

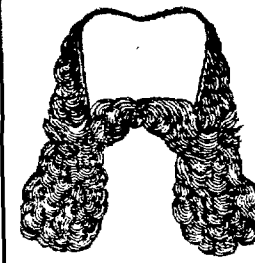
కారల్సు యేటుగాను ఇండియాలోని కాలేజీ లందును విశ్వవిద్యాలయములందును డిగ్రీలు బ్రటిషు ప్రమాణమునకు సరి పోవుటలేదని తలంచినట్లు జెప్పిరి.

రెస్టెనెంటు కర్నలు పింగులకాగారు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులు పాశ్చాత్యపద్ధతులకే యనుసరించుచుండుటవలన వారిని లొలగింపవలెనని జేదని చెప్పిరి. సర్ జెర్రాగురు అభిప్రాయములను సర్వీసులగూర్చినవి తీవ్రముగ ఖండింపవచ్చుయెడల భారతదేశములో శ్రేయముఖముండుట అసలేకష్టమగునని చెప్పిరి.

దక్షిణవర్షసానపు స్కాటుమరణము

ధిల్లీ, డిశంబరు 10:— దక్షిణవర్షసానపు స్కాటుకు రెస్టెనెంటు జి. హెచ్. జేపుగారు మరణించిరని వార్తలు వచ్చుచున్నవి మీఘానులతో సంభవించిన పోరాటములో నాయన డిశంబరు 9 వ తారీఖున చనిపోయిరి. మరణసంబంధమైన విరము లింకను తెలియలేదు. (అ. ప్రె.) వ

ఇప్పుడే వచ్చినవి ! ఇప్పుడే వచ్చినవి !!

నాటక సంఘములకు కావలసిన, కలరులు, టోపాలు, డ్రస్సులు, బ్రోచీలు మొదలగునవి వెల సరసముగా దొరకును.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include Annamalai Sarees, Pottis, and other fabrics.

164 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అశ్వత్థాంజనము

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా శ్రుతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ 2-8-0. పైన తెలుపబడినది పెద్దలెక్ట్రిక్ లది 1 కి ధర రూ 3-0-0. స్కాట్ దీపము (తెల్లని, ఎఱ్ఱని, ఆకుపచ్చ తెమ్మగలది) 1 కి ధర రూ 3-8-0. పైకిదీపము 1 కి ధర రూ 5-0-0. చేతిలాండ్ 1 కి ధర రూ 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రూ 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రూ 0-6-0. ఆటోమాటిక్ సిగ్నల్ లైట్ ధర 1 కి రూ 2-0-0. సాదా సిగ్నల్ లైట్ 1 కి ధర రూ 0-12-0.

వి. పి. చాక్లి ప్రత్యేకము.
లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల,
తపాలపెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

మనోరంజితము

సెంటుల కన్నిటికిరాజు

ఇది అనేకవిధములైన పుష్పములచే తయారుచేయబడి, మిక్కిలి అందమైన బుడ్డితో నుంచబడియున్నది. దీనిని చేతి రుమాలుయొక్కన్ని చుక్కలు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును.

- 1 బొట్టు బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0
- 1 డ్రాము బుడ్డి 1 కి రూ 0-12-0
- 1/2 " " రూ 0-8-0

అడ్రసు:—కకూ-అండుకో తలపెట్టె నెం 245 మదరాసు.

కఫచింతామణి

వాత, పిత్త, క్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘదగ్ధులు, తుయ, రక్తతుయ, క్వాసకోశము, గొంతుకనందు కశ్మకశ్మేదగ్ధులు, ఆయాసము, ఒగర్లు, శరీరము శుష్కించుట, పిత్తమధికరించి నోట నీరూరలు, అశీర్గము, అరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజాకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మేఘరంజని మొదలగు కఠిన వ్యాధులకు అమోఘముగా బనిజేసి జీవితము సుఖ ప్రవహముగా జేయును. గ్యారంటీగా నెలకు ఫలితముమందు రూ 4-0-0. పక్షమునకు రూ 2-0-0. వారమునకు రూ 1-0-0. వి. పి. ఖమ్మలుపేరు.

సుమారు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల శెట్లూరు యినాం.
యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రొఫ్రయిటరు,
రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, కొత్తపేట.

వాయువు నొప్పిలకు మందు

సీసా 1-కి రూ 1-0-0 వి. పి. 1-5-0
ఆకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పుకలస, 1. బర్బరమువచ్చుట, 2. కీళ్లందులలో నొప్పిలు, 3. కీళ్ల దిగిపోయటం, 4. గుండెలయందు ఉబ్బుట, 5. తేమటకు కదలుటకు చిలులేనటుల సర్వాంగములు దిగిపోయటం మొదలగు నవి. ఈ నందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సంతోషము పొట్టు నొప్పిలు పోయి శరీరము యధాస్థితికి వచ్చును. వ్యాధిగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపాడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు- బొంబాయి

వాణిశ్రీరంజనము:—రతిమన్మథులవలె హంపత్త్య సౌఖ్యమిచ్చును. ప్రాచీన ఋషులకామమునండి ధాతువృద్ధికి జనుభేరి మ్రోగినది. అంగజాయుర్వేద ఓషధులు గల సిద్ధావధము. ఒక మోతాదునకే గుణమిచ్చునది. అనేకులువాడి పరీక్షించినది. ఎంతవలచని పీడమునైనను గట్టిపచ్చి స్వప్నములోను మాత్రము లోనుపోయెడి శుక్లవర్ణముమాన్యును. ముసలితనమును నపుంసకత్వమును పారదోలి సంసారిసౌఖ్యమును, సంతానభాగ్యమునుజిచ్చి పురుషులకు సంతోషమును స్త్రీలకు ప్రేమనుగలిగించును. స్త్రీలలోతేజగలగునీరసము, కాశ్యూలగుట బోనడచి చక్కని నరపటుత్వమిచ్చును. 15 దినములలో అతిమాత్రమును, మధ్యమాత్రమును నివారించి మాత్రపరిమాణమును తగ్గించి మాత్రమును నిర్మలముచేయును. రెండునీ సాలనుండు శతస్పర్ధలైనను యోవనలగచేయును. బలహీనులకు స్త్రీపుంగులకు మిగుల రక్తవృద్ధిచేయును. మీ పుత్రురములు రహస్యముగానుంచుదును 40. మాత్రము రూ 2-0-0 పోస్టేజవేరు.

ఆయుర్వేద రత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

భక్త్యవత్సూహానము-వద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. శేషట్టిన పాఠకుల కొకవద్య మేని వదల మది జనింపదు.	1	0	0
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! భక్త్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6 0
హిందీ మొదటివాచకము డిటో	...	0	6 0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణు ద్వికనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	వెల 0—	8—0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-స్త్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4 0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అభివృద్ధిసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8 0
శ్రీ గురుభాషామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4 0
శిబ్బకొముది (నిఘంటువు జేబులోనిముడునది)	...	1	4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8 0
తత్వమచంద్రిక ... వెల 1—0—0 సటీకా ఆధ్యాత్మబింతామణి	...	0—	12—0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు.